

H. * 13758

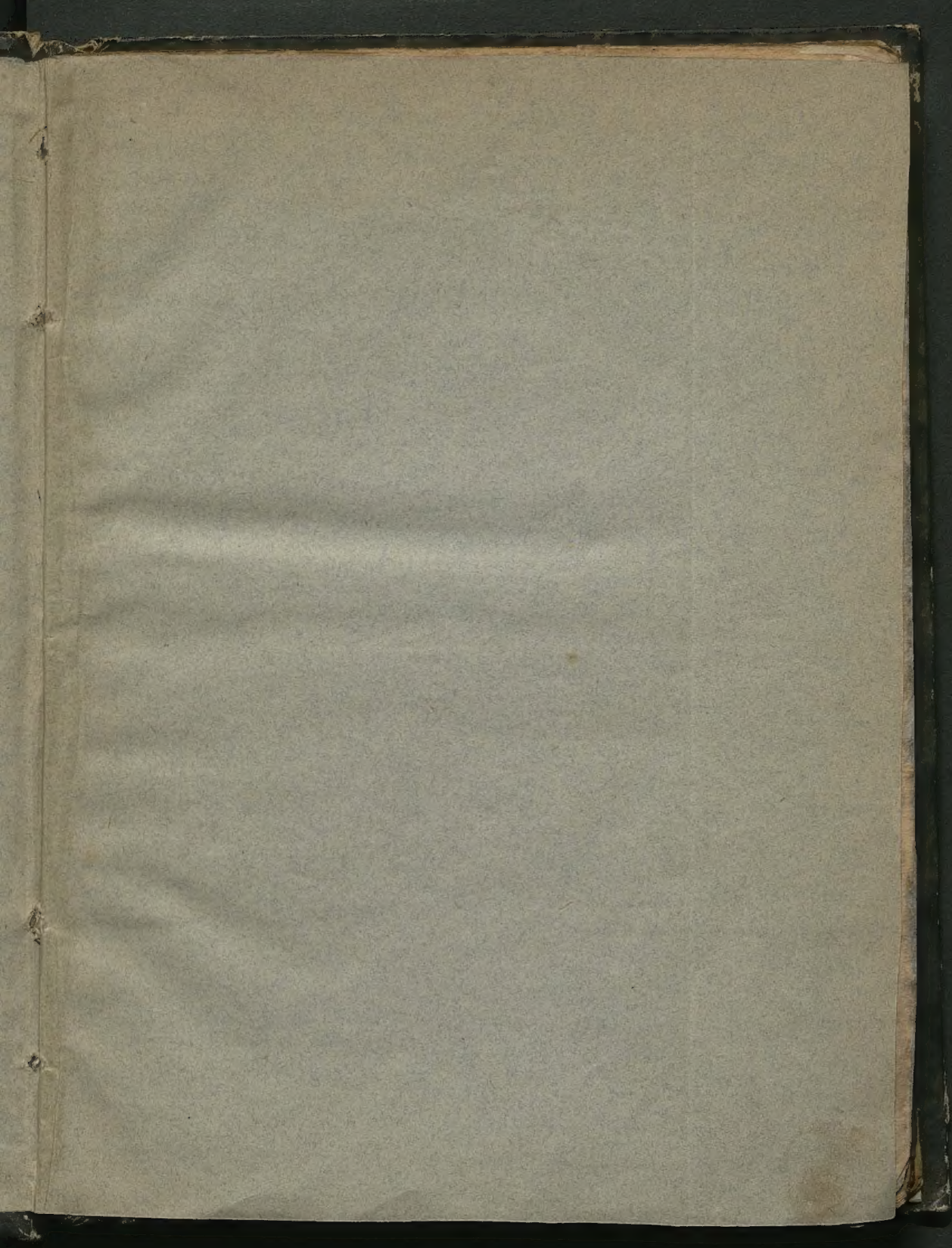
(Wist. 444/445)

Incom. 96.

Incom. 96

XXIII. 2. 31 a

F. in Hb. Regimen Sanitatis.

f. Hain Repert. bibl. N. 13,758
13.7578

Inc. Qu. 96
Bibl. Jag.

*Incipit regimē sanitatis salernitanū excellētissimū p̄ser-
uatione sanitatis totius humani generis p̄tilissimū. nec non
a m̄gro Arnaldo de villa noua cathelano omnīū medicorū
viuentiū geminā utiliter ac fm̄ omnīū antiq̄z medicorū do-
ctrinā veraciter expositū. nouiter correctū ac emēdatū per
egregiissimos ac medicine artis peritissimos doctores mō-
tispestulani regentes anno. D. cccc. lxxx. predicto loco ac
tu moram trabentes.*

BIBLIOTHECA
VNI.
CRACOVENSIS

Haglor regi scripsit scola tota salerni
Si vis incolumē. si vis te reddere sanū
Curas tolle graues irasci crede. p̄phanū
Parce mero. cenato parum. non sit tibi vanum
Surgere post epulas. somnū fuge meridianum
Non mictū retine. nec cōprime fortiter anum.
Ihec bene si serues. tu longo tempore viues.

Bibl. Jag.

Iste libellus est editus a doctoribus salerniensibus. in q̄ inscri-
bunt multa et diuersa p̄serua tōe sanitatis humane. Et edi-
tus est iste liber ad vsū regis anglie. Et in textu lecto auctor
ponit octo documēta generalia p̄seruatōe sanitatis. de q̄b̄
postea sp̄caliter p̄ ordinē determinabit. Primū ḡ documen-
tum est q̄ homo. san⁹ volēs viuere debet ab eo remouere ḡ-
nes curas. Nam cure exsiccat corpora et q̄ tristificat spūs vi-
tales. mō spūs tristes exsiccant ossa. Et sub isto documento
etiā comp̄hendi debēt tristicie. q̄ similiter corpora exsiccant et
infrigidāt. maciem et extenuatōem inducūt. cor stringunt et
sp̄m obtenebrāt. ingeniū ebetant et rōnem impediūt. iudici-
um obscurant et memoriā obtundūt. Veruntū aliqui pin-
gues et carnosi sunt. spūs adeo nobiles et calidos habentes
q̄ eis interdū bonū est tristari. vt spūs calor ebetet. et corpus
aliqua lter maceret. Secundum documentū est nō irasci.
Primo. qz ira similiter corpora exsiccat. cū ip̄a summe singula

*Incipit regimē sanitatis salernitanū excellētissimū p̄ser-
uatione sanitatis totius humani generis p̄tilissimū. nec non
a m̄gro Arnaldo de villa noua cathelano omnīū medicorū
viuentiū geminā utiliter ac fm̄ omnīū antiq̄z medicorū do-
ctrinā veraciter expositū. nouiter correctū ac emēdatū per
egregiissimos ac medicine artis peritissimos doctores mō-
tispestulani regentes anno. D. cccc. lxxx. predicto loco ac
tu moram trabentes.*

Collegij Cracoviensis S. I. ex dono Domini
Maffei

Seaboard
Coastal

Ganden vaders
Wana streekt
toe zo effen
recht

Cetina

Viperha ex fil. rbg. annua s. pinguis. fomentibus pedibus et tipoca
in aqua doctis folia in iussuam. Et ad fronte addidit has un-
guentum albuginis ovae et facin arbori. *ET* Quoniam luctus in la-
tis amare et albuginis ovi simpliciter per frontem undas pueri
et dicitur Mithras. folia Chamaeleontis absinthij fomentibus
pedibus in pedibus annua et proinde facin *ad* hunc modum
dicit in quo resera atq. tibi reserat in liquore. quoniam ante
Mithras. impomat in re aliquo diebus. facit tui fortis domus

2. f. 100. 93. 100. 100.

[illegible]

[illegible]

ad 18. f. 1. v. 1. v. 2. v. 3. v. 4. v. 5. v. 6. v. 7. v. 8. v. 9. v. 10. v. 11. v. 12. v. 13. v. 14. v. 15. v. 16. v. 17. v. 18. v. 19. v. 20. v. 21. v. 22. v. 23. v. 24. v. 25. v. 26. v. 27. v. 28. v. 29. v. 30. v. 31. v. 32. v. 33. v. 34. v. 35. v. 36. v. 37. v. 38. v. 39. v. 40. v. 41. v. 42. v. 43. v. 44. v. 45. v. 46. v. 47. v. 48. v. 49. v. 50. v. 51. v. 52. v. 53. v. 54. v. 55. v. 56. v. 57. v. 58. v. 59. v. 60. v. 61. v. 62. v. 63. v. 64. v. 65. v. 66. v. 67. v. 68. v. 69. v. 70. v. 71. v. 72. v. 73. v. 74. v. 75. v. 76. v. 77. v. 78. v. 79. v. 80. v. 81. v. 82. v. 83. v. 84. v. 85. v. 86. v. 87. v. 88. v. 89. v. 90. v. 91. v. 92. v. 93. v. 94. v. 95. v. 96. v. 97. v. 98. v. 99. v. 100.

nies esse tpatu z nō excessiuū. qz excessiuū sincopim z mor
te inducit. z maxie gaudiū pperit his. q mltū curat z solici
tudibz destruit. Et p i ipis d nouo acqri pvsu cibi z vini
delectabiliū. z dimissioe eoz q tristitia inducūt. z inhabitare
cū sibi dilectis z siliis. qbz pfortat. teste Aui. xj. i. c. d casu
pctis subito sic dicere. Et scias qbz augmētat cibo z vino
subtili pueniētibz. z odoribz bonis. ex trāqllitate z gaudio
z dimissioe eoz q pstristat z ritari faciūt. z renouatōe rerū
amabiliū. z hītatōe cū dilectis. Scdm est trāqllitas animi
Hobiles ei ppe nimis magis et diuersas curas qz habent
pl^o ledūt ceteris paribz qz q mediocres sūt. Inqetatio vero
mētis somnū maxie impedit q nobilibz sūme vtilis ē. q cōi
ter nate sicce sūt atqz colerice. qbz pmaxie somn^o est vtilis.
Tertiū est moderata dieta. i. moderata suprio cibi z por^o.
Hocumēta sō supflui cibi z por^o postea dicem^o

Lumia mane man^o surgēs gelida lauet aqua.
Ibac illac modicū pergat. modicūqz sua mēbra
Extendat. crines pectat. dentes fricet. ista.
Cōfortant cerebrū. cōfortant cetera membra
Lote cale. sta pranse vel i. frigesce minute.

In h^o textu autor ponit sex documēta qbz cerebz pfortat
et sūt singla corpis mēbra. Primū ē. postqz hō d mane sur
rexit d3 lauare oculos in aq frigidā. mūdari ei debēt vt
ab eis remoueāt immūdicie palpebris adherētes z circa
oculos existētes. ne ab ipis oculi corrodāt. Et istō sāt in
nuit Aui. i. trac. ca. d remēoratōe pfuatōis sanitas oculi. z
remēoratōe eoz q nocēt ipi. vt dic. Ex eis at q abstergunt
oculū z acūt ipm ē submergi in aq clara z apire oculū in
ca. Et idē vult trac. iij. c. de cura debilitas visus. dicens.
Et ingredi aquā clarā viridē z submergi i ea z apire ābos
oculos i ea fin qntitatē q possibile est. est ex eis q seruāt sa

*De mane
surgendo*

*De de vno qz
dicitur in p. 1. p. 2. p. 3. p. 4. p. 5. p. 6. p. 7. p. 8. p. 9. p. 10. p. 11. p. 12. p. 13. p. 14. p. 15. p. 16. p. 17. p. 18. p. 19. p. 20. p. 21. p. 22. p. 23. p. 24. p. 25. p. 26. p. 27. p. 28. p. 29. p. 30. p. 31. p. 32. p. 33. p. 34. p. 35. p. 36. p. 37. p. 38. p. 39. p. 40. p. 41. p. 42. p. 43. p. 44. p. 45. p. 46. p. 47. p. 48. p. 49. p. 50. p. 51. p. 52. p. 53. p. 54. p. 55. p. 56. p. 57. p. 58. p. 59. p. 60. p. 61. p. 62. p. 63. p. 64. p. 65. p. 66. p. 67. p. 68. p. 69. p. 70. p. 71. p. 72. p. 73. p. 74. p. 75. p. 76. p. 77. p. 78. p. 79. p. 80. p. 81. p. 82. p. 83. p. 84. p. 85. p. 86. p. 87. p. 88. p. 89. p. 90. p. 91. p. 92. p. 93. p. 94. p. 95. p. 96. p. 97. p. 98. p. 99. p. 100.*

ad 18. f. 1. v. 1. v. 2. v. 3. v. 4. v. 5. v. 6. v. 7. v. 8. v. 9. v. 10. v. 11. v. 12. v. 13. v. 14. v. 15. v. 16. v. 17. v. 18. v. 19. v. 20. v. 21. v. 22. v. 23. v. 24. v. 25. v. 26. v. 27. v. 28. v. 29. v. 30. v. 31. v. 32. v. 33. v. 34. v. 35. v. 36. v. 37. v. 38. v. 39. v. 40. v. 41. v. 42. v. 43. v. 44. v. 45. v. 46. v. 47. v. 48. v. 49. v. 50. v. 51. v. 52. v. 53. v. 54. v. 55. v. 56. v. 57. v. 58. v. 59. v. 60. v. 61. v. 62. v. 63. v. 64. v. 65. v. 66. v. 67. v. 68. v. 69. v. 70. v. 71. v. 72. v. 73. v. 74. v. 75. v. 76. v. 77. v. 78. v. 79. v. 80. v. 81. v. 82. v. 83. v. 84. v. 85. v. 86. v. 87. v. 88. v. 89. v. 90. v. 91. v. 92. v. 93. v. 94. v. 95. v. 96. v. 97. v. 98. v. 99. v. 100.

Agave
alba

nitatē oculi p̄sfortat ip̄m ⁊ p̄pe ī sūnētute. Causa autē q̄re
oculi maḡ dñt lauari ī aq̄ frigida q̄ calida est. q̄ vnū q̄d q̄s
p̄suat suo sili. vt dic̄ Aui. i. j. c. j. Et id̄ vult Gali. ī ter. cano
ne illo. Calidiora calidioribz indigēt adiutoribz. frigidio
ra frigidioribz. s̄ sic ē. si oculi sūt frigide nase. ḡ pot̄ debēt
lauari aq̄ frigida q̄ calida. Scdm̄ ē. q̄b̄ d̄z lauare man̄
q̄ sūt instrum̄ta q̄b̄ mūdāt organa p̄ q̄ exēit sup̄fluitates
cerebri. vt sūt aures. oculi. nares. Et ḡ ob h̄ man̄ dñt esse
mūde. P̄l̄ tñ debēt lauari ī aq̄ frigida q̄ ī aq̄ calida. q̄a lo
tio manūū ī aq̄ calida generat vermes ī vētre. et h̄ sp̄ealīē
dūmodo man̄ ī aq̄ calida lauant p̄ sūprōz cibi. vt innuit
Aui. xvj. ī trac. v. c. j. vbi agit de vermibz ī vētre genit̄. Et
rō est. q̄ p̄ lotionē manūū ī aq̄ calida p̄ sūprōz cibi trahit
calor̄ nafalis q̄ p̄plet digestio ī stomacho ad extra. q̄re im
p̄fecta sit digestio. q̄ pot̄issima cā est vermīū. Tertiū est. q̄
postq̄ hō surrexerit a somno d̄z paulatim īcedere siue se
mouere. Cui⁹ cā est vt sup̄fluitates p̄me ⁊ scd̄e digestionū
q̄ sūt feces ⁊ zrina descēdāt ⁊ p̄parēt faciliōrī euacuationī
Quartū ē. q̄ postq̄ hō surrexerit a somno d̄z extēdere ma
nus ⁊ pedes ⁊ alia mēbra. Cui⁹ cā est. vt trahāt vitales spi
rit⁹ ad mēbra exteriora. ⁊ p̄ h̄ subtiliāt spūs cerebri. Quintū
ē q̄ d̄z crines pect̄e Cui⁹ cā ē. vt apiant porī p̄ h̄ capitis et
creāt vapores cerebri derelicti p̄ somnū ⁊ subtiliēt ei⁹ spūs
Un̄ vsus pectinis mltum p̄fert visui ⁊ mat̄ie sētibz p̄dest.
Un̄ dic̄ Aui. tertia. ī trac. iij. ca. de cura debilitatis visus.
Administratio pectinis sup̄ caput inuatiua ē ⁊ p̄fert. p̄pe sen
sibz. q̄re d̄z q̄damistret oī die multoties qm̄ attrahit vapo
res ad sup̄iora ⁊ mouet eos a pte oculi. Sextū ē. q̄b̄ d̄z
mūdare ⁊ fricare dētes. Cui⁹ cā est. q̄ imūdicies dēntiūz
est cā fetoris anhelit⁹ Silt̄ a dētibz imūdis spūs immūdi
eleuāt ad cerebrū ip̄m p̄turbātes. Prētea. cōmittio limosi
tat̄ dētiū cū ip̄o cibo ad stomachū missa ē cā corruptiōis
cibi ī stomacho. Modū at̄ p̄suādī sanitatē dētiū et boni
tatē ord̄is eoz tagit. Aui. viij. i. c. de p̄suatōe dētiū sub

com fides
an hunc librum
videtis sup

Can fructus seu proventus in manibus. p. tunc. solus. sol. p. p.
que in in pulchra que gloriis in uno mundo et aliis etiam
ignis aut in pte

1. *Physalis* from
 2. *Physalis* from
 3. *Physalis* from
 4. *Physalis* from
 5. *Physalis* from
 6. *Physalis* from
 7. *Physalis* from
 8. *Physalis* from
 9. *Physalis* from
 10. *Physalis* from
 11. *Physalis* from
 12. *Physalis* from
 13. *Physalis* from
 14. *Physalis* from
 15. *Physalis* from
 16. *Physalis* from
 17. *Physalis* from
 18. *Physalis* from
 19. *Physalis* from
 20. *Physalis* from
 21. *Physalis* from
 22. *Physalis* from
 23. *Physalis* from
 24. *Physalis* from
 25. *Physalis* from
 26. *Physalis* from
 27. *Physalis* from
 28. *Physalis* from
 29. *Physalis* from
 30. *Physalis* from
 31. *Physalis* from
 32. *Physalis* from
 33. *Physalis* from
 34. *Physalis* from
 35. *Physalis* from
 36. *Physalis* from
 37. *Physalis* from
 38. *Physalis* from
 39. *Physalis* from
 40. *Physalis* from
 41. *Physalis* from
 42. *Physalis* from
 43. *Physalis* from
 44. *Physalis* from
 45. *Physalis* from
 46. *Physalis* from
 47. *Physalis* from
 48. *Physalis* from
 49. *Physalis* from
 50. *Physalis* from
 51. *Physalis* from
 52. *Physalis* from
 53. *Physalis* from
 54. *Physalis* from
 55. *Physalis* from
 56. *Physalis* from
 57. *Physalis* from
 58. *Physalis* from
 59. *Physalis* from
 60. *Physalis* from
 61. *Physalis* from
 62. *Physalis* from
 63. *Physalis* from
 64. *Physalis* from
 65. *Physalis* from
 66. *Physalis* from
 67. *Physalis* from
 68. *Physalis* from
 69. *Physalis* from
 70. *Physalis* from
 71. *Physalis* from
 72. *Physalis* from
 73. *Physalis* from
 74. *Physalis* from
 75. *Physalis* from
 76. *Physalis* from
 77. *Physalis* from
 78. *Physalis* from
 79. *Physalis* from
 80. *Physalis* from
 81. *Physalis* from
 82. *Physalis* from
 83. *Physalis* from
 84. *Physalis* from
 85. *Physalis* from
 86. *Physalis* from
 87. *Physalis* from
 88. *Physalis* from
 89. *Physalis* from
 90. *Physalis* from
 91. *Physalis* from
 92. *Physalis* from
 93. *Physalis* from
 94. *Physalis* from
 95. *Physalis* from
 96. *Physalis* from
 97. *Physalis* from
 98. *Physalis* from
 99. *Physalis* from
 100. *Physalis* from

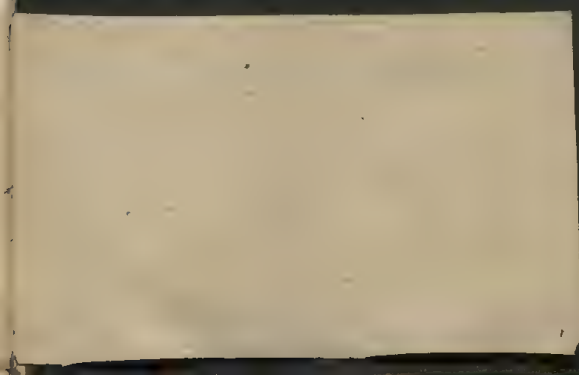
Deux menus ind.
de la Cour Royale.

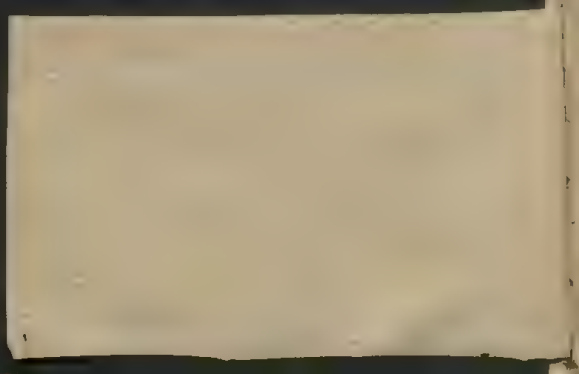
[illegible][illegible]

et per Experimentum si lava superius in taphang in melle gusung a pino
 ille linitur albugine et utitur caput suum velut si mellea caput
 cum radice sig et lava superius et tunc et mellea caput et folia
 schol et agnoscenda et misce in lacte caput et super caput et
 oculi et fectus super caput. pyra utriusque apert mellea et super et
 pulvis et super per page. et. Ro 20 per et caput in aqua phlu
 de et lava caput et filia ramus in abrotano et lignino bu
 eta et caput et totum fecti radice longius reserena

Virens luteo argenteus vivax
Carex poeana
Sagittaria arifolia
Aster multiflorus
Elymus
Poa
Festuca ovina

Gerostio eius in vino cruda morat. Stomachi mordicantem
sanat fluxu reventis morat a caput desuper velut
analegus malis exacerbat. stringit reventis libita. Si
aut reventis libita / stringit reventis et desuper quod fit exco
desuper in oleo reventis. Pinuslibi sanat libita in aqua. Pi
nida Cordias reventis valget. Histria sanat libita. Pinuslibi
et oleo. Caput capillorum nullis est et facit eos magis libita.

ac irrozare ne arefiat ex forti motu. z resistat resolutioni ca/loris. ppter qd oportet plus cibi exhiberi in prandio. neq; ppter exercitium talia corpora cessant ab eoz digestioe. cum ita sint psueri. Usus em est res preter naturam. Est z calor vehemens. ppter exercitium potes sup digestioem in eis. propter quod videm⁹ eos ter i die cum appetitu comedere z bñ digerere. Si aut nō vtant⁹ forti z laborioso exercitio conti/nue sicut pdicti. dupliciter illud enenit. qz aut solum qñq; vtunt⁹ exercitio forti z laborioso z nō continue. aut solū vtunt⁹ exercitio debili. cum q stat multiplicatio supfluitatum. Si vtant⁹ exercitio plurimo forti z laborioso. ppter occupatōes necessarias i vita z ad salutē. sic ciuiles viri q; ples circa bo/na fortune negociātes ad salutē interdū exercitio forti z la/borioso mouent⁹. vt diu eqtates vel itinerātes aut aliud qd/dam forti⁹ a psueto agētes exercitio. Et his villi⁹ est cenam sup prandii ampl⁹ augere. Cuius rō est. qz si tales pradiū augerēt cum nō sint cōsueti adeo forti z laborioso exercitio agitari vt pores ipsoz. iam corrūperet digestio. maloz bu/moz generatina. Item ppter motū supfluū calor hoz disse/minatōe est debilitat⁹. cur⁹ qdem vnicio q magis nocte fit qz die potissima est fortitudinis z digestiois causa. qre in tēna instante nocte alimētū ampl⁹ p̄r administrari. Item isti p̄us nō laborioso vtebant⁹ exercitio. z sic corp⁹ eoz humiditatibz plenū est qbz z paruo cibo sufficienter p̄r resisti resolutioni et exsiccationi fact⁹ p motū in die occurrentē. Si ūo paucis debilibz exercitijs et paruis occupatōibz in vita vtant⁹. p̄ci/piendum est ipsis meli⁹ prādere qz cenare. Et declarat istd sicut in corpibz nūc egrotantibz apparuit. Cum em hi sunt debilis digestionis. vt plurimū iuuant p calorem solis et lucem. valde vniificos. pfortant em inde spūs. ppter suuz si/mile. Ipse em est lux. aut effigiez habet lucis p̄m Auiē. Iu/uat etiam quia supfluitates. tūc melius expelluntur poris apertis de die qz de nocte. Preterea nocte non oportet eos multo cibo sz pauco repleti. cum natura tūc intenta est ma

Ung. strychni iunct. opisthata naryby Gailaroy pulvis sanatur et aper-
tis luteis. Et iunct. strychnis. Olu. tunc valde paratiss. et ubi.
p. 16. Herbar. Chybarius

Exhibited in 1890

... ..

$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) = 1$

ag. tubita & furro eius: et ex apert.

Exempta in iobis A dantiq' & blaza u

1840

of *Epinephala*

Arreola

[illegible]

Heretica. poma. pira. lac. caseus et caro salsa.
Et caro ceruina. leporina. caprina. bouina.
Hec melancolica sunt infirmis inimica.

Cibi mris
infirmis

In Hextu tãgũt decẽ cibi siue alimẽta melãcoliã gene-
ratiua aut ifirmis inimica. Quoz p̃mũ e comestio psicoz
De q̃b̃ Bal. ij. ali. c. xix. dic̃ q' et hoz succ' z qd velut caro
facile corruptibil' e. z oĩnõ qdẽ prau'. q̃re nō oportet. sicut
qdẽ est. post aliud alimentũ offerre. corrupũt em̃ supnatã
tia. Deminisse aut̃ oz h' qd cõmune i oĩb̃. q̃cũq; cacochi-
ma hũida lubrica z facile subire potẽtia. p̃t̃ hoz ipsa co-
medere p̃ora alijs. sic em̃ ipa celeriter subeũt z illis viã fa-
ciũt. vltimo at̃ sumpta sũt corrupũt z alia. Et ita p̃z q̃ istud
dictũ d̃z intelligi de psicis comestis post cibũ aliũ. qz ipsa
sumpta añ cibũ bona sũt stomacho. ventrẽ leniẽtia at̃z ap-
petitũ puocãtia. Juxta illd̃ Ani. ij. cano. c. d̃ psicis. dicẽtia
Natura sũt bona stomacho. z i eis e p̃t̃ faciẽdi appetitũ
cibi. Et subdit Ani. Et oport̃ qdẽṽt nō comedãt p̃t̃ aliũ
cibũ. qm̃ corrupũt post eũ. s̃z p̃cedãt añ cibũ. Silr serapi-
on i aggregatore. c. d̃ eis. auctoritate diascoridis. ait. Na-
tura ex psicis sũt bõa stomacho z molliũt ventrẽ. Imma-
tura ho stringũt z qñ desiccãt stringũt fortius. z decoctio
siccoz qñ. s̃. bibĩt phibet fluxũ hũiditatũ ad stomachum z
ventrẽ. z qñ trita sup locũ puluerizant̃ vñ fluxũ sãguis. ab-
scindẽt eũ. Et l̃z p̃narrata habeãt iuuamẽta. qz tñ hũores
generãt putrefactibilẽ. nocitiua sũt ifirmis. z maxie qñ in-
debite sumũt. Et sũt psica frigida i p̃mo gdu. z humida in
scdo. Scdm̃ est pira siue comestio piroz. Et cã ei' e. qz pi-
ra z generaliter ois fruct' recẽs nō coctus replet sanguinẽ
aqsitate ebulliere in corpe. z sic p̃parãt sãguinẽ ad putrefa-
ctionẽ. z p̃ p̃leq̃ns nocet̃ egris. Pira silr vt dic̃ Ani. ij. cano.
c. de eis. apprietate inducũt colicã. Ipa tñ int̃ cetos fruc-
tus mltos impingũt. p̃tea porci ex ipis piris impingunt̃
p̃t̃ q̃ ab alijs alijs fructib̃. Et qz pira ṽtositatẽ generãt.

psma

pira

Ap̃. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

z sic inducūt colicā. Usus hz q̄pira z alij fruct⁹ ventosita-
tē faciētiā cū carinatiuis. i. v̄tositatē expellētib⁹ comedūt
vel possunt obuiare nocūto ip̄oz sup̄bibēdo vinū v̄t⁹
odorifēz. z meliora pira sūt q̄ mag⁹ odorifera sūt z mag⁹
dulcedinē p̄cipiātia. z etiā meliora sunt decocta q̄ cruda.
et p̄nt decoq̄ cū aniso. feniculo. z zuccaro. Tertiū ē come-
stio pomoz. de q̄b⁹ dīc Auic. ij. cano. c. p̄mo q̄ assiduatio co-
mestionis eoz facit euenire dolorē neruoz. Et poma etiā
malā habent p̄pteratē i generādo v̄tositatē i sc̄da digestio-
ne. q̄re nocēt egris. z etiā p̄pter silem cām illi q̄ dicta ē de pi-
ris. Et ista dicta de piris z pomis. maxie intelligēda sūt d̄
ip̄is crudis z nō de ip̄is coct⁹. Et nedū isti fruct⁹ ab infir-
mis sūt vitādi. imo omēs fruct⁹ implētēs sāguinē aq̄sitate
ebuliēte. vt fruct⁹ recentēs. q̄z succ⁹ in hūano corp̄e ebulit
sic mustū. z succ⁹ fructuū ebuliūt exteri⁹ in vase. z h̄ p̄t calo-
rē solis derelictū in eis cum maturabāt. Isti em̄ fruct⁹ p̄-
pter ebulitiōem succi eoz p̄parāt sāguinē ad putrefactōēz.
Iz p̄ hora q̄ sumūt iuuamētū p̄stēt humectatōis. Et d̄ hac
cā Auicē. feb̄zicitātib⁹. phibuit fruct⁹ maxie recētēs. i. iij.
trac. ij. c. viij. dicēs. Et oēs fruct⁹ nocēt feb̄zicitāti cū ebuli-
tione sua z corruptiōe i stomacho. Quartū ē comestio lac-
tis. Cui⁹ cā est. q̄z lac de leui cor̄rūpit z in sumū aut aceto-
sitatē p̄uertit i stomacho imūdo. sic vt plurimū ē stoma-
chus feb̄zicitāt⁹ febre putrida. z q̄ feb̄zicitātib⁹ febre putri-
da nō p̄cedit. Et filr est malū habentib⁹ dolorē capitis et
siccitulosus z plurib⁹ alijs. de q̄b⁹ loq̄t̄ ypocras q̄nta p̄ticiā
amphorismo. āphorismo illo. Lac dare caput dolentib⁹
malū. zc. Uez est tñ q̄ in aliq̄b⁹ passiōib⁹ puenit sic in p̄tici
z ethica z aliq̄b⁹ alijs. put etiā dicit ypocras amphorismo
iā allegato. z etiā inferi⁹ aliqd̄ dīcēt ibi. Lac ethici⁹ sanū zc.
Et iz lac in p̄dict⁹ passiōib⁹ vitup̄t. In sanis tñ laudabile
est. z h̄ si in stomachoz epate bñ digerat. tūc ei intestina la-
uat sua aq̄sitate. z mūdificat butirositate sua. hūorib⁹ vene-
nosis sp̄pugnat. mēbra humectat. caſcitātē sua vulnera pe-

[illegible]

partū nutrit z male. i. stomacho nocet. z nimis desiccatur. et
min⁹ cōpetit q̄ recēs. Et si aliq̄s case⁹ ē medi⁹ in⁹ nouū ve/
terē et viscosū z frāgibilē durū z mollē z partū declinās ad
aliq̄lē dulcedinē. nō nimis saluus. nō lacriōsus. cū incidit
sapor⁹ delectabil⁹ z boni odor⁹. cur⁹ i stomacho mora non
diuturna ex bono lacte pueniēt fact⁹ sufficiēt vinctuosus
tal⁹ vtiq̄ case⁹ bon⁹ est. z inf alios mag⁹ ē diligēd⁹. z p⁹ cibū
sumpt⁹ nō mltā q̄ntitate. mltā pō q̄ntitate stipat⁹ i via cibi
vniuersali⁹ est mal⁹. stomachū grauās z inobediēs dige/
stioni. z opilauit⁹. z lapidis i renib⁹. z hūoz grossoz i cor/
pore z ventositatū generatiu⁹ Solū igit ille case⁹ ē bonus
quē dat auara man⁹. Sertū est caro salsa. Caro em̄ salsa
siue sole siue fumo exsiccata cuiuscūq̄ gener⁹ aut aial⁹ fue/
rint generat sāguinē grossū z melācolicū. z p⁹ p⁹s nocz in/
firmis. nec ē pueniēs sanis. Et istud innuit Aui. ij. i. doc.
ij. c. xv. in fine dicēs. Et exēplū spissi pauci nutrimēti mali
chimi. i. mali hūoz⁹ est caro solita. Septimū ē caro cerui/
na. q̄ silr ē sāguinē melācolicū generās. teste Rasi. i. alimā
fore. c. de aialib⁹ siluestrib⁹ z dōestic⁹. Octauū ē caro lepo/
rina q̄ silr sāguis melācolici est generatiua. Dic̄ em̄ Rasis
de ea loco pall. Ipa em̄ pl⁹ alijs melācolie generatiua est
Et de ista etiā dicit Isaac in dietis vniuersalib⁹ q̄ nō pue/
nit in via cibi. s̄ solū in via medicine. Et ē sciendū q̄ ista ca/
ro leporina. z silr ceruina cū puenerit ad antiq̄tatē simplr
sūt enitāde. si tñ aliq̄ mō cōueniāt meliores sūt iste carnes
cū partui sūt ppinq̄ vt siccitas eoz obrēpēt ab etate. z etiā
sūt enitāde. nisi sint pingues. nam ex eaz pinguediē obrē/
perat siccitas. Honū est caro caprina. Decimū ē caro bo/
uina. qz iste carnes etiā sūt carnes melācolice. Hā Isaac i
dietis vniuersalib⁹ d̄ eis dicit. Caro caprina z bouina sūt
pessima dura. i. digestiōe tarda. z digesta grossū generant
sāguinē z melācolicū. Et Aui. ij. cano. d̄ carne capna dic̄.
Caprina pō nō est bona multū. z ei⁹ humor fortasse ē ma/
lus valde. Et sub ist⁹ etiā intellige carnē bircinā z vscinā

Prokoyezan
baptist
et
et

... ..

James J. Fox

1872

within 200
miles of the coast

1871

Volume 21

[illegible]

q̄ peiores sūt p̄dicti carnibz. capnis z boulnis. Nā d̄ eis
dīc̄ Aui. ij. can. c. d̄ carne. Et caro vaccina et ceruoqz hircu
rū siluestriū z magz auīū facit euenire febres quartanas.
Et de carne vaccina adhuc dicit q̄ caro vaccina p̄līmī nu
trimēti ē grossa melācolica generās egritudīes melācoli
cas. Et vltēr^o dīc̄ q̄ caro vaccīa generat leprā. Et de carne
hircia dīc̄ q̄ ē mala absolute. Quia iā text^o locut^o ē d̄ carnī
bus vitādis. z maxie aīaliū q̄ drupedū. Uidēdū ē vltēr^o de
carnibz aīaliū q̄ drupedū Et qz circa electōz carnīū aīaliū
q̄ drupedū p̄trouersia videt̄ int̄ auctores medicīe. Quidā
em̄ dicūt carnes porcīnas eē meliores sic Bāl. z q̄daz alij.
Alij s̄o dicūt q̄ carnes edinas eē meliores sic Rasis Aui.
et Auerro. lz Auer. v. colliget. imponat Aui. q̄ dixerit car
nes porcīas eē meliores. qd̄ tñ nō dicit auctoritate p̄pā. lz
auctoritate xp̄ianoꝝ. Alij s̄o vitulinas laudāt p̄ alijs Se
cūdū ē q̄ electioꝝ melioritas carnīū aīaliū q̄ drupedū pōt
m̄ltiplr̄ accēdi. P̄rio mō ex pte maiorz nutrīm̄ti z irresolu
bilioꝝ z carnibz hūanis siliōz. Et isto mō caro porcīna ce
terz ē melior. P̄rio p̄r maximā silitudinē quā hz cū carnī
bus hūanis. teste Bāl. iij. alimētoꝝ. vbi dīc̄. Porcīe at̄ car
nis silitudinē ad hoīes addiscere. est ex eo q̄ qdā cōderūt
hūanas carnes vt porcīnas nullā suspitōz habētes fm̄ gu
stū ipaz z odorē. Et Aui. ij. cano. c. de sāguie ait. Sāguis
hoīs z sāguis porci sūt siles in oī re. ita vt qdā fuerit q̄ v̄de
bāt carnē hoīs acsi eēt caro porci. z occultatū fuerat illd̄
vsqz inuēti fuerit in ea digiti hoīs. Et isto idēz sentit satis
Auer. v. colliget. c. de carne. Scd̄o qz caro porcīna valde
nutritiua ē. Nam dīc̄ Bāl. iij. alimētoꝝ. Dim̄ edulioꝝ ca
ro porcōz est maxie nutritiua. z b^o exp̄ientiā euidentissimā
habēt athlete. Et postea eodē li. ait. Porcōz carne nulluz
aliis amplioꝝ nutrīmēti habebis sumere. Tercio qz gene
rat alimētū stabile fortit̄ resistēs f̄solutōi. Et ista fuit mēs
Baliēni ī m̄ltis passibz vbi nō paz p̄fert porcīnas carnes ce
terz carnibz. s. in octauo d̄ ingenio. ubi dīc̄. Ceterz carnibz

Et ista caro nō convenit mltū laborantibz. sz iuuenibz tpatis
exercitio mediocri vitētibz. qz ista caro generat sāguinē for
ti exercitio vel labore faciliē resolubilē. lz nō exercitio me
diocri. Et sic qd ad istā intentōz caro edina int carnes do
mesticas. ita caro capreoli int carnes siluestres est melior
Et p istā carnē edinā plimi medicorū sic Ra. z Auerf. po
nūt carnē arietinā. Et dic Auer. v. colliget. c. de carne. qd
Bopio maioris ptis medicorū pter Bali. qd ab omīat carnes
arietū. Et videt sibi. qz caro vitulorū ē melioris nutritiōis q
arietina. Et forsan Bali. h accēdit melioritatē nutritiōis ex
eo qd ē plimū nutrire. z nutritiōis dare magis ireresolubi
le. qd magis videt puenire carnibz vitulinis q arietinis. cū
arietinae magis hūide sint. Tercio mō p accēdi melioritas
electio carniū ex pte minoris viscositatis z melioris odoris eaz
Et sic carnes vituline sūt meliores alijs carnibz. Et istud
innuit Auer. v. colliget. c. de carne dicēs. Et carnes vitu
lorū sunt bone carnes. idō qz nō habēt illā viscositatē frigi
ditatē z siccitatē quaz habent carnes bouine veteres z car
nes eoz sunt magis odorifere alijs carnibz. z quantū ē in
B meliores sunt carnibz edinis. quia in carnibus edinis
manifestat qdam muscillago. i. viscositas anteq coquāt.
sed carnes edine sunt meliores vitulinis. qz meliores ge
nerāt humores. Et ex isto patet quō non est tanta contro
uersia int auctores medicine sup electione carniū quanta
pma facie apparet. Notandū est insup q carnes aialiu sic
te complexionis meliores sunt circa partū q distates m
tum a partu. g. edi et lactentes vituli meliores sunt hircis
et bobus. qz sua siccitas pme etatis humiditate corrigi
sz carnes aialiu cōplexionis hūide sūt meliores distan
tes a partu. z circa partū deteriores. qz sua nimia humidi
tas pcessu etatis exsiccatōis. i. iuuetutis corrigi aut tollit et
ab hūiditate pme etatis crescit. Et idō iuuenes castrati arie
tes. i. vni⁹ anni sūt meliores z min⁹ viscosi lactentibz agnis.
et porci vni⁹ anni vel duorū meliores lactētibz porcellis

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a later addition or commentary. The text is partially obscured by the binding of the book.

[illegible]

Indivisa pelagia nuda apud dunt in fimo alba portu Creta rugas long
vultu et omigini tollit lac sig bang in hysina unguis
Cordy tremore vultu aqua rurs in farsina dedit in portu non fric sing

vinū nigrū pl^o nutrit q̄ rubeū. Et ista vina rubea magis le-
dūt caput q̄ alba et min^o vrine sūt puocatiua. Et hīc est q̄
ista vina qz fortia sūt hūitibz debile cerebz nō pueniunt. vt
dictū est. s. bñ pueniūt hūitibz forte cerebz. cū forte cerebz
vapores elenatos ad ipm nō suscipit. vt di. Aui. i. j. c. pall.
Et circa istō est sciēdū q̄ ingeniū hoīs fortz cerebz magis
clarificat et acuit si bibat vinū bonū q̄ si nō biberet. vt vult
Aui. i. c. f. pall. Et rō ē. qz ex bono vino pl^o q̄ ex q̄cūqz alio
potu generat et multiplicat spūs subriles clari et puri. Et
inde ē q̄ theologi pteplari soliti circa altissima bona vina
diligūt. Et fm Aui. ibi. Ista vina valēt hoībz frigide com-
plexionis et fleumaticis. Talia nāqz vina corrigūt lapsū fri-
giditatis pplexiōis et aperiūt opilatōes eueire solitas fri-
gidis fleumaticis. et digerūt fleumata coopatia aduersio-
nē eoz i sāguiez. et digerūt faciliē. et cito penetrāt et p̄bēt ali-
mētū mūdū et spūs plurimos. Uina p̄o citrina minorz ca-
lesfactiōis sūt q̄ rubea clara. vt vult Bāli. j. cō. illi^o canonis
pall. de vino et em̄ albo. maiorz tñ calesfactiōis sunt q̄ alba.
et ḡ magis sūt caput ledētia q̄ alba. vt vult Bāli. i. com. illi^o
canonis pall. Pot^o at dulcē. Et ista vina etiā min^o nutritia
sūt q̄ rubea. magis tñ q̄ alba. Et apd q̄sdā ista vina etiā vo-
cant alba. Et hīc est q̄ aliq̄ dicūt q̄ vina alba cito calesfaci-
unt mltū. Uina p̄o nigra sūt minoris calesfactiōis q̄ citri-
na. et ḡ etiā min^o ledūt caput q̄ citrina. S. qz tardiorz de-
scēsus sunt in ventrē. et min^o vrine puocatiua q̄ alba magis
ledūt caput q̄ alba. vt hz Bāli. in cō. illi^o can. pall. Pot^o at
dulcē. Et sūt ista vina etiā pl^o nutritiua q̄ alba et citrina.
min^o tñ q̄ rubea. vt p̄dictū est. Tertiū ē sorbilia facta ex
iuribz carniū. et maxie ex brodio pullox. Talia em̄ brodia
nase hūane sūt amica. ex q̄ facillime in sāguinē sūt mutabi-
lia. et bonū sāguinē generant. et maxie dū sūt ex similia. i. ex
subtilissima pte farine. qz similia et maxie tritici mltū nutri-
tiua est et bonū nutrimentū affert. vt hzi p̄t ex Ra. i. almā. Et
ista tria ponit Aui. ij. i. doc. ij. sum. in. c. xv. in fine. vbi dicit

byson

[Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a commentary or gloss on the main text. The text is dense and difficult to decipher due to the cursive style and fading. It appears to be a continuation of the medical or philosophical discussion.]

21m

Nutrit et impinguat triticū. lac. caseus infans
 Testiculi. porcina caro cerebella. medulle
 Bulcia vina. cibus gustu iocundior. ova.
 Sorbilia. mature ficus. vneq; recentes

In B textu tāgūt duodecim res corp^h hūanū nutritiōes ac īpīgūātes. q̄z p̄ma ē triticū. i. panis ex triticō. de q̄ dicit Aui. ij. cano. c. de pane. q̄ īpīgūat velocit^r z maxie d̄ fru/mēto nouo. Ra. p̄o in almā. de tritico dīc. Triticū tempa/mēto uicinū est. l. z caliditatē paz artineat. Qd̄ āt pōderosū z solidū īnuenit maioris est nutritiōi. Dīb̄ q̄z hoīb̄ alijs ḡnis p̄ficiēs maḡ p̄riū īnuenit. Sāguis etiā ex eo generat^r oī sāguie q̄ ex alijs generat^r ḡnis tepatior est. Et seq̄nti. c. dicit. Panis q̄ ex tritico fit p̄lib̄ hoīm uenietior est. Circa electōz āt tritici sciēdū est. q̄ electio ei⁹ p̄t sumi vno mō ex pte sube ipsi⁹. alio mō ex pte p̄paratōis ei⁹. Electōz āt ei⁹ ex pte sube ipsi⁹ ponit Aui. ij. cano. c. d̄ frum̄to dicēs. Deli⁹ est illz qd̄ est mediū īt duriciē z raritatē. magnū. pingue. recēs. i. nō nimis antiquū. planū. qd̄ est īter rube dīnē z albedinē. frumentū p̄o nigrūz mali est nutritiōi. Rasis p̄o sup addit pōderositatē ei⁹ sup electiōē ei⁹. Circa electiōem p̄o ei⁹ ex pte p̄paratōis eius sciēdū est q̄ oīa q̄ sūt ex farina tritici frīxā tarde a stomacho descēdūt. generāt grossos hūiores. opilat vias epat̄. augmentāt splenē z generāt calculū. multū nutrit si digerāt. Triticū p̄o elī/kum est cib̄ ḡuis z indigestibil^r. l. z si digerāt. fortit^r nutrit z roborat p̄turē. S. z triticū sub forma panis bñ fermentatū z assati in clibano moderato igne est elect⁹ cibus. Et oīa ista collīgūt ex Gal. j. ali. Scōda res est lac. Et p̄ illz ītelli

ista colligunt ex Bal. j. ali. Scda res est lac. Et p̄ illō itelli

fang tag. es abhied co tag. ² fang tag. es abhied co tag. ² fang tag. es abhied co tag. ²
 fang tag. es abhied co tag. ² fang tag. es abhied co tag. ² fang tag. es abhied co tag. ²
 fang tag. es abhied co tag. ² fang tag. es abhied co tag. ² fang tag. es abhied co tag. ²

e. de virtutibus membrorum animalium. Et breviter patet. Suenie in
 regimine sanitatis. scilicet aliqui bene pueniunt via medicie. sic cerebri
 capiteolorum pueniunt et venena et non morsum venenosorum. et cere
 brum leporem et tremorem. et fmi quidam cerebri pullos et caponum
 ad memoriam et subtilitatem ingenij pferunt. Circa electioem
 tamen cerebri sciendum est quod meliora eorum sunt cerebra volatili
 um. et ppe motuorum. et ex cerebris quod drupedum cerebri arietis
 deinde vituli. vt vult Aui. ij. cano. c. de cerebro. Septima
 est medulle que multum sunt nutriti si bene digerant. put dic Aui.
 ij. cano. c. de medulla. et etiam facile in sanguine puerit. Et tamen
 malum faciunt quod dehiunt appetitum atque nauseam inducunt. Et
 Auecena docet eas comedere cum piperibus. Et etiam aliqui eas
 pparant cum citonijis et pastillis. vt faciunt lecardi. Et pelec
 tione earum dicit Aui. quod puenientior est medulla vitulorum et
 cerui. deinde thauri. et postea caprarum. deinde ouium. Et fmi
 aliqui medulle thaurorum iuuenum et pignium multum puenientes
 sunt Octaua est dulcia vina de quibus postea dicetur ibi. Sunt nu
 tritua. Bona est cibi gustu iocundior. quia talis materie nutrit.
 Iuxta illud ypo. ij. pre aphorismorum dicentis. Patet deterior ci
 bus et potus delectabilior quod melioribus magis delectabilis est
 appetit. Et Gal. in commento illi ait. Quis ei cibi sapor? in quo
 quod delectatur cum accipit a stomacho et plect retinet et cum ma
 gna delectatione digerit plius quam quilibet alius quod sit abominabilis. su
 git vnde vomit fastidium inflatio rugis generas. Et hinc est quod
 aliqui melius valent cum malo cibo quam cum bono. quia maiorem delec
 tationem habent in malo. Decima est oua sorbilia que in modica quan
 titate etiam multum nutriunt. de quibus etiam dictum est super ibi. Oua re
 tertia. Undecima est sic mase quod ppe suam dulcedinem multum nutri
 unt et ipigunt Circa istud sciendum est quod nutriunt si bene existat
 in robore nutriti carnis et gnoz. et tamen vehementioris roboris quam
 nutritiunt oim fructuum vt vult Aui. ij. cano. c. de sicubus Et ibi
 de etiam dicit quod est nutritibilior ceteris fructibus. Et ridez vult
 Aui. i. j. c. de regie eius quod comedit dicentis quod fructus. fructus
 magis nutritiuus et siliiores et pingiores carnibus in nutrimento

[illegible]

ſca z vini. Circa iſto tñ ſciēdū ē qvina i ſapore diuerſifi/
 cāſ. qdā ei ſūt dulcia alijs nutritibiliora groſſū ſanguinē fa/
 ciētia z vētrē hūectātia ad digerēdū dura z ſitim generatia
 Alia ſūt pōrica ſiue ſtiprica ſtōachū pfortātia. vētrē pſtipā/
 ria. pectori z ſue pñētie. ſ. pulmonī z cāne ei⁹ nociua. inte/
 ſtinis pgrua. ad digerēdū dura. Alia ſūt acerba q ſūt diu/
 retica. i. vrine puocatia. groſſos hūores nō generatia. ſed
 diſſoluētia. Alia amara min⁹ calida. vt hz pſtā. v. theozice.
 Tertiū ē nitor ſiue reſplēdētia q idicat ſup ſubrilitate vini
 et ſic ex pſeqñti ſup ſubrilitate ſpirituū ex ipō generatorū.
 Quartū ē color. Ex pte ei colorſ vina diuerſificāt i nutri/
 tōe. Uina ei rubicūdiōra ceterſ parib⁹ magſ nutritibilia ſūt
 albīs. z iō pl⁹ pueniūt macris q̄s alba. Alba tñ pl⁹ pueniūt
 pinguib⁹. Et de iſta diuerſitate vini ex colore dictū ē p⁹
 ibi. Qua ſcientia. Deinde in tectū ponūt qñq̄ ſpecialia q
 bus pbat bonitas vini. Primū tāgīt cū dz. Fortia. Forti/
 tudo em̄ vini cōgiſcit ex effectū. Vinū ei forte ē qd caleſcāt
 corp⁹ vehemēter replēs caput ſm Gal. com. j. iij. pti. regis
 acutoz. Iſto ei vinū maxie ſpirituū ē mltiplicatiū z mul/
 tū nutritiū. Laueāt tñ ab illo niſi ſit limphatū q ſūt debi/
 lis cerebri. qz magſ effumatio ab ipō ad cerebz ipm pueni/
 ret z ipm lederet. Scdm tāgīt cū dz. formoſa. Vinum em̄
 formoſū ſiue pulcz qz cū maiori appetitu ſumit meli⁹ dige/
 rit z meli⁹ nutrit. Tertiū tāgīt cū dz. fragrātia. Vinū enīz
 fragrās ſiue bñ redolens maxie pfortatiū ē z ſpirituū
 ſubtiliū generatiū. vt dictū ēſt. Quartū tāgīt cū dz. frigi/
 da. Hā vinū dz eſſe frigidū q ad tactū. nō āt qd ad effectum.
 vinū em̄ calefactū cum ſit rari⁹ z ſubtili⁹ cin⁹ inebriat. ner/
 uos debilitat. z caput ledit. niſi i modica q̄titate ſumptuz
 fuerit. Quintū tangīt cū dz. friſca. Vinū em̄ bonū dz eſſe
 friſcū ſiue leue. qd ſpumādo ſonū facit z hz ſpumā tenuez
 de facili labilē. z in medio exiſtēte. ſiue qñ in eo mouentur
 athomi. vinū em̄ nō iſti⁹ diſpoſitiōis pendulū dici dz. z ma/
 gime ſi nō ſonat vel corpa athomalia nō habeat. vel debet

[illegible]

[illegible][illegible]

siue rubeis siue albis pro eorum trestreitatez. Ea autem que iste
sumus mordificatiui est. quia vinum a quo dissoluitur est mordificati
uum Iamque dicit Galenus. peritaphorismo. in compositis aphorismis. et quod cre
scit quicquid a quibus re dissoluitur eorum dissoluitur necesse est ut al
similet.

Allea. nux. ruta. pira. raphanus. et tiriaca.
Hec sunt antidota contra mortale venenum.

Si morbo venenoso
et rubea vena

In hoc tertio ponuntur sex medicie valentes contra venenum. Prima
est alleum quod maxime valet contra nocumeta puenire solentia ex mala
aque. et maxime valet contra potum male aque. de quo dicit Serapion. in aggre
ga. c. de eo quod quando sumis alleum et post bibis aquam corrupta non no
cet aqua illa potari. Et idem innuit Aui. in. h. can. c. de eo. et in. j. c.
de puenatone iter agentis a nocumeto diuersarum aquarum. Et istud
idem etiam opatur cepe. ut vult Aui. in. h. can. c. de eo. et sic per opre
hendi sub alleo. de eo etiam dicit Aui. in. j. loco pall. quod cepe est ve
tiriaca malax aquarum. et maxime cum aceto. quia cepe est subtiliatiuum
incisium abstergium cum stiplicitate et apit fortiter. ut vult Aui.
in. h. can. c. de eo. Et est calidum in tertio. quare calefacit malas
aquas. prohibens ne sua frigiditate stomacho noceant. et subti
liat grossas faciens eas cito penetrare. Et acerrimum huic permix
tum vigorat potum eius in subtiliatiore et penetratiore aquarum et phi
bet a siti quam inducere solet cepe comestum. Et eadem ratione
verificatur de alleo. Et igitur etiam dicit Aui. in. j. loco pall. quod al
lea comedenda sunt aquas grossas et turbidas. quia subtiliant
eas. cito descendere faciunt et prohibent ne stomacho noceant
et intestinis. et ne venas opilent. Alleum preterea comestum ante
iter et per hoc. ex melioribus rebus est et puenientiis illi quod veniunt
ab aere frigido vel quod vadit ad eum. ut innuit Aui. in. j. c. de re
gendo iter agentem in frigore et congelatum. Et ex isto sequitur quod alle
um multum valet iter agentibus et per diuersas terras euntes et di
uersis portibus utentibus. iuxta illud metricum. Allea quod mane ier
iuno sumpserit ore. Nunc ignorat non ledit potum aquarum. Hec

Ally. effluua venenosa induunt solam et debilem caput
Quidam ally comesto induunt letum et gravem morbum. vnde debilitat
per interitum spiritus. et huiusmodi. et alibi. et alibi.
per deum. et non habet obidit per effluua venenosa. et alibi.
Quidam dolorem curat. et alibi. et alibi. et alibi. et alibi.
Insuper an huiusmodi. et alibi. et alibi. et alibi. et alibi.
propter debilem. et alibi. et alibi. et alibi. et alibi.
Flegma et venter. et alibi. et alibi. et alibi. et alibi.
Lecithis. et alibi. et alibi. et alibi. et alibi.
Huiusmodi. et alibi. et alibi. et alibi. et alibi.

oibz venenis ⁊ ex ea cū cepe ⁊ sale fit emplastrz sup morfuz
canis rabiosi. Et isto maxie itelligit de nuce sicca añ cibū
sūpta mō p̄dicto. Et circa isto vltē sciēdū ē q̄nucēs sicce
peiores sūt recētibz ⁊ hūidīs. qz sicce magis vinctuose sūt. rō
ne cū in colerā p̄uertūt. ⁊ inducūt capis dolorē oculos
turbāt. ⁊ p̄iginē generāt. ⁊ spēalit sūpte p̄ cibū ⁊ ligue pa
ralisim iducū. vomitū puocāt ⁊ vesicas i ore faciūt. Et ha
bētes stoachū colericū maxie dñt euitare nuces siccas. et
q̄to antiquiores tāto peiores sūt. Recētes at min⁹ male sūt.
qz n̄ sūt tāte vinctuositatē. ⁊ iō n̄ generāt dolorē capis aut
tignē ⁊ sitia sic sicce. ⁊ rōe hūiditatē lubrificāt laxāt vētrē
et si aliq̄culū correat ⁊ comedāt p̄ cibū. p̄mūt cibū sūp
tū. Et sic pz q̄nucēs recētes sūt magis p̄ueniētes corpibz sa
nis q̄ sicce. Tertia ē ruta de q̄ dīc Aui. ij. cañ. c. de ea q̄ re
sistit venenis. Et postea subiūgit. Et q̄ sibi timet ne i potu
sumat venenū ⁊ pūgi a venenosis bibat de semie ei⁹ pond⁹
dragme vñ cū folijs suis cū vino. ⁊ ppe si bibīt cū nuce ⁊
bolo oibz p̄trit⁹ ⁊ p̄mixt⁹. Et dīc Ari. i. de aialibz q̄cū m̄uste
la vult pūgre cū serpēte siue cū bufone. ip̄a comedit rutaz
vt interficiat eū. qz odor rute ē inimic⁹ veneno. Un̄ come
stio rute cū ficubz ⁊ amigdalīs dulcibz i mane p̄uat a ve
neno. Notādū circa isto q̄ duplex ē ruta q̄dā domestica et
alia siluestris. Domestica melior siluestri ē. qz siluestris ⁊
maxie sicca. calida ⁊ sicca ē in q̄to gdu. q̄re plimū sumere
de ea est p̄niciosū. Domestica p̄o hūida. calida ⁊ sicca ē in
scdo gdu. sicca p̄o i tertio. ⁊ ē incisiua resolutiua carmiati
ua vētositatū. ⁊ isto maxie p̄uenit sicce. Nā dīc Sera. c. de
ea. q̄ ē de rebz magis p̄ferētibz inflatōibz. i. vētositatibz. sz in
hūida est inflatio. Itē ruta vehemēt acuit visū. ⁊ ppe succ⁹
ei⁹ cū succo feniculī ⁊ melle collirio facto ex ea aut comesta
vt dicit Aui. ij. cañ. c. de ea. Quia tñ in succo rute q̄daz est
bauracitas nocēs oculo. iō ruta p̄ applicari oculo vētilan
do. ita q̄ solū vapor siue fumalis euaporatio ei⁹ ⁊ nō suba
rute ad subz oculi p̄igat. Quarta ē pira d̄ q̄bo dī. Aui. ij.

Ruta

Quinta ē pira d̄ q̄bo dī. Aui. ij. cañ. c. de ea. Quia tñ in succo rute q̄daz est bauracitas nocēs oculo. iō ruta p̄ applicari oculo vētilando. ita q̄ solū vapor siue fumalis euaporatio ei⁹ ⁊ nō subarute ad subz oculi p̄igat. Quarta ē pira d̄ q̄bo dī. Aui. ij.

2a. c. de eis q̄ sūt cura fūgoꝝ mortificatiū. Et qñ coquūt
 isti fūgi cū piris miorat nocomitū ipsoꝝ. Uel p̄t iste textus
 verificari d̄ piris aromaticis q̄ sui aromaticitate spūs p̄for
 tarēt. z sic nocomitū veneni repellerēt. Quīta ē raphan⁹ d̄
 q̄ dīc Aui. ij. cañ. c. de eo. q̄ p̄fert mor sui vipere. z cuz vino
 mor sui cornute etiā. Et semē ei⁹ p̄fert venenis z p̄mibo ve
 nenosis. Et si ponat fruct⁹ ei⁹ sup scorpionē morif. z aq̄ cl̄
 ē expta i h̄. z ē fortior. Et si momorderit aliquē scorio q̄
 raphanū comederit nō nocebit ei. Et p̄fert etiā p̄focatiōi
 q̄ fit a fūgī mortifer. Uel p̄t dici q̄ raphan⁹ valet d̄ vene
 nū. qz puocatiū est vomit⁹. z sic p̄vomituz stōach⁹ purgat
 a malis hūoribz si q̄ i eo sint. Et circa istd̄ sciēdū ē d̄ rapha
 nor radice q̄ sūt ppinq̄ in p̄plexiōe q̄nocēt corpibz colericis
 generāt em̄ sāguinē acutū z pūgitinuz. Et raphan⁹ ē mal⁹
 stōacho faciēs eructuare. z generat hūorē grossū. z si dige
 stiua sit debil⁹ generat hūorē crudū. hz tñ p̄turē subtiliari/
 uā z incisiuā. Quidā autē comedūt radicē z raphanū post
 alios cibos ad p̄fortādū digestionem. de q̄ admirat Bāli.
 Un̄ vez ē qd̄ exp̄ientia docet. Et dicūt sapiētes medicī q̄
 si comedāt post aliū cibū inuāt ad digestiōē z descēdū ei⁹
 z vētrē laxāt. Sz si comedāt añ aliū cibū ipellūt ad supio
 ra z vomitū inducūt. Bonū ē autē q̄ comedāt cū aceto z sa
 le p̄ alios cibos z in modica q̄ntitate. Ulex ē tñ q̄ ocul⁹ nō
 cēt z capiti. Ra. h̄o tālmā. dīc q̄ raphan⁹ lōgā faciēdo mo
 rā in stōacho icidit fleuma. cui⁹ folia cibū digērt z appetiti
 uā adiunāt qñ paz sumit de eis. Sexta ē tiriaca. q̄ a toto
 genere valet d̄ venenū. z iō valz tam rōnabilibz q̄ bzutis d̄
 venenū tā frigidū q̄ calidū. Et sub tiriaca p̄t p̄phēdi me
 tridatū qd̄ sile opat. De tiriaca ei dīc Aui. vj. i trac. iij. c. j.
 Scias q̄ canon maxim⁹ in curatiōe veneni ē p̄fortatio ca
 loris innari z excitatio ipsi⁹ ad expellēdum. sic facit tiriaca
 De tiriaca p̄oz metridato sil dīc Aui. vj. i trac. j. c. s̄ medi
 cis cōibz ad venena. Sūt medicīe q̄ p̄rie sūt veneno. q̄re nū
 pmittūt ipm puenire ad cor. z sūt sic tiriaca z metridatū.

[illegible]

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a later hand than the main text. The notes are dense and cover the top left and right margins of the page.

**Aer sit mundus habitabilis ac luminosus
Nec sit infectus nec olens fetore cloace**

In h^o textu notat^r q^uattuor circa electōz aer^{is} habitabil^{is}. q^uz
p^{ri}mū est q^u hō d^z eligere aerē mūdū. i. nō infectū vaporib^{us}
q^u aer immūd^{us} alterat cor s^um p^lexionē illi^{us}. q^u sibi cōmi/
scef. sic innuit Haly. in regni. in com. illi^{us} can. Dia h^o ei. 28.
Scōm est q^u hō d^z eligere aerē luminosum. Aer em turbi/
dus iducit in corpe tristitiā z pigriciē. q^u aer turbat^r cōmi/
scef hūiores. z turbid^{us} ad cor puenit. q^ure ex ipso z hūioribus
grossi z turbidi generāt spūs aīam tristificātes z pigriciē
inducētes. Nihil est g^o q^u mag^s iocundū facit hoīez atz mi/
nus gūē q^u in claro aere ābulare vel mane surgere. Tertiū
est q^u hō d^z vitare aerē infectū. cuiusmodi est aer in q^u fiunt
strages. cōiter em in locis in q^u p^lcessit maxia hoīm inter/
fectio seq^ut peltis z in locis vicinis Aer em infect^{us} q^u in spi/
rat inficit spūs in n^oro corpe. Quartū est q^u homo d^z vita/
re fetorem cloace. Et p^{ri} h^o innuunt infectiōes particulares
aeris. cuiusmodi est infectio aeris latrinaz v^l foneaz quo
q^unevel loco^{rum} in q^u p^lonciuntur cadauera mortua z ossa
mortuoz. z aeris vicini aque in q^u putrescit linū vel cana/
pus. Aer em taliter infect^{us} inficit spūs n^ori corpis z maxie
cerebro nocet. Et hinc est q^u dicit Avicen. ij. in doc. ij. c. ij.
Et aer q^u dē dū est tpar^{us} et clar^{us} neq^{ue} suba extranea p^lerio
ni spūs p^{ri}ia ei admiscet est sanitatē efficiens z ipaz p^luās.
et cū mutat^r. p^{ri}ium sue opatōis opat^r. Et p^{ri} maiori decla/
ratione p^ldictoz sciendū est q^u aer necessari^{us} est in regie sa/
nitatis dupl^r. p^{ri}mo q^udem p^lter refrigeratōem cordis. secū
do p^lter expulsionē fumosaz sup^lfluitatū tribulantū spm
et calozē innatū. Sic em in exteriorib^{us} nos videm^{us} q^u gnis
sine euentatōe aeris suffocat^r z extinguit. sic etiā imagina/
ri debem^{us} q^u spūs z caloz innatus indiget aere ipm nutrie/
te p^lseruante z obtempante. Obtempatio igit calozis in/
nati fit p^l aeris attractiōem z eius depuratio fit p^l aeris ex/

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, continuing the text or providing commentary. The script is similar to the main text but more cursive.

[illegible]

Si tibi serotina. noceat potatio vini.
Thora matutina rebibas. et erit medicina.

1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325

[illegible]

1. The first of these is the
 2. second of these is the
 3. third of these is the
 4. fourth of these is the
 5. fifth of these is the
 6. sixth of these is the
 7. seventh of these is the
 8. eighth of these is the
 9. ninth of these is the
 10. tenth of these is the

[illegible]

Sextū ē mors subitanea dū .i. stertēdo z dormiēdo vīc
belit mltitudīe vini vel hūiditatū ex eo generataꝝ claudūē
z ebrīꝝ suffocat. Et lꝝ vinū imoderate sūptū p̄dicta iducat
nocumēta. moderate tñ sūptū mltā inducit iuuamēta.
Tāgit em̄ Aui. c. p̄all. q̄nqꝝ eiꝝ iuuamēta. Primū est q̄ bo
nus cibi penetrator in toto corpꝛ. i. facilē efficit penetrari
onē cibi cui immiscet ad oīa mēbra sui caloris subtilitate z
p̄ueniēcia īpprietate occulta Scdm̄ est ꝑ̄ncidit ī fleuma.
z h̄ suis calore z subtilitate sube. resoluīt ip̄m coaptādo ex
pulsionē vias aperiēdo. z naturā ꝑfortādo ad expulsiōnez
Tertiū est ꝑ̄ncidit colerā rubeā in vřina z alijs euacua
tionibꝫ sudore egestiōe z resolutōe insensibili. Et istō
intelligēdū est de vino subtili sub rubeo vel albo qđ vel de
bile sit ex nafa sui vel fortiter limphatū. Alioqñ multipli
cariet colerā ꝑ uersionē ip̄iꝝ in eā et sup̄calefactiōez epatis
ab eo. Quartū est ꝑfacit melācolia. q̄ grossa ē z tardī mo
tus. faciliter labi ꝑ cannales ꝑprios ab epate ad splenē. z a
splenē ad os stomachi. z rādē a corpꝛ cū fecibꝫ exire. z flet
it seu rep̄mit nocumētū melācolie ꝑ ꝑrietatē ī ꝑplexiōe
et mō sube z in effectibꝫ. Nam melācolia tristitiā pusillani
mitatē z guariciā parit. Vinū h̄o gaudiū. audaciā. magni
mitatē. z liberalitatē. Quintū est ꝑresoluit omēs modos
seu spēs latitudis. nisi mltā q̄litas extranea fuerit eis soci
ata. qꝝ vinū resolutos spūs abū de reparat. ꝑtutem ꝑfortat.
hūiditates relictas ī musculis. nervis. cordis. et iūcturis
tollit aut minuit. Et si fuerit opꝑ hūectatiōe vt ī lassitudīe
arefactiua vinū velocit̄ humectat dūmodo limphet. Pre
ter h̄ aut iuuamēta p̄la alia inducit. Qm̄ eiꝝ velocit̄ z sub
to nutritiōis est vinū. calozē z spm̄ nafale ꝑfortat. z totum
corpꝛ calefacit. ingeniū clarificat. irā cōpescit. tristitiā re
mouet. libidinē incitat. z sup̄ oēs potꝫ. semicrudos humo
res digerit. Et vt sit ad vñū dicere. Vinū reddit hoīez viri
lē z fm̄ aīaz z fm̄ corpꝫ. vñ ceterꝫ paribꝫ nō bibentes vinū
sunt effeminati respectu bibentiū vinum.

[illegible][illegible]

Signit et humores. melius vinum meliores.
Si fuerit nigrum. corpus reddet tibi pigrum
Cinnum sit clarūq; verus subtile maturum.
Etc bene limphatū saliens moderamē sūptū.

Hic pmo ponit vnū documētū d'vino. z ē q'vinū meli⁹
meliores generat hūiores. z cā est. q' qnto massa hūior est
melior. tāto hūiores ex ea geniti meliores eē debēt. Deinde
subdit q'vinū nigz iducit pigriciā ī corpe. Et cā ē. q' vinū
nigz grossi⁹ z terrestri⁹ ē rliq's. g' spūs ab eo geiti grossi sūt.
Iuxta aliā auctoritatē Bāli. pus al. Quicqd de aliq' re dis
soluit ei vñ dissoluit necesse ē vt assimilet. spūs āt grossi fa
ciūt corpe⁹ g'ue siue pigz. Deinde ponit septē documta cir
ca electōz vini. Primū ē qd' eligi vinū claz. tale ei q' subti
le est spūs subtile z claros generat. Scdm ē qd' z eē ver⁹
id ē. nō nouū. nouū ei vinū siue mustū ceteris paribz facili⁹
inebriat. fluxū vtr̄s puocat. atz colicā iducit et cetera accide
tia. posteri⁹ dicēda ibi. Impedit vzinā. Nec ē intelligēdū q'
vinū oīno dz eē ver⁹. tale em̄ fm Aui. i. j. c. de regie aq' z vi
ni. est q' medicia. z nō sic pot⁹. i. mag' inest ei p' alternatia
corpis ad caliditatē z siccitatē q' p' alterabilitatē a corpe
p' op⁹ nutritōis z ē pauci nutriti. q' ē spoliatū a fece z a vi
riditate quā p'habuit z pene ignē factum. p' qd' ī Aggre.
scribit. c. d'vite. auērate Bāli. q' est calidū et siccū ī tertio g'
du. Tertiū ē q'vinū dz eē subtile. Subtile ei vinū multos
spūs pcreat atz subtile. grossū āt grossios. Quartū ē q'vi
nū dz eē maturz nō stipticū. Vinū ei stipticū abscedit oēs
spēs euacuatiōis. vt vult Bāli. ī com. illi⁹ can. iij. pti. regis
acutorz. Sciēdū etiā zc. Et g' nocet corpbz indigētibz cua
cuatōē pzinā et oībz mēbz supioribz. vt ibidē. etiāz dicit
Bāli. Uex est tñ q'vinū stipticū pueniēs ē infirmitatibz ac
cidētibz ī intestis. vt ibidē dīc Bāli. et etiā sup⁹ dictum est
Remouet tñ stipticitas a vino p mltā omixtiōēz aq'. vt ibi /
dē etiā vult Bāli. Quintū est q'vinū dz eē limpatū. q' p b

remittit vinū a sua fumositate. z sic min⁹ inebriat. Et istud
est vix devino subtili. Vinū tñ grossū si limphet cit⁹ inebriat. qz p̄b subtiliat z magis fumosū efficit. Et d̄ isto vino
intellerit Aui. qñ di. in. c. de regie aque z vini qz vinū limphatū cit⁹ inebriat q̄ vinū purū. Sextū est qz vinū d̄ esse
saltes cū p̄pinaf. z est de p̄ditōibz boni vini p̄us dicit Sep
timū est sumptū ex p̄ditōe bibēs z nō vini. z est qz vinū d̄ esse
tēpate sumi. qz tempate sumptū acuit ingeniū. z iducit iu
uamēta p̄us narrata. Ex p̄dictis om̄ibz p̄cludi p̄t qz vinū eli
gibili⁹ z meli⁹ in sanitatē regie est vinū mediū seu eq̄le inter
vetustatē z novitatē. z est claz ad rubedinē trahēs bonū
habēs odorē z eq̄lis saporis. qd̄ nec acre. nec acutum. nec
dulce fit. qd̄ nō fumosū nec grossū nec valde subtile. s̄ ad
subtilitatē declinās. qd̄ etiā int̄ fortitudinē z debilitatē ob
tinet mediocritatē. qd̄ etiā nō crevit in saxosis z lapidosis
mōtibz. nec in terra simplr plana z arabili. s̄ in terra mont
tuosa p̄sus meridiē discoopta. z in regione nō nimis cali
da nec nimis frigida. Et ista partim colligunt ex Aui. in
p̄mo loco p̄all. Circa regimē vini q̄ ad etates notāde sunt
tres regule q̄s ponit Aui. i p̄mo loco p̄all. Prima ē qz da
revinū pueris in potu est sic ignē addere igni i lignis debi
libz. eo qz pueri vehemētē rari sūt. z de facili inflāmabiles
p̄t abundantia sui caloris innati z sūt debiliū nervozū
z debilis cerebri. q̄re ledit eos multiplr vinū z inflāmatio
ne facili z pcussioe cerebri z nervoz sua penetratōe facili
ma zumatōe copiosa. Cum igit pueris vinū in potu dat
calor ei⁹ inflāmabil⁹ calori pueri inflāmabili addit i corpe
pueri. qd̄ est paucē resistencie. sicut debile lignū vel arūdo
sicca vel stipula arida ante faciem ignis. Secūda regula
est qz senī semp̄ potest dari vinum in potu quantū tollera
re potest sine nocumēto. sc̄z q̄stum appetit appetitu natura
li z regulato. Sicut em̄ veteres ocree aride z rugate reno
uant oleo. leniunt z applanant. sic corda senum potu vini
electri. sicut vini beluacēsis. Senes em̄ frigidi sūt z a vino

et ista colligunt ex Aui. in p̄mo loco p̄all. Circa regimē vini q̄ ad etates notāde sunt tres regule q̄s ponit Aui. i p̄mo loco p̄all. Prima ē qz da revinū pueris in potu est sic ignē addere igni i lignis debilibz. eo qz pueri vehemētē rari sūt. z de facili inflāmabiles p̄t abundantia sui caloris innati z sūt debiliū nervozū z debilis cerebri. q̄re ledit eos multiplr vinū z inflāmatio ne facili z pcussioe cerebri z nervoz sua penetratōe facili ma zumatōe copiosa. Cum igit pueris vinū in potu dat calor ei⁹ inflāmabil⁹ calori pueri inflāmabili addit i corpe pueri. qd̄ est paucē resistencie. sicut debile lignū vel arūdo sicca vel stipula arida ante faciem ignis. Secūda regula est qz senī semp̄ potest dari vinum in potu quantū tollera re potest sine nocumēto. sc̄z q̄stum appetit appetitu natura li z regulato. Sicut em̄ veteres ocree aride z rugate reno uant oleo. leniunt z applanant. sic corda senum potu vini electri. sicut vini beluacēsis. Senes em̄ frigidi sūt z a vino

calefiat. ⁊ hñt spm triste ⁊ abudat i melacolijs. ⁊ vinu exhi
larat eos ⁊ melacolijs repmit. cōiē male do: mñt. vinu ho
puocat i eis somnū. Ad opilatōes. pñi sūt q̄s vinu aperit.
eas phibet Et sic sic vinu ē pueri pñissimū. ita senibz vtilis/
simū Tertiū ē vinu t̄pate dādū ē iuuenibz. t̄pate q̄dem f̄m
mēsurā q̄ritatiuā ⁊ decētē limphatōez. ⁊ ei iuuenes sint
calidi sic pueri. nñ hñt mēbra solidiora. neruof ⁊ cerebz for
tes. q̄bz potēt resistūt nocumēti pot⁹ vini. Q̄se q̄nt etiā diē
ex potu vini sobrie sūpti iuuamta pl̄ima. vicz educōz cole
re. cor pale robur. ⁊ igeni acumē. abūdāciā spiritū subtri
hiū ⁊ paruoz.

Non sit acetosa cervisia sed bene clara.
De validis cocta granis satis ac veterata.

In isto texto ponit̃ qñq; circa electōz ceruisia. Quorū
p̃mū ē qd̃z eligi ceruisia n̄ acetosa. qz acetosa nocz stōacho.
Acetū ei nocz neruis s̃m. Aut. i p̃lib. passib. Jā stōach⁹ ē
mēbz valde neruosū. z h̄ q̄ ad ei⁹ orificiū. Scdm̄ ē q̄ cerui
sia d̃z eē clara. qz turbida opilat atz calculos nocz nimiiū.
ipiguar ac inflatōz iducit. atz breuitatē ābelit⁹. z ē mltorū
fleumatū generaria. Tertiū ē qd̃z eligi ceruisia d̃ bonis g̃
nis n̄ corruptis. s. d̃ optio ordeo. tritico. sine auena. qz q̃to
g̃na sūt meliora. melior ex eis generat̃ hūor. Quartū est q̄
ceruisia d̃z eē bñ cocta. qz meli⁹ digerit̃ z amicabile⁹ a nasa
recipit̃. z nocuūta q̄ pueniūt ex bibitōe ei⁹ meli⁹ tolerant̃.
Ceruisia ei n̄ bñ cocta v̄tositates i vētre iducit torōz ista
tōez atz colicā. Quintū ē q̄ ceruisia d̃z eē ātiq̄ z a fecib⁹ mī/
data nō nimiiū recēs. Recēs ei ceruisia inducit eadē nocu
mēta q̄ ceruisia nō bñ cocta. z cū h̄ d̃ se facillime iducit strā.
guiriam.

Be qua potetur stomachus nō inde grauetur.

Hic ponit vnũ documentũ circa vsũ ceruisie: z est q
vñs ceruisia dz eavri tpatelic qnõ grauet stomachus vel

zetae modo pfecto. qd atq huiusmodi. inueniuntur in pfecto. qd atq huiusmodi. inueniuntur in pfecto. qd atq huiusmodi. inueniuntur in pfecto.

circa digestiōz eoz. Si g tpe veris dare mag qritas cibi
 nata a digestiōe taliū hūoz fleumaticoz ipediret z diuertere
 ref. qz p istos hūozes magnā qritatē ciboz nimīū gna
 ref. z sic tales hūozes i corpe manerēt idigesti. z curretes
 ad aliqd mēbz illic egritudinē inducerēt. Et g sumope ca
 uere dēm'a mag qritate ciboz i vere. qz diminutio ciboz
 tali tpe evnū d maxie pseruātibz ab egritudibz vers. vt vult
 Aui. i. i. loco pall. Et istd qd dictū ē maxie pitate bz d me
 dio z sine vers z n d iitio ei. qz iitū e hyemi assilat. qre tūc
 hō pt nutriri sic i hyeme Et istd etiā itelligedū ē qn ver iue
 nit corp replētū hūozibz fleumaticis crudis. Si ei ver in
 ueniat corp tparū i hūozibz. cibi i eo dād' ē fm mēsurā ca
 loriz innati z resolutōz q sit a corpe. qz tūc ablata ē causa.
 qre diminueret cibo. Et istd voluit ypo. j. apho. dum dixit
 Uetres hyeme z vere calidissimi sūt nata z sōni longissimi
 In his igit tpi bz oblatōes ples dāde sūt. etem innat' calor
 est mlt'. nutrimento igit indiget apliori. Scdo dicit qnt
 mia sūptio cibi nocet i estate. Qui' cā est. qz tūc tpi bz digesti
 ua p' est debil' cū spūs z calor innat' q sūt instrm pcutum
 mltū sūt debiles z paz resoluti p' caloz extrinsecū rebe
 mētē trahēt eos ad exteriora. z g mlt' cibo nō possz digeri
 Et circa istd sciēdū est q p' vehemētiā resolutōis hūidita
 tū tā substācialiū q nutrimentaliū corpis i estiuo tpe gros
 sior z maior cibi exhibēd' eet si p' sufficeret ad digerēduz
 talē z tantū. sz qz nō sufficit vna vice mltū digerere cibum
 paz sepe z sepe d eo dādū est. iuxta illd Gal. j. aphorismoz
 cōmento illi' cān. Et qbz semel aut bis. dicēt. In estate ci
 bus mltoties erit dād' z paz. mltoties. qz idiget p' sepiissi
 mā dissolutōez. paz p' sūt defectōz. Et lz i estate paz d
 cibo sit dādū. mltū tū d potu p' dari cū tūc resolutio ma
 xima fiat z desiccatio corpis et eleuatio caloz sup hūiduz
 z pl' sitiat hō qz alio tpe. Uex ē tū q pot' vini z p'cipue vi
 nosi puri minuēd' ē. qz tale vinū est facili' inflammabile z
 caloz tā acutum est yviolēto excādescere facit. z g si bibat

da

Jo. fundat. in pfecto. an dng. pfecto. inueniuntur in pfecto. qd atq huiusmodi. inueniuntur in pfecto. qd atq huiusmodi. inueniuntur in pfecto. qd atq huiusmodi. inueniuntur in pfecto.

Salvia cū ruta faciūt tibi pocula tuta
Adde rose florem minuit potenter amorem

Mausea nō poterit. quinquā vexare marina.
Zlntea cū vino mixtam si sumperit illam

In B textu ponit vnū remediū ꝑ nauſeā ſiue vomitū ꝑ
ueniēs ex trāſſretātio n ꝑ ſuerꝑ dicēs. qꝫ ille qꝫ dꝫ trāſſretari
añqꝫ nauē itret dꝫ alꝫqꝫ diebꝫ miſcere aquā marinā ſuo vi
no. Et iſto ē remediū ꝑ diuitibꝫ qꝫ ſi paupꝫ fuerit dꝫ potare
aquā marinā vt faciliꝫ nauſeā euitet. Et cā bꝫ. qꝫ aqꝫ maris

[illegible]

falsedine h3 z sic sua falsedie z stipticitate q̄ p̄seq̄t falsediez
 orificiū claudit. z p̄ vomit⁹ ipedit. Et circa istō ē norādū
 q̄ sic vult Aui. iij. i. c. de regie iter agēs i mari. viator i mari
 nō d3 mltū conari retinere vel cōpescere a p̄ncipio nausē
 vl' vomitū. s3 dimittat vomit⁹ ipsi⁹ p̄tinuari donec p̄ ipm
 fuerit bñ purgat⁹. s3 ei p̄suat a mltis egritudibz. z nedū pre
 seruat. imo etiā curat vel alleuiat ḡues z magis egritudies
 vt leprā ydropisiz appoplexiā z frigiditatē stōachi z et⁹ issa
 tionē putvult Aui. iij. i. doc. ij. c. ij. Si tñ vomit⁹ viator i
 mari supfluxerit sic q̄ vehemēt debilitet ipm restrigēd⁹ est
 comestioe fructuū stipticorū z acetosorū sic sūt citonia ma
 ciana acetosa. Vel poma d̄ capēdutor mala ḡnata aceto
 sa q̄bz orificiū stōachi p̄fortatū depellit hūiores iferi⁹. Et
 stōach⁹ etiā p̄fortat⁹ ab his hūiores repellit effluētes ad eū
 ex agitatōe ab vndis. Vel p̄t semē apij torrefactū bibi cuz
 vino vl' absinthiū p̄t comedi aut bibi. Et silr paīs assat⁹ z
 infusus in vino bñ redolēte comest⁹ valz ad idē. Et vniuer
 salit valz nutritō viator i mari ex cibis acetosis p̄fortatibz
 os stōachi. z phibētibz vapores z fumos ascēde ad caput.
 sic sūt lentes coctē in aceto vel i succo vne acerbe.

Salvia sal vinū. piper. allea. petrosilinū.
Ex his fit salsa nisi sit cōmixtio falsa

In B̄ textu ponit mod⁹ faciēdi salsamētū cōe si i mēsa de
 ficiāt salsamētra spēalia. Et p̄ illo ponit q̄nq3 ex q̄bz p̄t fieri
 salsamētū Primū ē salvia. q̄ fit p̄dimētū i assatōe auce siue
 decoctione. Uniuersalit ei auce assate siue porcelli salvia
 iplent vt hūiditates supflue siue viscositates extrahant. et
 odor saluie auct vel porcellis imaneat. Post assatōz tñ sal
 via enīci d3 z nō comedi. Silr ex salvia fit p̄dimētū come
 stibile a rusticis vl' cōibz i comestōe auce. terūt ei alleū cū vi
 noz salvia ad auferēd aliquid saporis allij. Scdm ē sulcū z ē
 salsamētū diuicū siue nobiliuz. Ipi ei deficiēte sinapio vel

verinto ponūt i salserio vinū cui modici salis admiscēt.
Tertiū ē piper. z ē salsa mētū rusticorū. pmiscēt ei pip cū fa-
bis z pisib. Si r etiā ex pane asso ceruisia l' vino z cū pipe-
re fit salsa mētū nigz ad modū pulis qd piper dz. z h supes-
fūdūt carnibz aut piscibz. Quartū ē alleū ex q etiā fit salsa
mētū rusticorū. miscēt ei cū molli cascor lacte terēdo alleū.
z sic comedūt cū cibo siue asso siue elixo siue salso siue dul-
ci z cū ouis duris. Quintū ē petrosilinū ex cui⁹ folijs ptusis
cū verinto l' albo vino fit viridis salsa cū assis comestis. Et
circa istō ē notādū q salsa mēta siue salse diuersificāt primo
fm tpa. Tpiū ei calidis declināt salse ad frig⁹ l' paucā ca-
liditatē. tpiū hō frigidis ecōuerso. Vateria igit salsa z i esta-
te fit verintū l' agresta de sūmitatibz viis l' acetū. suc⁹ linonū
vel citrāguloz gñatorū cū zuccara z aq rosaz. Et interdū
in falsis q fiūt in estate pōt addi aliqstulū serpilli z petrosi-
lini ad obrepēdū frigiditatē pdictorū. Vateria hō salsa
rū ppetētū tpiū frigidis sūt sinapiū. eruca. zinziber. pip.
cinamomū. gareofili. allea. saluia. menta. serpillū. z petro-
silinū vinū aq carniū acetū non forte. sz ppinquū nate vini
z in tpiū mediocribz sūt mediocres caliditatis z frigidita-
tis. Scdo diuersificāt rōne cibarioz p qbz fiūt. nā alia et
alia cibaria indigēt alijsz alijs falsis sic sciunt dñor coci.
Vutonū ei z silr vituloz capoloz salsa pueniēs ē salsa vi-
ridis. In estate qdē ex aceto z agresta cū paucis spēbz z sine
alleis cū petrosilino zinzibere alboz agrestaz pane asso in
fuso in aceto vl' agresta. In hyeme fit eadē salsa cū pluribz
spēbz pauco alleoz optio vinoz pauca agresta. vl' pōt suffi-
cere sinapiū et eruca. Salza at p carnibz bouinis elixis ē
piper bullitū qd fit ex pipe z pane assoz aq carniū z pauca
agresta. z ista eadē salza ē satis pueniēs carnibz porcine in
hyeme. Possunt etiā carnes porcine comēdi in estate cum
aceto z petrosilino i pncipio rfectōis. Si at pdictē carnes
pastillāz. z spēalit^r bouine z porcine. i hyeme qdē apponāz
cepe albū cū puluere spēz dulci in pua qstitate. i estate pōt

sine cepis et cum veriusculis potest apponi cepe pueri et si pauca quantitate. Si autem pastillata sit ex carnibus subtilioribus non apponatur cepe. sed in estate lac amigdalaz cum veriusculis et panco puluere species dulcium. et in fine potest apponi ouum decoctum cum agresta. sed in hyeme loco agreste ponitur vinum et plenus de speciebus. Assature autem cuniculorum et pulloz iuuenum conueniens est salsa in qua est cinamomum. et mica panis cum agresta quod in estate et cum vino in hyeme. Assature autem porci salsa conueniens est liquida descendens decoctus tus cum optimo vino et cepis in hyeme et in estate viridis salsa superius notata. Assature autem fasianorum et columbarum et turcorum nulla alia salsa indiget nisi sale. Caponum autem et gallinarum elixatorium conueniens salsa est aqua decoctionis eorum cum aliquantulo pulueris species dulcium. et precipue si in predicta decoctione addatur salvia. ysaop. petroselinum. et hoc in hyeme. et in estate sufficit sola aqua cum aliquantulo succi summitatum vitis. Sed pro salsa caponum et gallinarum pinguium pastillandorum nihil penitus est apponendum nisi aliquantulum pulueris species et in fine agresta supradicta in estate. optimum vinum in hyeme. Proscis vero quanto sunt grossioris carnis et difficilioris digestionis et maioris superfluitatis et humidioris nature. tanto indigent salsis calidioribus et acutioribus. et hoc etiam verum est in carnibus.

Si fore vis sanus ablue sepe manus
Lotio post mensam tibi confert munera bina
Abundificat palmas et lumina reddit acuta

In hoc textu ponuntur due comoditates conuenientes ex lotio nemanuum post cibum sumptum. Prima est. quia per hoc palme manus mundantur. Secunda est. quia reddit lumina acuta. id est. prodest oculis et hoc maxime per accidens. quia manus sunt instrumenta mandandi oculos. quare multum confert eas esseundas. Et de istis comoditatibus dictum est etiam propter ibi. Lumina mane manus.

[illegible]

hinc d' ap'is optime pparat'. Et circa istud e' sciendum q' car-
nes porcine q'bo rustici z cōmunes vtunt' qñ vicz sunt false
vel sole vel fumo exsiccate nullo mō saniores sūt carnibus
ouinis ceterz paribz siue cū vino siue sine vino sumāt'. Sz
istud dictū p'itatē hz de carnibz porcelloz assatoz v' de car-
nibz ap'inis modo p'dicto.

Alia porcorū bona sūt. mala sūt reliquorū

In h' textu pparāt' omasa porcoz omasis reliqz brutoz.
z dic' text' q' omasa porcoz. i. itestia p'ualēt q' ad esū intestis
alioz brutoz. Cul' rō p' eē ista. qz pauca itestia comedim'
nisi illa q' replēt sāguie v' q' aialiu mltū sūt pinguiū cuius
modi sūt porci. Nā sol' sāguis porci p' suā cplexionē z si-
militudinē cplexiōis cū nasa hūana ē sāguis q' omasa siue
intestia implēt. Et sūtr porci facili' impignāt q' aliqd alio
rū brutoz. iō mag' sumim' itestia porci q' alioz brutoz.

**Impedit vrinam mustū soluit cito ventrem
Epatis emfracim. splenis generat lapidemqz**

Hic ponūt' qñqz nocumēta. pueniētia ex potatōne noui
vini vel musti. Primū ē q' mustū impedit vrinā z h' p' itel-
ligi dupl'r. Prio qz mustū grossū p' suā grossitudinē ex se
ce admixta opilat ipm epar siue ipos renes sic q' vrina de
facili nō p' hē suū cursū. Scdo impedit vrinā q' ad debi-
tum mō sic facit mustū renense aliqd z qdā alia vina sub-
tilia. similiter ē qz aliqd mustū renense cui' feces sūt mor-
dicantes z dum ipm venit in vesicā ille ptes terrestres ni-
trose mordicāt vesicā z cogūt vrinare sine ordie debito et
mō p'sueto. Scdm ē q' soluit ventrē. Et rō est. qz abstergit
viscera nitrositate siue salsedine siue fecis. z stimulat ea ad
expulsionē. pmo p' mordicationē fecis. scdo p' multitu-
dinē ventositatis quā inducit tale vinū siue mustū. tercio

lubricando cito inferi⁹ pyiā indigestibilitatē et guaminis
 stomachi. q̄re stomach⁹ se relaxat et portas nariū compres/
 sas aperit. Tertiū ē q̄ mustū nocet hōc p̄plexioni epatis. qz
 opilat ipsum ppter imixtionē plurimā sue fecis et pducit
 ad dissenteria epaticā ppter inflatōem ei⁹ qua debilitat epar.
 Et istud vult Aui. iij. l. c. de regie aque et vini. Et sic etiaz
 inducit cathecia siue malā dispositōnem coloris et malas
 inducit egritudines epatis. s. diuersas et species ydropisis
 Quartū ē q̄ mustum nocet spleni et dispositioni ei⁹ ppter
 eandem cām q̄ dicta ē de epate. qz opilat splenē. et sic indu
 cit duriciem ei⁹. Quintum ē q̄ mustū generat lapidem et
 maxime illum q̄ in renib⁹ est q̄ rube⁹ est. de facili frangibi/
 lis cā opilatōis quam facit et grossitudine sue substantie.
 Et istud verum est de musto vinoz multum dulcium non
 habentes feces nitrosas et mordicantes. Mustum enim
 habens feces introsas et mordicantes magis impedit la/
 piciem. qz multū facit vrinare sicut mustū aliqd̄ renēse facit
 apparere arenulas in vrina siue grauelā. qz facit multū vri/
 nare. Multa em̄ vrina sua lotōe abstergit arenulas adhe/
 rentes q̄ cum ea expellunt.

Potus aque sūpt⁹ sit edenti valde nociuus.
Infrigidat stōachūqz cibū nutritur fore crudū.

Hic ponūt duo nocumēta pueniētia ex potu aque et s
 q̄ ad edentē. Primū ē q̄ pot⁹ aque nocet stomacho edentē.
 Qui⁹ rō est. qz ipm̄ infrigidat et relaxat et maxie deicit ap/
 petitū cibi. Scdm̄ ē q̄ pot⁹ aq̄ cū sumit̄ cibo impedit dige/
 stionē cū cibū sumptū in crudet. Et istō vult Aui. in. j. c. de
 regie ei⁹ qd̄ comedit. dicēs. Neqz post ipm̄. s. cibū mltā bi/
 bēda est aqua q̄ inter ipm̄ scilicet cibum et corp⁹ stomachi
 separationem faciat. et ipm̄ natatē faciat. Et. c. de regimine
 aque et vini dicit. Et cum natura indigerendo nutriendo
 studeat facietate aque iā pcedēte sufficiēter. i. si precesserit

faciletas aq̄ sufficiēs ad bonā cibi p̄mixtōz. aq̄ vehemēt est
īpēdiēs supple digestōz inchoatā. Et idē vult Auiē. ij. cān.
trac. j. c. liij. dicēs. Est etiā vitād⁹ pot⁹ aq̄ ī mēsa nisi rōne ad
herētie z tarditatē descēsus bucelle. Nō ē ei sumēda aq̄ cū
cibo. Et Auer. ī cōmēto ait Cā qdē hui⁹ ē qm̄ cū sumit aq̄
sup cibū pusq̄ stōach⁹ calefecerit ip̄m īfrigidat z icrudat.
Est etiā cā qre supnaret cibo sup⁹ ī stōacho. qre etiā nō ad
hereat z vniat eidem q̄pterat ip̄m sicut exigit. Actio nāq̄
stomachi sup sumptū cibū sit p̄terendo z coquēdo simul.
Un̄ sicut cū infundit simul z ī magna q̄ntitate aq̄ ī olla
p̄t qd̄ tardat cibi decoctio ī eadem. sic etiā p̄tingit idē
ip̄i stōmācho. Et istud maxie verificat de potu mltre aque.
Modica em̄ q̄ntitas aque frigide sugēdo sumpta p̄t p̄ce/
di aū descensū cibi v̄ p̄ eam p̄pleat cibi descēsus ad infe/
riora. z h̄ si sitis infestauerit. z bibere coegerit. Nā modica
q̄ntitas aque frigide p̄dicto mō sumpta stōmachū allēniat
z colligit. Allēniat qdē a siti. allēniat etiā cooperādo ad
descensum cibi. Colligit aūc sua frigiditate coadunās p̄/
tes stōmachi. Et istō colligit ab Aui. loc⁹ p̄all. Notādum
q̄ q̄uis ī sitis extinctione aq̄ sit p̄ueniētiōz pot⁹ q̄ vinum
cū om̄ib⁹ p̄siderat⁹ vinū est pot⁹ p̄ueniētiōz ī regie sanitatē
q̄ aq̄. Nam dato q̄ ī sitē rēp̄ssiōē q̄ est appetit⁹ frigidit⁹ hu/
midi. aq̄ vlt⁹ melior sit. q̄ frigida z hūida. nā taliter tū ī ci/
bi p̄mixtione z eiusdē delatōe sine missione ad p̄tes corpo/
ris extremas vinū p̄ualet aqua. Nam vinū rōne sue subti/
litaris ī suba z actōne subtili⁹ p̄miscet. z spēaliter q̄ nāsa
mag⁹ ī eo delectat. īō citi⁹ attrahit ip̄m z alijs cibis p̄mi/
scet. z spēaliter q̄ h̄ mixtio fit p̄viā cuiusdā ebullitiōis. quā
vinū magis lūnat rōne rētualis caliditatē. z aq̄ īpedit rōne
frigiditatis. Et sic patet q̄ vinum p̄ualet aque ī ciborū
p̄mixtione. Et similiter p̄ualet ī eorūndem delatione.
Nam vinū est optimus penetrator. qd̄ ei debet rātiōne sub/
tilitatis sue substantie. z rātiōne caliditatis rētualis. subti/
lia em̄ z calida mltū sunt penetratiua. z p̄sequēs vinum

est magis delatiuū q̄ aq̄. i aq̄ nihil ē ſtualit̄ calidū nec ſube-
 aereitatis. nec igneitat̄. vñ aq̄ mora trāſeūdo īpedit omnes
 curſū. Ampli⁹ aq̄ ex alio n̄ ē pot⁹ ita pueniēs ſic vinū. qz aq̄
 īpedit aliūntū nutrire eo q̄ n̄ nutrit. qre illō vtiqz min⁹ nu-
 trit. vñ q̄to cibo ē magis aq̄tic⁹ tāto ē min⁹ nutritiu⁹. Bonū
 eſt igit q̄ vinū pmiſceat cū cibo qd̄ ſolū nō īpedit nutritōz.
 imo mltū iuuat. qz vinū ē maxie nutritiuū et maxie reſtau-
 ratiuū z volociſſime nutrit. vt p̄us dictū ē. Florādū ī ſup
 qnō ſolū nociu⁹ ē pot⁹ aq̄ edēti ſine ſumētī cibū. imo ī plu-
 ribz alijs caſibz nociu⁹ ē. q̄s narrat Aui. in. j. c. de regie aq̄z
 vini. Primo em̄ incōueniēs ē in hoīe ieiuno. tūc ei bibere
 penetrat aq̄ bibita nullo retinaculo īpedita vſqz ad īma
 mēbroz pncipaliū mortificās ſuū calorē innatū. Et iſtud
 ē vix de hoīe vere ieiuno. Ebr̄io em̄ qñqz pficit neqz ledit
 ſpe ſi ieiun⁹ bibat aquā. qz ieiun⁹ ebr̄i⁹ nō eſt oīno ieiunus
 nec eſt ī ſtōacho vacu⁹. ſz adhuc hz reliq̄as aliq̄s beſterne
 crapule. qz nitroſitas aq̄ mitigat z ſtōach⁹ ab his p̄ aquaz
 abluif. z rep̄ſſis vaporibz z ſumis p̄parat ſtōach⁹ ad rece-
 ptiōē noui nutritiōis. Secūdo incōueniēs eſt ī hoīe exerci-
 tato forti exercitio. z ſilr ſtatim poſt coitū. Nā tūc porī cor-
 poris ſūt mltū aperti. qre penetrat aqua ī pfūda mēbroz
 mortificās calorē innatū. q̄ poſt coitū etiā debilitatus eſt.
 Tercio incōueniēs eſt p̄ balneatōem maxie cū ſit h̄ balnea-
 tio v̄tre vacuo. tūc em̄ vie ſūt vehemēt aperte. qre ledēs
 penetrat aq̄ vt dictū ē. De iſto potu aq̄ dic̄ Aui. i. iij. ſum.
 ij. c. vlti. Ex potu illi⁹ in ieiunio z poſt balneū z poſt coitū
 timeſ corruptio pplexiōis z ydropiſ. Quarto incōueniēs
 eſt bibere aquā frigidā cā obediēdi ſiti noctne mendose q̄
 accidit īcrapulat̄ z ebr̄ijs. Nā p̄ potū aq̄ frigide phibent̄
 reſolutō z digeſtiō hūoz ſalſi vel fortz vini. vt alteri⁹ acuti
 faciētis ſitim. z ſic cito poſt potū reuertit ſit̄ ita fortz vt añ
 Sz ſi vehemēs affuerit ſitis nūmū verās z īq̄etās nec ſuf-
 ficiat aeris inſpirati frigiditas. nec ablucio oris cū aq̄ fri-
 gida. bibat ſitibūd⁹ aquā frigidā cū vaſe ſtricti oriſicij. ſiue

gellis rostri q̄ten⁹ aq̄ pliri⁹ def sup orificiū stomachi vt for
ti⁹ sitim mitiget. z d ea min⁹ sumat ne digerēdoz digestōez
penit⁹ ipediat. Quāto general⁹ malū ē sanis bibere mltaz
aquā frigidā. qz extinguit calorē innatū. z pect⁹ offendit et
stōachi appetitū deicit. z mēbz oībz neruosis obest. Uez
est tñ qz aq̄ t̄pate frigida aliqñ p accidēs appetitum excitat
z stōachū fortē efficit coadunādo ipmz strigēdo villos ei⁹

Sunt nutritiue multū. carnes vituline.

In h̄ passu auctor laudat carnes vitulinas dicēs qz car/
nes vituline mltū sūt nutritiue. Et istō inuit Auiē. i. j. c. de
regie ei⁹ qd̄ comedit. vbi vult qz cibo sanitat⁹ p̄suatiu⁹ d̄z eē
tal⁹ q̄les sūt carnes. qz sūt filis nate p̄apte fieri sanguis. z
maxie carnes edoz z vituloz puoz lactātiū z agnoz anna
liū Et istas carnes vitulas sūme laudat Ba. iij. alimē. vbi
vult qz carnes vituli lactāz sex ebdomadaz vl̄ octo assate
saniores sūt mltō nimis. facit em̄ digestōis z mltū nutriti
ue sūt. Et d̄ istz carnibz vitulinis etiā pus dictū est.

Sūt bōa gallina et capo turtur sturna colūba.
Quistula vel merula phasian⁹ ethigoneta.
Pardix frigellus orix tremul⁹ amarellus.

In h̄ passu ponūt carnes eligibiliores p nutritio nate
hūane aialii volatiliū. z enumerant. xiiij. aues qz carnes
bōe sūt p nutritio hois Prīa autē ē gallina. cui⁹ esus siue
comestio nate hūane pueniēs ē. Naly ei Auenzoar Auer.
et De. vt dic̄ Consi. p̄ ceterz laudant pulloz carnes z ma
xime q̄ nōdū pepit z galli q̄ nōdū calcavit. Sūt em̄ facilis
p̄uersiōis i sāguinē. z supfluitatū paucay. p̄petatē mirabi
lē hūtes in t̄pando p̄plexionez z hūiores. cui⁹ brodiū optia
leprosis ē medicina. Et de carne gallinaz dic̄ Aui. ij. cañ.
c. de gallinis z gallo. qz caro gallinaz q̄ sūt pulle ī intellec

tu augmētū efficit. clarificat vocē z augmētāt sperma. Et melior gallina fm eū ibi. est. q̄ nōdū parit oua. Secunda auis ē capo sine gall^o castrat^o. cui^o carnes poit Lon. d. n. lxxvii. int̄ laudabiliores carnes. Et carnes istas z silr pōres digerit stōach^o a p̄p̄tate. Tercia auis ē turtur q̄ etiā ē boni nutrīmēti z bonū generās hūiorē. cui^o carnez Aui. ij. cañ. c. de carne. sūme laudat dicēs. Volucrs q̄dē caro melior nō ē q̄s alduragi. i. turtur z galliaz z subtilior eaz z n̄ sūt cū nutrīmto carniū alcubegi. i. p̄dicū zc. Quarta auis fm aliq̄s ē sturn^o. z ista auis d̄z comedi i iuētute. z ē auis nota. tentunice eyn sp̄ee. Scdm̄ alios ē starna. quā Rasi ij. almā. p̄ ceteris volatilibz laudat dicēs. Starne caro oī carne auiū leuior inuenit̄ atq̄ his q̄ subtili volūt custodiri regimie p̄ueniētiōz. Et p̄t p̄ starnā intelligi auis maḡ velut anser grisea cinerea. cui^o caro laudabil̄ est. maxie cū iuuenis fuerit. z isto mō intelligit Ali. p̄ferēs istā carnē alijs Vel potest p̄ starnam intelligi maneries p̄dicis pue quā Moyses videt̄ intelligere iudeis inquiens. Silr starne n̄ vident̄ p̄ dño n̄fo. qz ventrem p̄stringūt. Et istam p̄p̄rieta tez aliū attribuūt p̄dicibz. carnes em̄ ip̄az vētrē p̄stringūt. teste Ra. ij. almā. Quinta auis ē colūba. q̄ ē auis nota cuius caro ē colerica. Et de colūbis dicit Ra. loco p̄all. Columbe vehement̄ sūt caliditat̄ q̄ sāguinē inflāmatum generāt z cito febricitare faciūt. Et ḡ apti^o columbe comedi debēt i pastillis cū vuis acerbis q̄s assari. Pervuas ei acerbis auferē caliditas quā sāguini inducūt. Et electiores columbe p̄ esu sunt columbe iuuenes volare potentes. q̄a tales sunt leuioris digestionis et melioris hūioris. Pulli em̄ n̄ volare potētes caliditatē z hūiditatem h̄nt sup̄fluas q̄re grossos generāt hūiores. vt vult Aui. ij. cañ. c. de colūbis. Antiq̄ p̄o colūbe z eaz caro p̄t caliditatē nimīā z sic citatē digestionis difficultatē sūt euitāde Et silr ec̄ turtures antiq̄ Sexta auis ē q̄stula q̄ ab aliq̄bz noīat̄ cofniz. qz q̄stula ē nom̄ onomatopeion. i. fictū a suo sono Et caro ista

¶ fm alijs est subtilis substantie. bonū generās hūorē et mul-
tū cōpetit sanis cōualefcētibz. Scdm ysaac tñ coturnices
ceteris volatilibz sunt peiores nec nutrimento. nec digestōi
laudabiles. qz ex comestioe carnis earū timef spasm⁹ et te-
than⁹. put etiā vult Aui. ij. cañ. c. de eis. subiūgens rōnem
scz. qz in substantia carniū earū est vir⁹ faciēdi hūmōi accidē-
tia narrata. et sic nō pueniūt illa accidētia ex eo solo qz cot-
urnices comedūt elleboz. Et hinc est q gallici comedūt co-
turnices cum molli et pingui caseo. et inde faciunt pastilla.
Potest tñ p coturnicē intelligi alia auis a p̄dicta. perdice
maior. eiusdē fere coloris cū rubeis pedibz et rostro saporis
delectabil. dicta coturnis ytalica lingua. Et isto mō Ra-
sis. ij. almasoris accipit coturnicē qñ p̄fert carnes ei⁹ post
carnes starne alioz volatiliūz carnibz. Septima auis est
merula. q̄ est eiusdē q̄ntitatē cū sturno. s; ē ad nigredinē ten-
dens. et habēs rostrū subrubeum. et sili⁹ dz comedi iuuenis
Octaua auis est phasian⁹. i. gall⁹ siluestris. q̄ ab omnibus
medicis enumerat inf aues laudabil carnis. Caro em̄ ta-
lis auis nāte hūane est puenientissima. et est cibi p̄ncipum
et magnatiū. Consiliator em̄ loco p̄all. dicit. Siluestriūz
p̄o laudabiliores sunt phasiani ad sanitatē et ad robur. Et
fortassis etiā vniuersaliter domestici cū gallinis p̄p̄ndissi-
mi et eiusdē fere species sintq̄ illis siccioris aeris et alimēti
ac exercitiū amplioris. Nonā auis est ethigonera. q̄ ē auis
parua ad modū p̄dicis. s; longū rostrū habens. cui⁹ caro ē
optima. Decima est perdix cui⁹ caro fm Aui. ij. cañ. c. de
cubegi est de subtilioribz carnibz impinguās. qz multum
nutrit. cor abstergēs. ydropisi et stomacho p̄ferēs et augmē-
tū in coitu faciēs. vez ē tamen q̄stringit ventrem. Et istā
carnem Gal. iij. alimē. c. p. Et octauo de ingenio. c. ij. p̄fert
omnibz alijs volatiliū carnibz. Et dicitur de ista carne
q̄si assidue comedat marie p̄fert memorie. Undecima est
frigell⁹. et est auis comedens racemos. velociter volans. si-
milis sturno. s; ē melioris nutrimenti q̄ sturnus. et m̄te ta-

les inueniunt ubi sunt vinee. et inebriant ex esu racemorum. et melior est caro earum circa festum omnium sanctorum. Duodecima est oryx. Et est secundum aliquos gallia siluestris sine gallia phasiani. Vel secundum alios est gallia aethiopica. id est natus in aethiopia. et siue sit scia fassiani sine gallina aethiopica. et caro est boni nutrimenti. Decimatertia est tremulus. et est avis comiter stans prope mare minor quam gallina. sed est avis fusca alte clamans et velocissime volat. et quando ambulat super terram cauda eius semper tremunt. et ideo dicitur tremulus. et habet super caput eius longas plumas. Et non est parua avis. longam habens caudam. quam a me dicis vocant cauda tremula. Ultima avis est amarellus. et etiam est avis sistris existens in aethiopia. silis anete. scilicet ea minor. Et generaliter loquendo inter aves comestibiles plura laudantur ille qui volatu velociores sunt. Et sic carnes predictarum avium sunt laudabiles nutrimenti. et facilius digestiois. ita etiam capiunt carnes aliarum avium illa laudabilis nutrimenti. difficilis digestiois. et in quantum completi onis. sic sunt carnes anseris et pavonis et malardorum. et vultur avium huiusmodi collum longum et rostrum longum degentium in aethiopia. et carnes passeris qui sunt calidissime. et a temperamento longissime. et multum excitantes coitum. Circa electos homo carnis volatiliu sciendum est. quod secundum diversas laudabiliores nutrimenti proprietates ac eius quod nutrit sanitatem vel roborem intentionem. carnes laudantur varie. Unde Galenus. respiciens facilem alterationem et subtilitatem in carnibus predictarum praefert easdem. Ratione. homo cum ysaac respiciens subtilitatem et sternerne ac leuitatem ipsarum ceteris praetulit. Ysaac etiam secundum diversas intentiones carnes volatiliu laudavit diversas. Avium. homo laudavit carnes turturum praeter ceteras. vel quia respexit ad proprietatem quam roborem et confortat intellectum. vel quia in fratribus eius est ipsarum tanta bonitas quam non est in aliis fratribus. Sciendum est insuper quod carnes volatiliu plura capiunt quam carnes quadrupedum his qui relicto exercitio corporali vacant consiliis studiis et contemplationibus. quia digeruntur facilius aliis. Iuxta illud Galenus. in quibus alimentum. Digestibilior est tamen haec caro volatiliu quam animalium et maxime predictum. et generant sanguinem clarum. mundum. spumosum. mentis exercitiis et elevationi intellectus aptum.

**Si pisces molles sūt. magno corpore tolle
Si pisces duri. parui sūt plus valituri**

Hic ponūt duo accidētia ex q̄z noticia attēdit electio p̄
sciū. Un̄ pisces aut sūt duri aut molles. si molles sūt tūc se
niores sūt eligibiliores. Cui⁹ cā ē ista. qz mollicies puenit
ex hūiditate q̄ i iuene pisce indigesta ē. z i sene pl⁹ digesta
et sic i iuēture tales pisces sūt gñatiui flematū. sz senes
min⁹ Et sic pz q anguilla senior sanior ē iuene. fm q̄sdā
Si po tales pisces sūt duri. tūc iuuenes sūt saniores. i. di
gestibiliores. cuiusmodi sūt lucij z pce. duricies ei inq̄tuz
bmōi resistit digestōi. Et istā sniaz poit Qui. ij. cañ. c. d. pi
scibz dicēs. Et eligif qdē ex piscibz durā carnē hñtibz ille q̄
ē minor. z ex hñtibz mollē carnē ille q̄ ē maior ad terminū
aliquē.

**Lucius et parca saxaulis et albica tenca,
Sornus plagicia cū carpagalbio truca**

Hic tagūt decē pisces eligibiles p nutrimento nate hūane
Quoz pm⁹ ē lucij. q̄ ē piscis not⁹. z dī eē tyrān⁹ pisciū. qā
nō solū deuorat pisces alteri⁹ spēi. sz etiā eiūsdē spēi cū eo.
Un̄ pl⁹ sus. Lucij ē piscis rex z tyrān⁹ aq̄z. A q̄ nō differt lu
cij iste paz. Est etiā piscē dure carnis z natatu velox. Se
cū d⁹ ē pca. a pco pce. ere. dicta p triū. qz nllī pisci pceit. imo
irata vulnerat alios pisces suis squamis q̄s hz sup̄ dorsū.
nec eā audet euadere lucij. imo vt narrat Albert⁹ d natur
gialiū. Est nātal amicitia pce z lucij Lucij ei lesus ab alio
difficulter sanaf. sz lesus qrit pca q̄ vidēs eū lesū tātū z le
nit vuln⁹ lucij. sic lucij sanaf. Et ē pca silr piscē dure carnis
not⁹. teutonice eyn baers. Tern⁹ piscē ē saxaulis vl saxaul⁹
piscis marin⁹. apd gallicos dic⁹ sola. Alij dicūt q̄ ē piscē
teutonice eyn tonghe. z est piscē mltū san⁹ int⁹ pisces mari
nos. Quart⁹ ē albica. teutonice zvirinc. z ē piscis marinus
Quint⁹ ē tenca q̄ est dulcē piscis aq̄ not⁹. pellē hñs lubri

cam atq; viscosam ad nigredinē tendēs. s; ei⁹ caro est dura.
 vñ ab istis trib; piscib; q̄ sunt luci⁹ p̄ca z tenca post eorum
 coctionē auferē pellis. Et d; iste piscis. teutonice eyn tinceke
 Sext⁹ est soznus. z est piscis minim⁹ marin⁹ albus ad qñ /
 titatē medie p̄tis medij digiti q̄ ad longitudinē. q̄ comedit^r
 cum capite z spinis. et d; teutonice eyn gaernaert. Septi
 mus. est plagicia. z ē piscis marinus notus. latus. habēs ī
 vna pte sue pellis maculās rubeas. z pellis ē tota alba cur
 uum os habēs. teutonice eyn blatys scol. Octau⁹ est carpa
 q̄ est piscis dulcis aq̄ nor⁹. multuz tñ de se ē viscosus. sed a
 magnatib; decoquit in vino. z sic ab eo tollit ei⁹ viscositas
 Bonus galbio. z est piscis marin⁹ notus a q̄busdā dictus
 rogetus. teutonice eyn rotbarth. z ē piscis dure carnis et
 san⁹. Alij textus habent gouio. z est piscis parvus dulcis
 aque ad longitudinē vñ⁹ digiti longi. z est rotund⁹ z sua
 nissim⁹. gallice gornion. Ultim⁹ est truta q̄ est in carne filis
 salmoni. nec tamē est salmo. z ē longus z non grossus. Et
 capit in magnis fluuijs z p̄mittit se fricare in aqua. z sic ca
 pitur. z ex eo fiunt pastilla cum sp̄ib;. z est piscis valde pre
 ciosus. gallice trutes. Circa electōz p̄o pisciū scienduz est
 p̄mo q̄ pisces respectu carniū. ceteris parib;. minoris sūt
 nutrimenti. z facili digestōis. z nutrimentū eoz ē pluriū
 sup̄fluitatū. z stematicū z frigidū z humidū. z min⁹ man
 siuum. z sunt ad digerendū duri z longā faciūt moram in
 stomacho. Et qz in eoz digestione laborat stōach⁹. z inē
 dum corrūpūnt in stomacho z qualitatē quādā suscipiūt
 putredinalē. sitim generāt. Et vt sit ad vnū dicere. carniū
 laudabiliū nutrimentū meli⁹ est nutrimentū pisciū. Scdō
 sciendū est q̄ pisces marini sunt meliores in regie sanitatē
 ceteris parib;. piscib; aq̄ dulcis. eoz eñ nutrimentū est mi
 nus sup̄fluum z nāte carniūz magis p̄pinquum. Sed q̄a
 ceteris parib;. pisces marini sunt durioris carnis piscib;
 aq̄ dulcis. id sūt difficilioris digestōis z resolutōis et plu
 ris nutrimenti et purioris. Verum est tñ q̄ i egris magis

galbio. barina

gouio. kielb

pferet pisces aq̄ dulcis. p̄r debilitatē digestiue eoz. Tercio
 sciēdū q̄ ī piscibz tā marinibz q̄ aq̄ dulcis eligēdi sūt q̄z ca-
 ro ē alba nō viscosa. s3 fragil' nō mltū grossa. s3 subtil. non
 gnis odor. s3 suavis. nec cite putrefactōis. s3 sufficiēt' du-
 ratōis. nō mali color. s3 boni. 7 q̄z habitatio nō ē ī lacubz
 stagnis nec ī locz sordidis. nec ī aq̄s hūitibz malas herbas
 Et eligēdi sūt nō valde iuuenes nec valde magni. 7 q̄ sunt
 veloci motus 7 paucē viscositatis. Et si sint pisces marini
 eligēdi sunt q̄ capti fuerūt ī fluminibz mltū distātibz a ma-
 ri. 7 h̄ ceteris p̄ditōibz bonis suppositis. Itē suppositis p̄dictis
 p̄ditōibz q̄nto pisces sūt squamosiores. tāto sūt meliores.
 Et s̄lt̄ intelligit̄ de spinis. qz spine multe 7 squame f̄cant
 puritatē subc̄ piscis Itē int̄ pisces marinos meliores 7 pu-
 riores sunt q̄ capti 7 nutriti sunt ī mari. p̄fūdior 7 magis
 agitato. ad qd ē cursus pluriū fluiorū. Et q̄ capti ī mari
 septētrionali qd magis ē agitatū 7 magis tēpestuosū 7 veloci-
 oris fluxus 7 influxus meliores sunt captis ī mari moruo vel
 meridionali. Et s̄lt̄ intelligendū ē de piscibz dulcis aque
 Nam ceteris paribz q̄nto aq̄ ē p̄fūdior et mobilior tanto
 piscis ī ea nutrit' ē melior. Et de his sufficiēt̄r eligi p̄t q̄
 pisces sunt vitupabiles 7 q̄ laudabiles sunt. pisces em̄ be-
 stiales sic porc' marin'. canis marin'. delphin. morua. nō
 mltū p̄p̄tūt ī sanitatē regie. Sūt em̄ difficil' digestiōis
 7 grossi hūoris 7 mltē supfluitatē. nec ī carnibz p̄dictorū
 pisciū apparēt p̄ditōes supius numerate. puta. albedo sub
 cilitas 7c. Et si hos pisces 7 p̄siles comedi p̄tingat non sta-
 tim sūt coquēdi 7 comedēdi postq̄ capri sunt. s3 obf̄nādi
 sūt p̄ aliq̄s dies q̄s q̄z eoz carnes mollescāt 7 tremiscant
 sine subc̄ corruptōne. Et etiam p̄dicti pisces meliores sūt
 semisalsi q̄ recētes aut p̄fecte falsi. Int̄ alios autē pisces
 marinos p̄sideratis p̄ditōibz sup̄dictis laudabiliores vidē-
 tur rogetus 7 goznar' siue goznus. Nam corū caro 7 sub-
 stantia ē purissima. Et post h̄ plagicia 7 sola. s3 hoz caro
 ē magis viscosa 7 nimis fragibil' 7 min' alba 7 magis grossa 7

1111

min⁹ subtil. nec hor⁹ sapor aut odor ē ita delectabil. z forte
 piscē merlengē⁹ ē laudabilior p⁹ rogerū. Nō ē ei tāte gros-
 sifici z viscositatē sic plagicia z sola. z ei⁹ suba ē sat⁹ frāgibil
 s⁹ considerat⁹ sapore z odore cū colore z sube puritate z mol-
 litate deficit i bonitate a rogeto z gornato. z silr itelligat d
 allece. Et morua iuuenis sat⁹ appropinqt p⁹dict⁹ i boitate
 p⁹ considerat⁹ p⁹dict⁹ p⁹ditōib⁹. ē tñ grossior z viscosior p⁹dict⁹ pi-
 scib⁹. Salmones at z turboti z maquerelli mltū deficiūt
 i bonitate. Sūt ei mltū grossiores z viscosiores z ad dige-
 redū difficiliores z mag⁹ supfluitate pleni. vñ ppetunt nisi
 exercitātib⁹ fortib⁹ iuuenib⁹ cū qbusdā falsis eoz viscosita-
 ti grossifici z frigiditati spugnātib⁹. Inē pisces at dulcis
 aq⁹ considerat⁹ p⁹dict⁹ p⁹ditōib⁹. pca z luci⁹ mediocr⁹. p⁹mū gra-
 dū bonitatē obtinēt supposito q⁹sint pīgues. deinde vendo-
 lia. z deide lopia. Et q⁹uis carpa sit squamosior p⁹dict⁹. tñ
 n hz carnē adeo albā z frāgibilē z subtilē sic luci⁹ z pca. et
 sepi⁹ repit in stagnis. Et vlr ceter⁹ parib⁹ meliores sūt pi-
 sces dulc⁹ aq⁹ q⁹ capiūt in aq⁹ petrosa currēte p⁹sus septērio-
 nē pfūda. mltē agitātōis. ad quā nō pfluūt fordicies cini-
 tarū. in q⁹ etiā nō sūt herbe male. Lācri at fluviales z mari-
 ni mlti sūt nutriti. z nō facile i stōacho corrūpūt. vep sūt
 difficil digestōis Sciēdū ē insup q⁹pisces recētes corpus
 humectāt z lac z sperma mltiplicāt z mltū ppetūt coleri-
 cis. Et nō sūt comedēdi pisces p⁹ forte exercitiū vel fortem
 laborē. qz tūc de facili i stōacho corrūpūt. Et caueant ab
 vsu pisciū hñtes stōachū debilē vel mal⁹ hñorib⁹ plenum.
 Ampli⁹ sciēdū q⁹ pisces grossi semisalsi meliores sūt q⁹ re-
 cētes pisces. Et saliti mlti t⁹pis nō sūt boni. Itē nō sunt co-
 medēdi pisces z carnes sil. nec pisces z lacuicia. nec sunt
 comedēdi pisces p⁹ alios cibos. Itē pisces laudabiles pa-
 rū saliti z in pauca q⁹ritate sūpti reuocāt appetitum z ipm
 corroborāt si q⁹ habuerit appetitum ad eos.

Uocibus anguille praeue sūt si comedantur

Qui phisicam nō ignorant hec testificantur
Caseus anguilla nimis obsūt si comedantur
Ibi tu sepe bibas et rebibendo bibas

Dicantoz subdit q anguilla ē piscē insan^o maxie nocēs
vocibz. z h pbat fmoē medicoz z nālē phiaz studentū.
Et rō ē. qz anguilla ē piscē limosus viscosus z marie opila
tū. z mltū deficit a p dīcōibz boni piscē pua narrat in pte
pcedēti. Et qd dīctū ē de anguilla etiā intelligēdū ē de lā
preda. lz lāprede pue laudabiliores sūt anguillz z minus
piculose cū nō sint tāte viscositatē z grossicie sūt anguille.
vt pz ad sensū. Tū salua reuerētia vtētiū isti pisces sūt val
de piculosi qzuis ori sūt saporosi. Noz em pisciū i aq sūt
est generatio generatōi serpētū i tra. vñ mltū dubitādūz ē
q nō sint venenosi. vñ eoz capita et cauda in qbz venenūz
p suenit esse. z sūt interior spina. nullo mō sūt edēda. Bo
nū est etiā ppter eaz viscositatez q submergant in vino optio
vine z dimittant ibi quscq mortue sint. z deinde pparēt cū
galērina optiaz spēz fm qz coci magnoz dñoz facere con
sueuerūt. Bonū est tñ qz ebuliant pmo duabz ebullitionibz
in vino z aqua. z illa abiecta decoquāt ad pfectōem. et fiat
galērina vel pastillatura vñ assatura cū salsamēto appropa
to. vñz cū salsaviridi. cū fortibz spēbz z vino i hyeme. et cū
debilibz spēbz z agresta z aceto in estate. Comodosi tñ est
maneriē hmoi pisciū dimitte. Deinde subdit text^o q case^o
z anguilla mltū nocēt si comedāt. z istō intelligēdū ē si in
magna quantitate sumant. qz cause dicte sūt de caseo ibi.
Persica poma. Et de anguilla nūc dicta ē cā. Postea dic
text^o q si ista sumant cū frequēti potatōe vini malicia eoz
corrigit. Et istud nō dz intelligi de vino subtili z penetra
tuo nec de vino qd dat via pot^oductiui. qz tale nō dz dari
sup cibū generatiūū mali hūoris qñ comedit. nec añ ipm
nec postq fuerit digest^o vt vult Auicē. in. j. c. de regie aque
et vini. qz tale vinū magnū nocuētū induceret. penetra

XXXV

re em faceret humorē malum ex h cibo gentium vsq; ad ex-
trema corpis q forte nō sufficeret penetrare sine vini auxi-
lio r̄duetu. Sz intelligēdū ē istō de vino forti nō multū
penetratio. sepe in pua q̄ntitate dato. grā p̄mixtōis cibo-
rū. Tale em corrigit maliciā. ciboz p̄fortat digestōez z di-
gerit fleumaticos hūores z frigidos. q̄re iuuat ad digestio-
nē casei z anguille. q̄ male digestionis sunt.

Inter prandendū sit sepe parūq; bibendū
Si sumas ouū. molle sit atq; nouū.

Hic autor tāgl̄ duo documēta. q̄z p̄mū est q̄ comedēs
in pradio vel cena dz vicissim comedere z bibere multipli-
cando vices bibitōis. sz p̄ q̄libet vice paz pot⁹ sumere. Et
facere nō dz quēadmodū bruta. q̄ totū cibuz capiūt. z po-
stea bibūt. qz si pot⁹ mel⁹ cibo p̄miscet et cibo exinde reddīt
remollit⁹ z digestionis capacioz. Et circa istō est sciendū
q̄ triplex est pot⁹. s. p̄mixtiū⁹ delatiū⁹. z sitis sedatiū⁹. Istō
aut qd̄ dictū est. intelligēdū est de potu p̄mixtōe ciborum
Iste em pot⁹ dz vicissim recipi cum cibo. Et saluo meliori
iudicio nō dz iste pot⁹ differri vsq; ad finē comestōis. nec
dz expectari sitis. Et iste pot⁹ maxime p̄petit q̄n sumūt ei-
baria actualit⁹ sicca vel p̄tualiter. sic ptz in laborantib; co-
medentib; panē siccū. Sz pot⁹ sitis sedatiū⁹ regulariter z
in hoib; bene dispositis dz differri vsq; ad finem comestio-
nis. tūc em est p̄a sitis. p̄t estuatōem cibi calidi z sicci. Nō
em mltū rōnabile est q̄ simul vrgeat sitis z fames. qz sunt
appetitus contrarior. Et debet iste potus dari fm plus et
minus fm q̄ maior vel minor est sitis. Potus vero delati-
uus maxime competit completa p̄ma digestione regulari-
ter. z parū ante horā suscipiendi aliū cibum sequentē. Et
talis pot⁹ sp̄cialiter cōpetit q̄n cibaria p̄mitus sumpta fue-
rint grossa in substācia. nec debet expectari sitis ad talem.

potū suscipiēdū. Nā tal' pot' pparat stōachū ad suscipiēdū
cibū seqntē z iuuat trāsītū cibi ad epar a stōacho. nec d3 ta
lis pot' eē magne q̄ritat' vt cito possit digeri. An em' e' di
gestionē nō trāsīt ad epar. Et istō vez ē nisi tal' pot' delati
uus fuerit aq̄. i q̄ nō opt3 expectare digestōz aū penetratōz
ei' ad epar. Reglarit' at pot' pueniēs delatiu' aut etiā pmix
tiu' nō d3 eē aq̄. s3 vinūz vel aliqd' portionabile vino. puta
ceruisia vel cerasiaz vel pomeriū vel mellicratū l' aliqd' sile
q̄b' oib' vinū ē meli'. Sciēdū scōo q' q̄to cib' ē grossior et
siccior z frigidior. tāto pot' pmixt' z delatiu' d3 eē maior. z
ecōuerso q̄to cib' ē calidior subtilior z hūidior. tāto potus
delatiu' z pmixtiu' d3 eē minor. Et q̄to cib' est grossior et
frigidior z digestioni inobediētior. tāto vinū pmixtiuū vel
delatiuū d3 eē subtili' z forti'. Et q̄to cib' ē subtilior cali
dior z digestibilior. pot' d3 eē debilior v' vinū debili'. Un
forti' vinū bibēdū ē tā cū carnib' bouinis q̄ pullinis. z for
tius bibēdū ē cū piscib' q̄ carnib' reglarit'. Scōm docu
mētū ē q' sumēs ouū d3 ipm sumere qn' ē molle z nouum.
cu' causa dicta est supra.

Idisam laudare decreuim' ac reprobare.
Pellibus ablati est bona pisa satis
Est inflatiua cum pellib' atq3 nociua.

Dic ponit vnū notabile d' pisis. z ē q' pisa aliq' mō laudā
tur z aliq' mō vitupant'. Laudant em' qn' comedūt ablati
corticib'. Uicuperāt sō qn' comedūt cū corticib' z pellib'.
qz tūc sūt inflatiua. Et g' nō ē artificiale ea comedē sūt cūz
cortice. qz medullaz z corticiū nase discordāt. Altez em' la
borat vt soluat z exat. alterū obuiat vt pstringat. vt dic' ysa
ac in diet' yniuersalib'. qre i corpe sit mor' agitatiu' indu
cēs torturā z inflatōz. Et istō nedū veritatē h3 d' pisis. vez
etiā de oib' leguminib'. sic fabis. faceolis. lēculis. z silibus
Et spēalit' de hūitib' mltū corticē sicut fabe z cicera nigra
Cortex etiā in oib' ē peior' nutritiū q̄ medulla. Et circa

Istud ē sciēdū qd ē vna maneries pisorū alboz rotūdoz habentū corticē exteriorē valde paucū z subtilē. z ista pisa se curi pnt comedi cū cortice q̄ alia. q̄uis meli⁹ sit qd depurē tur a cortice. Et qz dictū pcedēs p̄tate hz d oibz legumibz Sciēdū ē qd legumia recētia min⁹ hnt de cortice. z in eis minor diuersitas ē int corticē z medullā z facili⁹ digerunt Et iō dicūt aliq̄ qd magis cōpetūt corpibz sanis. sz nō est ita qz legumia recētia sūt plurimaz supfluitatū z corruptibiliōis sube. q̄re min⁹ pueniūt corpibz sanis. Et iō p p̄tate tenēdū ē qd legumia sicca depilata a cortice exteriori sūt saniora q̄ recentia nō depilata. sz viridia sūt saniora siccs nō depilat. Sciēdū vltēri⁹ qd qz oīm leguminū suba ē inflatiua z difficil⁹ digestōis z eoz nutrimentū malū nō cōpetit in regie sanitatis. sz brodium siue decoctio ipoz pueniēs ē. qz eoz decoctio vētr̄ ē subductiua. i. laxatiua. v. rine puocatiua. z venaz deopilatiua. vñ satis puenit t̄pibz in q̄bz hoies vtūt cibis grossis z opilatiuis. puta tpe ieiuniorū In isto em̄ brodio siue i ista decoctōe pueniēt facta nō sūt nocumēta q̄ sūt in suba. vñ i ea nō ē inflatio. nec difficultas nutritōis z digestōis. nec malicia nutrimenti. Fit at̄ ista decoctio p istū modū. In sero em̄ ponūt cicera vel pisa i aqua feruētī z in eadē lōgo tpe manibz p̄fricāt. deinde p̄dicta aq̄ tota nocte t̄pē z i eadē seq̄nti nocte buliant duabz vlt̄ tribz bulitionibz. z postea colet z colafa refuet. z appropinq̄nte hora resectōis pparet cū cynamomoz crocoz aliq̄stulum vinū addat. z deinde vñico feruore buliat z spumet in p̄ncipio resectōis. Et brodiū seu purenta cicez z pisorū rotūdoz alboz ē meli⁹ z pueniēt⁹ z nase amicabili⁹. z silr eozū suba.

Lac ethicis sanū caprinū post camelinū
 Alc nutritiuū pl⁹ omnib⁹ est asininū
 Plūs nutritiuū vacciniū sic et ouinū
 Si februat caput et doleat nō est bene sanū

Hic ponuntur quidam documenta circa electionem lactis. Primum
est quod lac caprinum est sanum ethicis. id est superius et maceratur vel hinc bibi
febre ethicam. Et istud vult Aui. ij. can. c. de lacte dicens.
Lac caprinum et lac azininum sunt bona ethice. Et ideo vult
iiij. trac. in. c. de rememoracione medicinarum humectantium
ethicos. Et ratio etiam est. quod lac caprinum est spatium secundum Aui. ij. ca.
no. c. de lacte. et etiam multum nutritum. ut vult h. textus. Et post
istud lac valet camelinum. Istud enim subtile est multum laesum et
humidum. quare potest humectare eos. vix enim quod istud lac propter suam
nimiam humiditatem parum nutrit. quare minus eis convenit quam caprinum.
Istud tamen lac camelarum et maxime noviter fetarum confortat et dropis
valde et patientibus dolore in epate. et renouat epas secundum Aui.
ij. can. c. de lacte. Secundum documentum est quod lac asininum plus
ceteris lactibus ethicis convenit. Et istud vix est comparando lac
asininum ad lac aliorum brutorum. quod lac asine declinat ad frigi-
ditatem et humiditatem. et est subtilius et citius penetrans et tardius
coagulabile quam lac aliorum brutorum. Secundum Galienum. viij. de inge-
nio. c. viij. Et istud idem vult Aui. in. iiij. loco pall. dicens. Et
non est lac post lac mulieris sic lac asine. Et prius dicit. Et propter
lac asine eradicat ethicam si fuerit ei eradicatio. Comparan-
do tamen lac asine ad lac mulieris minus convenit. Lac enim mulie-
ris sugendo sumptum convenit est omnibus. ut vult Aui. i. iiij. lo-
co pall. Et ratio est. quod lac humanum siue muliebrem subtilius est frigi-
dum et humidum. et nate humane magis sile. velocius penetrans. citius
digestum et magis nutritum. Et ideo istud lac dari ethicis quantum
possibile est mulieri magis propter lectum infirmis ei propter sine mo-
ra administrari ne ab aere corrumpatur. Et circa istud sciendum
est quod non semper convenit ethicis lac mulieris aut asine. imo in ali-
quibus casibus lac acetosum siue ebutiratum est vtilius ethicis quam lac
mulieris aut asine. Quorum primum est quando cum ethica est solutio ven-
tris. Secundus est quando est suspitio de coagulatione lactis in sto-
macho vel de ardore vehementis febris. vel quod stomachus
de se est colericus ut lac in coleram convertat. Tertium est quando cum
ethica oppilatur putrida. precipue quando in interioribus non fuerit

232

mltre opilatiões. Nam lac acetosum restringit ventrē. z nō
 faciliter colerizaf. qz puatum est butirositate. p quā faciliē
 lac inflāmaf. nec in putrida febre. qz cito putrefit ppter eādē
 cām. Quart^o est si stomach^o fuerit sordid^o. tūc em lac in eo
 facile corrūpit. Quins^o si ethic^o abomines lac dulce z inte/
 grū. z nō acetosum siue ebutiratū. Tertiū documētū ē q
 lac vaccinū z ouinum sūt mag^s nutritiua. qz pinguiora et
 grossiora sūt alijs. vt dic^t Aui. ij. cañ. c. de lacte. Et ibidem
 de lacte vaccino dic^t. Lac oīs aīalis cui^o pgnatio plixior ē
 pgnatōe mulier^{is} est malū. quā ppter pportionabile est illud
 qd^o primū est sic vaccinū. Ra. pō in almā. c. de lacte dicir.
 Vaccinū em lac oīs lacte cuiusqz aīalis alteri^o grossi^o in/
 dicat. qd^o etiā oīs sui corpibz pinguedinē adipisci volent^{ibz}
 bus pueniēt^{ur} existit. Quartū documentū est q lac nocet
 habenti febrem z dolorē capitis. Cui^o causa dicta ē supra
 ibi. Persica poma pira.

Lenit et humectat soluit sine febre butirū

Dic autor ponit ppietates butiri qd^o ipm inducit in cor
 pore humano. Prima est q butirū lenit ventrē siue molli
 ficat atqz lubrificat. hanc ppietatez facit sua vinctuositate.
 Scda ppietas est. q butirū est humectatiuū. qz ex meliori
 bus ptiibz lactis ppositū est. z ita sibi puenit humectare sic
 et ipi lacti a q extrahit. Tertia est q soluit ventrē. i. est puo/
 catiū secessus. z h lac facit. qz lubricitatē inducit in testi/
 uis. Et istas ppietates et^o etiam ponit Aui. ij. cañ. c. d bu/
 tiro. Et inducit butirū istas tres ppietates in corpe non fe
 bricitante. Hoc tū ē corpi febricitanti. qz butirū sola
 vinctuositate d^o facili inflāmaf. z in febricitante calorē aug
 mētāt. Circa istud sciendū q lz butirū inducat pdictas p/
 ppietates. rōne tū sue nimie humiditatis z vinctuositatis non
 ppetit via cibi spēaliter in qntitate notabili. Primo enim
 si qd^o corat in quantitate notabili abominatōem inducit

et facit cibū supnatare i orificio stōachi. et ventrē pl^o debito
larat et vomitū inducit. Nullo g^o mō butirū ē comedendū
via cibi in q̄ntitate notabili. et spēaliter nō comedat p^o ali/
os cibos. s; ad p̄dimentū cibarioz sat; puenit.

Incipit atq; lauat penetrat mūdāt quoq; serū.

Hic ponūt q̄ttuor p̄prietates serū. i. aque lactis. Quarū
p̄ma est q̄serū est incisiuū siue subtiliatuū. Scōda est q̄est
lauatiuū. i. absteriuū. Tercia est q̄ est penetratiuū. et ista
seq̄t ex p̄ma. Quarta est q̄serū ē mūdificatiuū. i. solutiū
siue purgatiuū. Et tres istaz p̄prietatū narrat Auiē. ij. cañ.
c. de lacte. dicēs q̄ aq̄ ei^o. i. lactis est subtiliatina lauatina et
solutiua et i ip̄a nō est mordicatio. Ra. p̄o in almā. dicit q̄
serū colerā rubeā expellit. scabiei q̄z atq; pustulis. nec non
eis pustulis q̄ in facie nascūt. byctericie etiā. atq; ei cui for/
tis vini potus nocuit. auxiliū p̄ber.

**Caseus est frigid^o stipās grossus quoq; durus.
Caseus et panis bon^o est cibus hic bene sanis
Si nō sūt sanitūc hūc non iūgito panī.**

In h^o textu autoz duo facit. Primo ponit q̄ttuor p̄p̄ta/
tes casei. q̄z p̄ma est q̄caseus est frigidus. i. frigide nature
et istud intelligendū est de caseo recenti. qui est frigidus et
humidus. et non de veteri qui est calidus et siccus. vt vult
Aui. ij. cañ. c. de caseo. Vel potest intelligi de caseo qui sit
ex sola coagulatione lactis absq; alie^o alteri^o rei p̄mixtione
Reperitur enim caseus calide nature calefaciens stoma/
chum ac linguam mordicans ex cōmixtione rerū sibi ad/
mixtaz. sicut est aliquis caseus viridis qui si in mag^o quan/
titate sumat multum calefacit corpus. Scōda p̄p̄ietas est
q̄ caseus est stipans. i. p̄stipatiuus siue duz vētrē efficiens

Et istud marie h3 vitatē d veteri z mltū coagulū hñte. Ter
tia ē qcase² ē grossius. i. grossi hñoz generatiu⁹. qđ vitatez
h3 d oī caseo. qz oīs case² ex grossiori z trestriori pte lactis
fit. Quarta ē qcase² ē dur⁹. i. duriciē vētr⁹ efficiens. Et ista
pōt eē eadē cū scda. Deide dic⁹ ter⁹ qcase² q̄uis sol⁹ sūpt⁹ sic
insan⁹. etq̄ male digestōis ē. vt p̄dictū ē. m̄ si ī modica q̄nti
tate misceat⁹ pani. cū ipso pane digestibil⁹ sit. alias n̄. z istud
vitatē h3 ī corpe sano. ī egro at̄ n̄. Et d caseo p⁹ dictū ē ibi.
Nutrit z īpinguat.

**Ignari medici me dicūt esse nocinū
Sed tamen ignorāt cur nocumenta feram
Languenti stomacho caseus addit opem.
Si post sumatur terminat ille dapes
Qui phisicā nō ignorāt hec testificantur**

In B passu antoz fingit psonā loq̄ntē īn spē casei p̄ dīcen
tes vñ casei eē insanū. Et dic⁹ loq̄ns ī psona casei. Ignari
medici. i. medicinā īgrātes dicūt me caseū eē nocinū sup
plev⁹ l⁹. īgrāt cāz cur nase hñane nocere dicor. Et p⁹ h̄ran
git auctor duas vtilitates sūptōis casei. P̄ia vtilitas ē q
case² pfert egrotātī stōacho Et cca istd ē notād q n̄ oīs ca
se² pfert opē oī stōacho lāguētī. s3 ī cert⁹ casib⁹ oīs case² no
cet. s. stōacho rare terfe. z oī stōacho debilitato ex lōga egri
tudie. S3 case² recēs z nocu⁹ nō mltē viscositat⁹ opē pfert
stōacho calido. qz teste Ra. ī almā. adustōz z caliditatē ei⁹
repm̄t z stomacho etiā sicco pfert p̄p̄ ei⁹ hūiditatē. Et ta
lib⁹ stōachis mltū nocet case² antiqu⁹ siue mltū acut⁹ l⁹ mlt
tū coagulū hñs. S3 stōacho habētī mltā fleumata ei⁹ pel
licul⁹ adherētia mltū pfert case² antiqu⁹ vel multū coaguli
hñs. qz tal⁹ sui acuitate fleuma incidit z abstergit. S3 tali
stōacho marie nocet case² recēs z mollis. Et sic p3 q ī aliq
ealu case² sp̄ nocet z ī aliq nō. z q aliquñ case² recēs pdestz
aliquñ vet⁹. Scda vtilitas ē q case² sūpt⁹ post cibū terminat
īpm̄. qz fac⁹ cibū descēdere ad illū locū ī q̄ viger digestio. scz

ad fundā stōachi. Et istō totū sciūt q̄ verā scīaz medicine
hūt. Et de caseo acuto dic̄ Ra. i. alma. Ueruntū cū p̄ co/
mestione pua ex eo gustat̄ q̄ntitas os stōachi corroborat.
facietatē q̄z nimīa atq̄ fastidium q̄ ex dulcibz z vinctosis
nutrientibz in ore stōachi pueniūt auferē.

**Inter prādendū sit sepe parūq̄ bibendū
Et minus egrotes nō inter fercula potes**

Hic ponit duo docum̄ta. q̄z p̄mū ē q̄ prādēdo. i. come/
dēdo aliq̄s d̄z vicissim post sūptuz paz z sepe bibere. ita q̄
n̄ d̄z p̄rō totū cibū sumere z postea potū. Et istū p̄sū p̄mū
aliq̄ n̄ hūt. q̄z reuera idē p̄sus in forma pus expositus est.
Scdm̄ docum̄tū ē q̄ int̄ duas comestiones sic int̄ pran/
dium z cenā debem̄ p̄ posse potū evitare. z si cibo sūpr̄
in stomacho nondūz fuerit digest̄. nisi magna necessitas
assit. q̄z talis pot̄ sump̄ impedit z interrūpit digestōem
cibi p̄mo sumpti. cibū facit indigestū de stōacho descēde/
re. atq̄ appetitū dehicit circa cibū in cena sumendū et corp̄
guat. z ad dispositōez in q̄ hō neq̄ san̄ neq̄ eger ē inclināt
siue ad dispositōem puenientem febrem.

Et vites penam de potibz incipe cenam

Hic autor innuit q̄ cena d̄z incipi a potu. Et aliq̄ expo/
nūt metz istō. Si tu vis vitare penā. i. infirmitatē. pus po/
tes in p̄ncipio cene añq̄ comedas. s̄z ista expositio n̄ valet.
q̄z fm̄ medicos regulari⁹ est a cibo cenā incipe q̄z a potu.
Et q̄uis iste liber direct⁹ sit anglic⁹. ip̄i tū hāc snīaz n̄ ob/
seruāt. q̄z regulariter q̄cūq̄ hora diei potū sumūt p̄ponūt
morsū panis. iō alit̄ p̄t exponi p̄sus iste accipiēdo potū p̄
cibo liq̄do z facile digestibili. sic accipit ypo. potuz. ij. p̄ti.
amphorismoz. ibi. facile ē repleri potu q̄z cibo. ita q̄ s̄sus

isti⁹ plus sit qmeli⁹ ē cenā incipe a potu. i. cibo liqdo z facile digestibili. Qui⁹ rō ē. qz si cibo liqdo z facile digestibil⁹ p⁹ sumas cū in nocte supueniēte fortificet calor digestiū⁹ cibo liqdo z facile digestibil⁹ lōgo tpe erit digest⁹ an⁹ grossū z difficulter digestibilē. Et cū non poterit hūc exitū p⁹ cibum grossum nōdū digestū nimis aduref. vel si exeat grossum secū rapiet cibū nōdū digestū plene. Del⁹ ē g⁹ vt iste cib⁹ liqdo z facile digestibil⁹ p⁹ sumas vt tpe q⁹ digest⁹ sic exitum habeat nullo repugnante.

Singula post oua. pocula sume noua
 pdest pisces nux sit. post carnes caseus assit.
 Unica nux. pdest. nocet altera. terna mors est.

Hic autor ponit aliq⁹ documēta. Prīmū est p⁹ sūp⁹roem cuiuslibet oui recens supple z mollis dēm⁹ sumere potū. maxime haustū vini. Qui⁹ cā p⁹ esse. qz ouū recens z molle est optimi nutrimenti z facilis digestōis. z est de his q⁹ in modica q⁹ntitate mltū nutriūt. z p⁹cipue ei⁹ vitellus. vt dictus p⁹us ibi. Oua recentia. Sic g⁹ vinum qd⁹ est amicū nase facit q⁹ ouū auid⁹ ad membra trahit z ad ei⁹ penetratōz iuuat. Et cā alia etiam potest esse. qz ouū tarde p⁹ mery descēdit. pot⁹ g⁹ vel vinum iuuat ei⁹ descensum. Scdm documētū est post comestōem piscium debem⁹ sumere nuces loco casei. qz nux sua siccitate impedit generatōnem fleumatīs quod generari solet ex piscib⁹. z hic est q⁹ in quadragesima vltimo dant nuces. Tertiū documentū est q⁹ post comestōem carniū debem⁹ sumere caseū z non nuces. qz nuces nimīū exsiccarent z caseus nō. s⁹ facit cibum descēdere ad fundū stomachi q⁹ viger digestio. Et istud est v⁹ de caseo mediocri inter veterem z nouū. Deinde subdit t⁹ in vltimo mōsu q⁹ unica nux. i. nux muscata. pdest nature hūane z p⁹ficua ē. qz bonū odorē or⁹ effi⁹. visū p⁹fortat. z sil⁹ repar. sple nē z stōachū. z maxie os ei⁹. fm⁹ Qui. ij. cā. c. d⁹ nuce muscata

Sz alta. s. nux auellana v^l cōis nocz. Auellana qdē qm̄ in
flatiua ē z generatiua vētositatū i vētre iferiori et facit zoda
z tarde ē digestōis z excitat vomitū. vt h3 Aui. ij. cañ. c. de
ea. Nux pō cōis. qz etiā facit zoda z difficil' est digestōis et
mala stōacho z h' calido p^r ei' caliditatē. Sz tertia nux. s.
nux baliste ē mors. i. mortē inferēs. qz p balistā hoīes int'fi
ciūt. Vel p^r istō itelligi de nuce mechel q fm̄ Aui. ij. cañ. ē
venenū stupefactiuū. qre mortifera est.

Adde potū piro. nux est medicina veneno
Fert pira nostra pir^o. sine vino sūt piravir^o
Si pira sūt virus. sit maledicta pirus
Si coquas antidotū pira sūt. sz cruda venenū.
Cruda grauat stōachū. releuant pira cocta gra
Idost pira da potū. p^o pomū vade fecatū. uatū

In h' p^rio^rsu autor dat vñū documētū dicēs q nos dēm^o
p^o elū piroz sumere potū. s. vinū. Qui^o cā sufficiēt dicta est
p^o. qz pira sūt generatiua vētositat' z d' p^rerate colicā iduce
tia z sāguinē aq̄sitate replētia. z g' cū eis d3 potari vinū. et
marie forte z calidū qd ē vētositatū carniatiuū z aq̄sitatū
psūptiuū q̄s iducūt pira Scdo diē text^o q nux ē medicina
veneno. i. i mediū p venenū. vt p^o dictū ē ibi. Allea nux ru.
Deide i scdo z tertio^r sūb inuit q pira sūpta sine vino sūt ve
nena. i. nase nocētia p^r eāz dictā i p^rio^rsu. Alex ē tñ q p^ri
ra n̄ sūt vir^o. i. venenū simplr. qz si sic comestio eoz mortē i
duceret. z pir^o ea portās eēt maledicta. Deide i q^rto^r sū au
tor innuit q pira cruda sūt venenū. i. nocuū i^rferētia. qd
faciūt ebullitōz hūoz. colicā fleumata z scabiē. si tñ ipa co
q̄nt sūt arbidotū. i. medicina mō q dictū ē sup cū vino z ma
rie etiā p^o alios cibos sūpta. qz sic innāt ad expulsioēz fecū.
Deide i q^rto^r sū diē q pira cruda gūat stōachū. qz ipz ipe
diūt a digestiōe z iflatiua sūt. sz pira cocta releuat stōachū

11

granatū. ⁊ disponūt ipm ad suā naturalitatez. Et in vltio
verſu ſubdit duo. Primū ē q nos debem⁹ poſt pirū ſume-
re poſſū ppter cām prius dictā Scdm eſt q poſt eſuꝝ pomi
debē⁹ ire ſecatū. id eſt. ad ſeceſſū. Et ſm Aui. ij. cañ. c. de po-
mis. Poma dulcia ⁊ acetola qñ in ſtomacho inueniūt hu-
more grollū qñqꝫ deponūt ipm in egeſtōe. Rō tñ tere⁹ pꝛ ee
qꝫ poma multū inflatiua ſūt ventofitate generantia. q in ſe-
ceſſu emittit.

**Ceraſa ſi comedas tibi confert grandia dona
Expurgant ſtomachū. nucleuſ tibi tollit
Et de carne ſua ſanguis eritqꝫ bonus**

Hic ponūt tria cōmoda exuſu ceraſoz pueniētia. Pri-
mū ē q ceraſa expurgāt ſtōachū. Et iſtō ſm qſdā vez ē qñ
ſit cū eis nucleuſ terūt. qꝫ ſit hñt qñdā vim abſterſiuā ac mū-
dificatiuā. Scdm ē q nucle⁹ ceraſoz. i. arill⁹ hꝫ pꝛutē fran-
gēdi lapidē renū vel veſice ſi ſicc⁹ ſumat vel ex eo fiat lac.
Tertiū ē q caro ceraſoz ē generatiua optimi ſāguis ⁊ cō-
fortāſ ac impiguāſ. Et iſtō expimētū cōprobaſ. qꝫ videm⁹
paſſereſ q ſūt aueſ mltū comedēteſ ceraſa q tpe ceraſoz
hñt epata mltū maiora qꝫ alio tpe. ſignū igit ē q magnifi-
cāt epar ⁊ confortāt. Circa iſtō eſt notādū q duplicia ſūt ce-
raſa. ſ. groſſa ⁊ pua. Groſſa aut adhuc duplicia. ſ. dulcia ⁊
pōtica. Omnia dulcia ⁊ pua ſūt inſana de ſacili corruptibi-
lia ac in corpib⁹ faciētia vermes. Groſſa pōtica dicūt cina.
⁊ illa ſūt adhuc duplicia. qdā ſūt rubea ⁊ mollis carniſ. et
alia debēt recētia comedi et i pncipio mēſe. ⁊ hñt vim ab-
ſterſiuā ſtōachi atqꝫ appetitū incitādi. Alia ſūt cina nigra
et groſſa ſat⁹ dure carniſ ⁊ int cetera matie pōtica. ⁊ iſta de-
bēt comedi i fine pꝛādij ſiue cene. Cui⁹ cā eſt. qꝫ iſta ſua pō-
ticitate qñ in fine mēſe ſumūtur claudūt ozificiū ſtōachi. q
clauſo digeſtio melior ac velocior ſit.

Infrigidant laxant multū proſūt tibi pruna

Hic ponit due utilitates puenientes ex esu prunorum. Prima
est quod pruna infirigidat corpus. et ideo portugalenses in calida regione
existentes in decoctione suarum carnium se permiscet pruna et maxime
damascena. Secunda est quod pruna laxat ventrem. et hoc est propter eorum humi-
ditatem et viscositatem secundum Galenum. et alios. Et istud evenit de prunis ma-
turi. In crudis enim que non sunt matura est stipticitas et eorum nutrimentum
est paucum. ut dicit Avicenna. et canon. c. de eis. Et ista secunda utilitas
habet etiam multum pueniat prunis damascenis sic est prima. maxime
tamen puenit prunis armenis. id est deportatis ex terra armenia. quod
meliora sunt omnibus et vehementius soluentia secundum Avicennam. loco palmarum. Et
per maiorem declarationem istarum utilitatum sciendum est quod pruna matura
sunt usui et non imatura. Pruna autem magis nate puenientia sunt illa
que sunt figure oblonge habentia carnem paucam et duram ad aliquem
siccitatem declinantia et cortice exteriori tenui. et debet esse in
sapore non vere dulcedis. sed de eorum dulcedo attinet alicui
accredini. et huiusmodi sunt pruna damascena. talia enim pruna infri-
gidat ut dictum est. Sunt autem multe alie maneries prunorum quorum
usus non est approbatus. Sunt etiam quedam prunella silvestria qua
que crescunt in silvis tamen sunt laxativa. sed ventris restrictiva et ex his
fit aqua que ventris restrictio facit. Debet autem pruna que sumuntur propter
ventris laxationem primo poni in aqua frigida. tunc enim perfectius infri-
gidat et humectat. et coleram quam inveniunt lubricando solvit. et
sic stomachus melius disponitur ad cibum recipiendum. Et est diligenter
notandum quod pruna humida recetia sunt magis altativa quam vis sine
peioris nutrimenti et plurius supfluitatum. sed pruna sicca magis
profortat. et melius nutrimentum dant corpori. Et sic dictum est de prunis
sic suo modo intelligat de cerasis. vix tamen est quod cerasorum humiditas
est subtilior et minus viscosa. unde minus nutriunt quam pruna.

Persica cum musto vobis datur ordine iusto
Sumere sic est mos nucibus sociando racemos
Assula non spleni. tussi valet. est bona reni

In h^o passu tria ponūt documēta. Prīmū ē q^d mustū est bi
bēdū cū psica. l^a psica comedēda sūt cū musto. L^a p^ome p^oz
ē. q^d m^o u^ostū ē m^oltū calefactiū z ebullitiōez facies in corpe
n^oro. h^ac āt ebullitōz z calefactōz phibēt psica sua frigidita
te. L^a scōde p^oz ē. q^d psica sūt m^oltū frigida z corp^o m^oltū ifri
gidātia. g^o sup oīa d^oz bibi illō vinū q^d p^ol^o calefacit. illō āt ē
mustū q^d scit expientia. Et de ordie comedēdi psica. m^olt^o
z alijs dictū ē p^o ibi. Persica poma pira. Scōm documētū
ē q^d racemi dūt comedi qū comedūt nuces z maxie antiq^oz
sicce. recētes em nuces sane sūt p se. s^z antiq^o sicce. nīmū ex
siccat. z p^o eoz vinctuositate de facili inflammatōz i corpe i
ducūt. q^ore cū eis comedi debēt racemi q^o resistūt inflammati
oni z exsiccātōi cū humectēt. Et de nucib^o ample dictū est
ibi. Allea n^oz ruta. Tertiū documētū q^d passula. i. vna pas
sa nocet spleni. q^d iducit opilatōz ei^o s^z vna passa vtil ē re
nib^o. q^d exq^o ipa ē vrine puocatia. ipa ē lauatiua renū. ex m^o
ta em aq^ositate ad renes ducta ipi renes mūdificant. Et de
vuis passis siue passul^o etiā dictū ē s^z ibi. Nutrit z ipiguat.

Scrofatumor glādes sic^o cathaplasmate cedit.
Alūge papauer ei confracta foris tenet ossa.

Hic ponūt due vtilitates p^oueniētes ex c^oplastratōe ficū
Prīa ē q^d sic^o decocte i aliq^o liq^ore. vic^oz in aq^o. z tūc supposite
cū hūiditate curāt istas tres egritudies. s. scrofulas glan
des z tūores. Per scrofulas itelligūt inflamōes sub mento
elra collū. Et d^oz scrofula a scroffa. q^d idem ē q^d sus sine
porca. v^ol q^d i sta egritudo m^oltū accidit porce p^o gulositatē
eoz. v^ol q^d ei^o figura s^z m^o plimū assimilat porce v^ol vult Anī.
l. iij. trac. ij. c. d^o scrofful^o. Per glādes p^o itelligūt apostema
ta q^o cōiter solēt accidere sub ascellis z i inguib^o. Et p^o tūo
rē pūt itelligi inflamōes in q^olib^o pte corpis. Cū p^o ist^o aposte
matib^o curādis z maxie maturādis d^oz decoq^o ficus i aqua
et ipi aque debet cōmiseri modicū aceti vt acetum innet

penetratōz & tunc sic^o. 2 decoctōe facta dñt teri i mortario.
2 deide misceri cū modica aq cū q bulite sunt. Un catha/
plasma ppe ē medicīa facta ex aliq re 2 succo ei^o Juxta illd
metz Tūc cataplasma facs cū succū ponis 2 herbā Scda
utilitas ē q sic^o cū papauere cataplasmate retinēt ossa fra/
cta. 2 dñt decoq insil cū aq absq appositōe aceri. 2 dñt sil/
teri. 2 addi eis aq decoctōis eaz 2 tūc supponi. Et cā isti^o
pt eē. qz papauer ē stupefactiuū. 2 p illd tollit dolor q acci/
dere solz i fractōe ossū. 2 puocat somnū. sic^o silr fa ē moue/
ri hūiditates ad extiora. qbz hūiditatibz ad ossa morz. ossa
pñt retinere ad nascentiā. nūqz tñ pē pīnuari. Aliq tñ ter/
tus hñt loco tenet trahit. 2 tūc sēsus ē melior Un papauer
ē triplex. s. albū nigz 2 rubeū. rubeū āt ē siluestre 2 veneno/
sū 2 crescit i bladis 2 iuuenes solēt terere flores 2 facere in/
caustū ex ipis floribz.

qz tunc ossa

Ipediculos veneremqz facit sed cuilibet obstat

Hic ponūf due opatōes ficuū. Pria ē q ex comestōe fi/
cū seqf mltitudo pediculoz i corpibz hūanis Et istd ma/
xie pīratē hz d ficubz siccs. vt dic Aui. ij. cañ. c. d ficubz. Et
cā fm eū ibi. ē ppe maliciā 2 corruptōz hūoz generati ex eis
Et alia cā etiā pt eē. qz sic^o puocant mltū sudorē. ex q seqf
generatio pediculoz. Scda opatio ē q sic^o incitat appeti/
tū coeūdi. qz generāt vītositatē q iuuat ad erectiōez & ge. et
silr sūt mltaz supfluitatū 2 sperma augmētantes

Multiplicāt mictū ventrē dant escula strictū.
Escula dura bona sed mollia sunt meliora

Hic ponūf due utilitates esculoz. Primū ē q multipli/
cāt mictū siue vrinā. Cur cā pt eē. qz indurāt feces. 2 sic aq
sitas fecū ē cā mltitudis vrine. Vel pt sumi cā silis illi que
sumit ex illo āphorismo. Urina noctna mltū facta. modi/
cū secessū fcat in die. 2 ecōuerso. q mltas habuit cameras

noctnas & mane hz paucā vrinā Lur^{ca} ē. qz si mltā fiat dī
gestio mltū d hūiditate q trāsire deberet ad vesicā sū cū ea
exit. Et si vrina fiat mltā. mltū d hūiditatibz q trāsire debe
rēt cū egestōe z eā magnificare cū vrina euacuant. Scda
vtilitas ē qescula cōstipāt vētrē. z istō accidit ppter eoz pōtici
tatē z stipticitatē. Ex q isert text⁹ qescula dura sūt bōa. z h
qz cōstīgūt vētrē. z g. p sūt vētri nimiū laxato. sz mollia escu
la sūt meliora duris. qz nutriūt z min⁹ vētrē cōstipāt Et circa
istō ē sciēd qescula min⁹ ppetūt nutrīto q poma pira p
fica sic⁹ z silia. qd sat⁹ oñdit austeritas sapor⁹ eoz z durici
es subc eoz postqz i arbore mafata sūt. z g ex his parum d z
cōedi. z mag⁹ recipi dñt via medicīe qz cibi. Et qz h⁹ eoz ē
stiptica valde sat⁹ ppetūt i fluxu vētr⁹. Et qz escula i arbore
nī mollescūt mollicie sufficiēte ad esū. iō añqz cōedāt remol
liāt. z tūc sūt mag⁹ delectabilia gustui z min⁹ stiptica.

Idrouocat vrinā mustū cito soluit et inflat

Hic ponūt ppetates tres musti. qz pzia ē q mustū puo
cat vrinā Lur^{ca} ē. qz i musto sūt ptes trestres nitrose mor
dicātes vesicā cū ad eā veniūt. z ppter eaz mordicatōz vesica
cit⁹ nit⁹ eas expelle z ipm mustū. z ista pperas itelligēda
de must⁹ hūtibz feces mordicātes sic musta plima renēsia.
qz musta hūtia feces grossas nī mordicātes sz mag⁹ opilan
tes ipediūt vrinā. sic p⁹ dictū ē ibi Impedit vrinā. Scda ē
q mustū cito soluit vel laxat vētrē ppter eādē cāz dictā i pzia
ppetate Tertia ē q ē inflatiuū ppter ebulitōz quā fac i corpe
ex q pueniūt vētositates. Et cause istaz duaz ppetatū di
cte sūt p⁹ ibi Impedit vrinā.

Grossos humores nutrit ceruisia. vires
Idrestat. et augmentat carnē. generatqz cruorē
Idrouocat vrinā. ventrē quoqz mollit et inflat.
Infrigidat modicū. sed pl⁹ desiccāt acetū

Infrigidat macerat. melāc. dat. sperma mīorat
Siccōs infestat neruos et pingua siccāt

In h̄o textu autor duo facit. Primo ponit octo p̄p̄tates
ceruīsie. q̄z p̄ma est q̄ ceruīsia facit ī corpe n̄ro grossos hu-
mores Et istō marie h̄z v̄itatē respectu vini. et diuersificat
ceruīsia ī generādo grossos hūores ex pte suoz p̄ponētiū.
Raz ceruīsia ex grossiori suba grossiores hūores generat.
z ex min⁹ grossa min⁹ grossos. Sc̄da ē q̄ ceruīsia augmen-
tat vires. Et istud ē intelligendū de ceruīsia ex optimis ḡ-
nis p̄posita. q̄ plurime decoctōis ē. cuiusmodi est ceruīsia
ostiensis. Ista eī multū nutritiua ē z ḡ vires augmentat.
Tertia ē q̄ augmentat carnem. Et istō puenit p̄ multaz
ei⁹ nutritōem. Quarta ē q̄ multiplicat sanguinē eadez de
causa. Et iste tres vltime p̄p̄tates h̄nt v̄ritatē d̄ ceruīsia
antiq̄ multū decocta z de optimis granis p̄posita. Quinta
est q̄ p̄nocat v̄inam. Sexta ē q̄ laxat ventres. Et iste due
p̄p̄tates marie h̄nt v̄ritatē de ceruīsia clara mltū lupulē
ta. i. in qua plurimū lupuli imponit. cuiusmodi ē ceruīsia
h̄burgēsis q̄ p̄nocat v̄inā z laxat p̄ lupulū. Ipa tamen
nō valet debilia cerebrā h̄ntibz. q̄ tales de facili inebriant̄
p̄ multitudinē lupuli. Septima ē q̄ inflat ventrē. Et istō
h̄z v̄ritatē de ceruīsia modica decoctōe cocta. cuiusmodi
ē coyta holādie q̄ marie inflat z opilat. et p̄p̄ea plurimū im-
pinguat. Octana ē q̄ ceruīsia modicū infrigidat. cuiusmo-
di ē ceruīsia holandie brabantie h̄anonie z flādrie. z illa q̄
cōis hō v̄rit. Et ista p̄p̄ietas marie v̄itatē h̄z respectu vini.
Et circa istō ē sciendū q̄ ceruīsia p̄t fieri ex auena z ordeo
z ex frumēto. Et s̄m qd̄ sit ex alio z alio grano ē alterius z
alteri⁹ p̄plexionis. q̄ eī sit ex ordeo plus attinet frigiditā/
ti. q̄ ordeū ē frigidū. Que aut̄ sit ex ordeo z auena minus
opilat z min⁹ generat v̄tōsitates et min⁹ nutrit. Et q̄ sit ex
frumēto plus attinet caliditati z maḡ nutrit. z maḡ opi-
lat. Et q̄to ceruīsia ē grossior. tanto ē deterior. et q̄to sub-

tilior tãto melior. Et vltteri⁹ e sciendũ q pessima cernisia est
q̃ sit ex rebo inebriatibz. puta ex grano qd̃ noiaf loliũ. et q̃a
ista marie dolorẽ capitis generatz neruos ledit. Deinde po
nit text⁹ qnqz pprietates aceti. qz p̃ma e q acetũ exsiccat. q̃i
cit em̃ Aui. de eo. ij. cau. q est fortis exsiccatõnis. Et p̃pterea
medici p̃cipiũt tpe pestis vti aceto cũ ciboz silr cum potu.
Dicit em̃ Aui. in. j. in. c. viij. doc. v. Aceto p̃pterea in cibo z
potu vti in pestilentia e nocumenti ip̃i⁹ securatio. Scda e
q acetũ in frigidat pprietate q̃ in eo e. Tertia e q macerat
Id est. facit boiem macrũ. z rō est qz exsiccat. z istud marie
vex est de aceto in ieiuno stōacho sumpto. vt vult Aui. in
j. doc. iij. c. v. de extenuatõe crassi. Verum est tñ q assidu⁹
vsus aceti. maxime in ieiuno. multa inducit incommoda.
visum debilitat. pectus offendit. tussim cōmouet. stōachũ
z epar ledit. neruos z iuncturas vehemēter opprimt. has
arteticis doloribz. tremoribz. z paralisis vexans. Quarta
est q acetum generat melancoliam eo q humores in frigi
dat z exsiccat. Quinto est q acetũ minorat sperma. p̃ptea
qz exsiccat. in frigidat. z macerat. Et istas pprietates aceti
ponit Ra. in almã. dicēs. Acetũ frigidum e z siccum. z qd̃
maciem efficit z vires destruit. sperma qz minuit z colerã.
corroborat nigram. rubeam s̃o coleram z sanguinẽ debi
litat. cibosqz qbz admiscef. subtiliat. Deinde in vltimo vsu
autoz subdit tria. Primũ est q acetũ nocet macris. Et rō
est. qz acetũ exsiccat z sic addit in macredine. Simile em̃
additũ suo simili facit ip̃m furere. z etiam omnis p̃plexio
lapsa p̃ p̃trarium medicatur. et per simile deteriorat. Se
cundũ est q acetum nocet neruis. vt dicit Aui. in. ij. cano.
c. de eo. Tertiũ est q acetum macerat. vt dictũ est.

Bapa iuuat stomachũ. nouit pducere ventũ
Idrouocat vrinam. faciet quoqz dente ruinam.
Si male cocta datur hic torfo tũc generatur

In h^o passu ponūt p^oio tres utilitates rape t^opate cocte. et
vñū e^o nocumētū. P^oia utilitas ē q^orapa luuat stōachū q^oa
bñ digerit a stōacho. nec ipse ea gñat Sc^oda ē q^orapa ē puo
cativa vēti. q^od p^oz expimēto Tertia ē q^orapa ē puocativa v^oi
ne. P^oter tñ istas p^oterates vult Auer. q^o magnā h^oz p^opetā
tē i p^ofortādovisū. Nocumētū p^oo rapaz ē q^oassiduatio rapa
rū noc^oz dētib^o In vltio āt^opsu subdit q^orapa male cocta tor
tiōes fac^o i corpe q^oz mltiplicat v^oetositates Juxta ill^od U^olētū
sepe rap^oz si tu vis viuere rap^oz. Et ē sciēdū q^ocaude raparuz
forit v^oetrē laxāt P^oo maiori noticia sciēdū ē q^orape int^o ra
dices mag^oz ueniūt ad corpis nutritōz. q^od sat^oz oñdit ex aī
cabilitate sui sapor^oz. Nec ei p^oplexio ē oīb^oz edul^ois q^oamara
z pūgitiua min^o alimētū dāt corpi. z dulcia mag^oz p^opetunt
radicib^o alijs sūt dulciores z min^o pūgitiue. mag^oz p^opetunt
via cibi. s^oz generāt sāguiez grossū z melācolicū si digestiua
sit debil^o. Et bonū ē q^o depurēt a p^oia aq^o. z nll^o mō dñt co
medi crude. z incitāt ad coitū. z vias mūdificāt v^oinales.

Egeritur tarde cor. digeritur quoq^oz dure
Similiter stōach^o melior sit in extremitates
Beddit lingua bonū nutrimentū medicine.
Digeritur facile pulmo cito labitur ipse
Est meli^o cerebri gallinaz reliquoz.

In isto passu notāt q^onq^oz Primū ē q^ocor aīaliū cōestū tar
de digerit z tarde etiā egerit. Et rō ē. q^oz caro cordis ē caro
melācolica q^oz difficult^o digerit z tarde descēdit. Et nō ē caro
bōa s^om Aui. ij. cañ. c. d. carne. z nō mltū nutrit v^o dīc Ra. in
almā. Scōm ē q^ostōach^o sil^or ē male digestōis z tarde descē
siōis. Cui^o rō ē. q^oz stōach^o ē mēbz nernosū cartilaginosuz.
q^ore difficile digerit. Et g^o etiā nō generat bonū sāguinem.
Deinde subdit text^o q^ostōach^o i e^o extremitatib^o. s. q^o ad eius
fundū z orificiū meli^o digerit. Cui^o rō ē. q^oz i ill^o p^otib^o magis

carnosus ē z magis piguis. Tertiū ē q lingua ē boni nutri
mēti. z h̄ q ad ei⁹ radicē. vult Aui. ij. cañ. c. d carne. Et
rō ē. qz ē facil digestōis z carnosā. Et int̄ reliq̄s linguas por
celli. q̄ ablata ei⁹ pelle eq̄parat carni apri. vt sciūt scienden
tes añ p̄ncipes Lingua tñ bonis n̄ ē mltū sana p̄t ei⁹ nimia
hūiditatē. Leccatores tñ liguis vti volētes añ eaz assatōz
īponūt gariosilos. q̄b hūiditas linguaz minuit. z sic aptio
res sūt esui Quartū ē q pulmo facile digerit z facile egerit
Et istō ē p̄t ei⁹ raritatē z molliciē. Uex ē tñ q ei⁹ nutrimē
tū nō ē pueniēs nase hūane qz puū ē z fleumaticū. vt dicē
Aui. ij. cañ. c. d eo. Et circa istō ē sciēdū q pulmo ariens q̄
uis n̄ sit bon⁹ cib⁹. ē tñ bōa medicīa. qz sanat excoziatōz cal
canei ex calciamēto. si ponat sup ipaz calid⁹. vt dicē Aui. lo
co p̄al. Quintū ē q cerebz gallie int̄ oīa cerebra ē meli⁹. d
q dicē Aui. ij. cañ. q phibet fluxū sāguis nariū. Dz tñ cū sa
le aut cū sp̄bo cōedi. qz d sevomitū puocat. Et circa istud
sciēdū ē q de cerebro pulloz dicūt medici q augmēt me
morā Cerebrāto porcoz nase nō sūt pueniētia. s̄ cerebz
ouis leporis vel cuniculi cū sale vel sp̄bo comedi p̄t. et de
cerebro ampli⁹ dictū est ibi. Nutrit z impinguat.

Semen feniculi fugat et spiracula culi

Hic ponit vnū documētū. z ē q semē feniculi. qd d̄ ma
ratz. expellit v̄tositates aut eas dissoluit. Et rō ē qz ē cal
dū z siccū z carmiatiuū. Et circa istō ē sciēdū q a cōib⁹ q̄
tuor tāgūt vtilitates pueniētes ex esu maratri siue semis
feniculi P̄ia ē q p̄fert febrib⁹. scda ē q pellit venenū. tertia
ē q mūdificat stōachū. q̄rta ē q acuit visū. Et d̄ isto solent
dari isti p̄sus cōes. Bis duo dāt marat̄z febres fugat atq̄
venenū. Et purgat stōachū lumē qz reddit acutū Et istas
q̄tuor vtilitates tāgit etiā Aui. ij. cañ. loq̄no de feniculo.
Et circa q̄rtā vtilitatē nota q Aui. loco p̄al. d̄ semie feicu
li dicē. Democrit⁹ existimauit q venenosi p̄mes pascūt feni

culi recēt semē vt eoz visus pfortet. vt vipe z spētes fricāt
oclos suos cū egrediūt d cauernis suis p hycinē sup ipm
vt illūinēt ocl'i eoz. Sciēdū vltēr q fenicul' tarde digerit
male nutrit z paz. z gū ppetit via cibi. s. mag' via medicīe
Hō igit vtēdū ē eo i regie sanitat. nisi ad correctōz malicie
grūda alioz cibo. sic iterdū cū lactuca comed' petrosili
nū ad resistēdū frigiditati z hūiditati lactuce. sic etiā cū cu
cubitis p decoq fenicul'. z silr cū rap' ad corrigēdū mali
ciā eaz.

Emendat visū stomachū cōfortat anisū.
Copia dulcoris anisi sit melioris

Hic ponit due utilitates anisi. qz pta ē q anisū pfortat
visū. Scda ē q anisū pfortat stōachū. Cui' cā ē. qz anisū
mūdat stōachū a fleumatib. z ipm calefac. z ptea eē pfert
visui. qz nihil ē qd visui mag' noceat q imūdicia stōachi.
qz a stōacho imūdo eleuāt fumi imūdi q ocul' nocēt pcur
bādo spūs visiuos. et ista duo iuuamēta fac anisum dulce
Et pter istas utilitates Aui. ij. cañ. c. d aniso ples alias uti
litates anisi ponit. vult ei ibi q anisū ē aperitiuū. doloꝝ se
datiuū. z vētositatū resolutiuū. sedatiuū sīs. cāne ex hūidi
tatib' salis apitiuū z opilationū epas z splenis generataz
ex hūiditatib. z silr renū vesice z matricis. puocatiuū vrine
z mēstruoz. z mūdat matricē a fluxu hūiditatū albayz est
motiuū coitus.

Sicruoz emanat spodiū sumptū cito sanat

Hic ponit vñ iuuamētū spodiū Et ē q spodiū sūptū sa
nat fluxū sāguis. Cui' cā ptea ē. qz spodiū bz pntē ppaz cō
fortadi epas. z sic fortificato epate qd ē fons origo sāguis
sanguis ab eo mel' retinet. Et dīc Aui. ij. cañ. c. d spodio.
q spodiū ē radicea cānaz aduste. Dicī ei q ipē adurūtur
ppē fricatōz suaz extremitatū cū vent' eas pflar. Simō tñ
ianuēsis dīc q spodiū ē res. cui' origo noa latet. res tñ adu

ita videt et diuisiones canaz adustaz. Et nedu spodiū pferit
inimio fluxu sāguis. imo etiā i nimio fluxu vētrū et vomitu.
vt dic Ra. i alimā. Et pferit etiā i febribz acutis. pfortat cor et
tremori ei. et sincopi facte ex effusione colere ad stōachum
auxiliaf. vryule Ani. loco pal. Et est sciēdū circa pdicta q
sic spodiū bz respectū ad epar et ppetatez pfortadi ipm. ita
sūt aliq medicine q hūt similitē aspectū et similitē ppetatem
pfortadi aliq alia mēbra spēalia. sic macis cor. musc⁹ cere
brū. liquiricia pulmonē. capperes splenē. et galāga stōachū
vt pz in his p sibi. Saudit epar spodio. mace cor cerebz qz
musco. Pulmo liqricia. splen. cap. stōachusq galanga

Vas cōdimenti preponi debet edenti
Sal virus refugat. et nō sapidūqz saporat
Nam sapit esca male que datur absqz sale.
Urunt persalsa visū. spermaqz minorant
Et generant scabiem pruritū siue vigorem

In h textu tria sūt. Primo ponit vnū documentū ge
nerale qd obseruat apud omēs. et ē q vas p dimenti. s. salis
qd cōmuni notē salinū dicitur pponi in mensa ipsi edenti.
Iuxta illud cōmune metrū. Sal pmo poni dicitur pmoqz re
poni. Omnis mensa male ponit absqz sale. Secūdo tan
gunt duo inuamenta salis. Primū est q sal resistit vene
no. Cuius duplex potest esse causa. Vna ē. qz sal exsiccatis
uum ē. et sic sua siccitate exsiccatur humiditates ex qbz pōt se
qui corruptio. Alia cā ē. quia sal exsiccatur et pmit humi
ditates a corpe extrahendo. et sic claudit poros et p conse
quens phibet penetratōem veneni q fieri deberet p poros.
Scdm inuamentū salis ē. q sal inducit saporem in ciba
rijs. Nam cōmuniter videmus ad sensum q nulla ciba
ria sapiunt sine pmixtione salis. vt dicit tertius p sibi. Tertio
ponit qtrūqz nocumēta salis siue cibarij valde saliorū.

Primum ē q̄ cibaria valde salia vñt vñtū. i. dep dūt vñtū l' no
cervisui. Lūi⁹ cā p̄t eē duplex. Prīa ē. qz res nimīū salse idu
cūt nimīā siccitatē. q̄ est p̄ria oculi. q̄ sūt infra vñtū. cū oculi
sint d' nafa aq̄. vt dī i de sēsu z sēfato. Scda cā ē. qz cibaria
mltū salia sūt pruritiua z mordicatia. mō vt sup̄ dictū est.
a cibarijs mordicatis i sōacho existētibz eleuāt sumi mor
dicatini. q̄ sui mordicatōe oculis nocēt ac ipos mltū rubi
ficāt. Et gvidē⁹ q̄ buliētes sal rubeos cōit hñt oculos. Se
cū dū nocuētū ē q̄ cibaria mltū salia mīorāt sp̄ma. Et rō
ē. qz cibaria mltū salia mltū exsiccat oēs hūiditates corp̄is
q̄re etiā sp̄ma exsiccat z sic mīorāt. Tertiū nocuētū ē q̄ ge
nerāt scabiē. Lūi⁹ rō ē. qz sal generat hūorē acutū mor di
catinū adustū q̄ etiā ē cā scabiei. Quartū nocuētū q̄ au
gēt pruritū. Et rō ē. qz generāt hūorē mordicatinū z pruri
tinū. Et ista q̄ttuor nocuēta p̄memorat Ra. i. almā. d' sale
dicēs. Eoz p̄tea sāguinē q̄ mltā ex eo sūpserit q̄nitate ad
urit. vñtū q̄z debilitat atz minuit sp̄ma z generat pruritū et
scabiē. Et p̄ ista nocuēta p̄salia. i. mltū salia iducūt serpi
gies z ipetigies. morpheā. leprā i dispositis. z vias vrine ex
coriāt cū diu p̄tinuāt. Moderate tñ salia fastidiū aufert z
appetitū excitāt atqz acuit.

Ibi feruore vigent tres. salisus. amar⁹. acutus
Alget acetosus sic stipans ponticus atqz
Unctus et insipid⁹ dulcis dant tēperamentū.

In h̄ textu ponūt q̄litates cuiuslibz saporis. Et p̄mo dī
q̄liti tres saporēs. s. salisus. amar⁹. z acut⁹ calefaciūt corp⁹
sumēt ipos. Scdo dī q̄liti tres saporēs. s. acetosus. stipti
cus z pōtic⁹ in frigidāt. Tercio dī q̄liti tres saporēs. s. vnc
tuosus insipid⁹ z dulc⁹ sūt tēperati. nec iducūt i corp̄e cali
ditatē aut frigiditatē. Et p̄ intellectu ampliori sciendū est
q̄ p̄m Aui. ij. can. trac. j. c. iij. octo sunt veri saporēs q̄ sequū
tur insipidum. Et sunt dulcedo. amaritudo. acuitas. sal
sido. acetositas. ponticitas. stipticitas. et vinctuositas.

xlii

Enumerādo tñ insipiditatē p sapore sic text⁹ fac h. tñc sūt
nouē sapores Et capī h sapor p oī eo qđ gustu indicat Et
inē istos sapores tres sūt calidi vt dicit h text⁹. s. sal⁹ amar⁹
z acut⁹. Et fm Aui. loco pall. Acutū ē calidi⁹. deide ama
rū. z deinde falsū. qm acutū ē fort⁹ ad resoluendū incidē
dū z abstergēdū q̄s amay. z inde falsū ē sic amay p fractuz
cū hūiditate frigida. Et tres de istis saporib⁹ sūt frigidi. scz
acetosus stipās. i. stiptic⁹ z pōtic⁹. Pōtic⁹ tñ ceteris frigidior
deide stiptic⁹. z postea acetosus Et ppe istd in oīb⁹ fructib⁹
q̄ dulcescūt pus est pōticitas vehemēz infrigidatōis. dein
de postqz p calozē solis digestiū aliq̄ mō digesti sūt fruc
tus apparet i eis stipticitas. z deinde declināt ad acetosita
tē sic agresta. z postea dulcescūt. Et lz acetosū sit min⁹ fri
gidū q̄ stipticū. tñ ppe sui subtilitatē et penetratōz in plib⁹
est maiorz infrigidatōis. Et fm Aui. loco pall. pōticum z
stipticū sūt in sapore ppinq. sz stipticū nō pbit linguā nisi q̄
ad supficiē apparētē. sz pōticū pbit z exasperat qđ apparet i
lingua. s. supficiē. z occultū. s. interiora ei⁹. Et tres d istis sa
porib⁹ sūt tpati. i. nō excedēt caliditatē vel frigiditatē. sicut
dulcis. vinctuosus. z insipid⁹. Lz em dulce sit calidū. tñ in
eo nō apparet fortitudo caliditatē. sic dicit Ra. i. almā. Et ē
sciendū vlti⁹ q̄ vnicuiqz sapor i ppe debent opatōnes. vt
volūt Aui. et Ra. loc⁹ pall. Opatōes em dulcis fm Aui.
sūt digestio z lenificatio z mltiplicatio nutritiū. z nafa di
ligit ipm. z ptus attractiua attrahit ipm. Et fm Ra. Dul
ce est generatiū multe colere rubee z opilationū i epate
z splene z flegmonis. p̄cipue si p̄dicta membra ad h fuerit
apparata. Et v̄tris flux⁹ ex ipso seq̄r z mollificat stōachum
z cōfert pectori z pulmōi. corp⁹ impinguat z augmentū
spermatis tribuit. Opatōes p̄o amari fm Aui. sūt abster
sio z exasperatio. Et fm Ra. amay calefacit z desiccāt for
titer. cito sanguinē ad adustionē et maliciā pducit. colerā
q̄z rubeam et sanguinē augmērat. Opatio p̄o pontici fm
Aui. est p̄tractio si pōticitas sit debil. aut exp̄ssio si sit fort⁹

Et fm Ra. pōticū corp^o ifrigidat z dīccat. carnis z sāguīs
minozatōz fac. si mltoties aliqs co vtaf. stōachū qz pfortat
z frequē vtrē pstrigit. z sāguinē generat melācolicū Opa
tōes pō stiptici fm Aui. sūt pctio. inspissatio. iduratio z re/
ctio. Et fm Ra. Opatōes ei⁹ sūt sic pōtici lz debiliores. qz
ipē videt pphēdere stipticū sub pōtico. qz de stiptico nihil
dicit exisse. Opatōes pō vinctuositatē fm Aui. sūt lenifica/
tio lubricatio z coctio. i. digestio pua. Et fm Ra. vinctuo
sū stōachū mollificat z vtrē facit fluxū. z facietatē aīqz hō
sibi qūtatē sibi necessariā assumat adducit. z calefac. ma/
gie tū febricitates z hūtes epar z stōachū calidū. Corpus
etiā hūectat z lenit. Fleuma pō auget. z cognitōnez ebetem
reddit. z auget somnū. Opatōes pō acuti sūt resolutio ici
sio z putrefactio fm Aui. Et fm Ra. acutū calozē auget et
corp^o cito iflāmat z sāguinē adurit z ipm p^o i colerā rubeā
mutat. z postea i nigrā. Opatōes salsi fm Aui. sūt abster/
sio ablutio exlicatio z phibitio putrefactōis. Et fm Ra.
dicte sūt in tertū imēdiate pcedēti Opatōes pō acetose sūt
fm Aui. ifrigidatio z icisio. z fm Ra. acetosū colerā rubeā
z sāguinē repmit z vtrē strigit si stōach^o z icestia mūda fue
rit. Si at fleumat⁹ in eis fuerit mltitudo vtrē facit fluxū
z corp^o ifrigidat. pūte qz digestiā debilitat et ppe i epa
te. Aeruis pōz neruosis mēbris nocumētū affert z corpus
desiccāt. pūte at appetitiā excitat. De opatōibz pō iflipidi
dicit Ra. q aliqd ē iflipidum qd mag⁹ nutrit. s. qd eqilitati
mag⁹ viciniū est. Aliud ē qd tpate calefacit. z aliud qd tem
perate ifrigidat. z si cū ipo fuerit multa hūiditas hūecta
bit. si pō siccū fuerit desiccabit.

Bis duo vipa facit. mūdat dentes. dat acutū
Uisū. qd min⁹ est implet. minuit qd abundat

Dic ponūt qttuor iuuaīta vipe. Prīmū est qv vipa mū
dat dētes. Quīcā est. qz ppe panē diuī⁹ inherētē dētibz q

vinū solū sine panē. limositas illa densibz adherēs a qua
dētes luridi dicūt. a vino meli⁹ psumit z abstergit. Scōm
est q acuit visū. qz phibet malos fumos ad cerebz ascen-
dere q offuscarēt spūs visuos p eoz immixtōem. Et istud
facit ex eo. qz digerit materias malas ī stōacho existentes.
Tertū est q min⁹ digestū facit digeri. qz facit clausiōem
orificij stomachi z pfortat digestōem. Quartū est q super
flue digestum ad mediū reducitur. z totū istud maxie veri-
tatem habet de vīpa panis cum vino. dūmodo panis pri-
mo assatus sit. aut sup prunas essiccat⁹.

Omnib⁹ assuetam iubeo seruare dietam
Approbo sic esse. nisi sit mutare necesse.
Est ypocras testis. quoniā sequitur mala pest.
Fortior est metha medicine certa dieta
Quā si nō curas. fatue regis et male curas.

Hic ponūt aliq documēta. quoz p^mū est q oībz bonū ē
seruare dietā p^suetā. Et p dietā intelligit administratio cibi z
pot⁹. Et rō h⁹ documēti est. qz trāsgressio a p^suetudine no-
cet nocumēto magno. p^suetudo em̄ est altera nata. sic igi^r
naturam custodire oportet. sic z p^suetudinē. z spēaliter si
p^suetudo fuerit laudabil⁹. Et sicut oportet seruare p^suetā
administratōem cibi z potus. ita etiā oportet seruare con-
suetudinē in alijs rebus nō naturalibz. ppter eandē rōnem.
Unde si aliqz fuerit p^suetus multuz laborare. z velit hāc
p^suetudinē omittere et in ocio viuere vel multo min⁹ la-
borare vel aliam speciem laboris assumere z aliud temp⁹
vel aliū modū. pculdubio multū ex h⁹ debilitat⁹. Et silt⁹ in-
telligit in cibis z potibz somno et vigilijs z euacuatiōnibz
z anime accidentibz. In oībz em̄ multum observāda est
p^suetudo si sit laudabilis vel paz laudabilis vel indifferēs
in bonitate z malicia respectu h⁹ ad qd d³ fieri pmutatio.

Et circa istud sciendū ē qd assueti exercitare vult laborare qbus
dā laboribz assueti. dato qd tales sint debiles l' senes min⁹ le
dūt et fort⁹ laborāt qd si essent iuuenes incōsueti. Et istud
vult ypo. ij. apho. dicēs. Assueti assuetos ferre labores. et
si fuerit ibecilles aut senes incōsueti fortibz iuuenibz facili
us ferūt. Et rō ē. qz isti hūt maiorē inclinatioz z psuetudinē
ad istos labores. Nā psuetudo p⁹ habita leuior ē vt d⁹ i cō
mēto p⁹dicti aphorismi. Et ista ē cā qre videm⁹ hoīes debi
les vt senes qd ex psuetudie aliqui exercēt op⁹ mechanicū fa
cere aliq⁹ qd facere nō possēt eis fortiores et iuniores. aut mi
n⁹ ab eis ledūt. sic videm⁹ molitorē debile facili⁹ faccū ele
uare qd eo fortiorē. z fabriū antiquū min⁹ ledi malleatōne qd
iuuenē fortē nō psuetū. Scdm documētū ē qd mala pestis. i.
magnū nocumētū seq⁹ ex pmutatōe diete psuete. vt vult
ypo. nisi fuerit necesse eā pmutare. Est aut⁹ necessariū eā p
mutare. Pri⁹o qm ē illaudabil⁹. sic qd ex ea pueniret ad pesti
mas egritudines. sic psuetudo comedēdi malos cibos i fine
ex ncēitate pducētes ad malas egritudines Tale ei psuetu
dinē z siles necesse ē corrigere z pmutare l' total⁹ vlt' salte i
fra tēmos latitudis eaz. s3 h⁹ d3 fieri paulatī z fm quendā
ordinē. Nā oīs subita mutatio vehemēt nocet. z spāl⁹ a cō
suetō ad incōsuetū. Scdo necesse ē eā pmutare. vt aliq⁹ mi
n⁹ ledat ex incōsuetā si postea ad eā se trāstulerit Si ei qd ad
oēs dietā se assuescat. min⁹ ab oī ledet cū se ad eā transtule
rit. Et istud etiā itelligēdū ē i alijs rebz nō natalibz. Et istud ē
qd dīc ypo. ij. aphorismoz. Et mlt⁹o tpe psueta. z si fuerint
deteriora. incōsueti min⁹ molestare psuefct. Oportz igit
ad nō psueta trāsmutare. Et circa istud ē sciendū qd qsqz d3 si
bi cauere ne vn⁹ rei qstū cūqz bōa sit sibi psuetudiez faciat.
quā ipm p⁹uare sit ncēariū. Clerbi g⁹ra. si qd vno cibop sue
to sp⁹ vta⁹. vel aliq⁹ potu. vel totalit⁹ ab eis abstinence. vlt' doz
mire vel moueri vlt' coire totaliter assuescat. ad h⁹ grauiter
astringit. maximū cū icurret nocumētū si iterdū ab eisdez
oportet abstinere. Sic igit qdlibet corp⁹ se disponere d3

vt calorē z frig^o pati possit z ad motōes z ad q̄libz nutrien-
tia ap^o reddat. z vt sōn^o z vigiliāz horas. māsiōes. z domos
lectos^o indumēta sine lesiōe pmutare possit. Qd̄ qdē po-
terit fieri si p̄suetudo n̄ ob̄suet^o ad vngūē. s̄z iterdū ad incō-
suetā trāscā? Optz igit ad icōsuetā aliqñ pmutare. z istud
vult Ra. iij. almā. c. d̄ p̄suatiōe p̄suetudinū. Tertiū docu-
mētū ē q̄fortior z potior merita ī medicādo egz ē admini-
strare dietā certā. quā si medic^o n̄ curauerit. z aliā īdebitaz
admi^ostrauerit facie regit egz z male eum curat. Et circa
istō ē sciēdū q̄triplex ē dietā. s. grossa. q̄ ē q̄si dietā sanoz. z
tenuissima. q̄ ē nihil dare. vel q̄si. z media. q̄ absolute tenui-
s̄z. Et ista diuidit^o ī dietā tenuē delinātez ad lat^o grosse.
sic aq̄ carnis. oua sorbilā. z pulli pui. z declinātē ad tenui-
ssimā. sic aq̄ ordei. mellicratū. z vinū granatoz. z mediam
q̄ certa notat. vt ptisana n̄ colata. z extremitates pullozuz.
Et ista dietā certā ī plibz pueit egritudibz. non tñ in omibz
Nō ei pueit ī egritudibz lōgis. qz ī talibz optz p̄tutē longo
tpe eē aq̄ pueiat ad victoriā. z p̄t^o cū dietā certo tempe n̄
possz p̄durare sine mag^o debilitate. optz q̄ ī tali egritudine
cibū īgrossare. Silt^o nō pueit ī acutissimis egritudibz. s. in
ill^o q̄ t̄minat^o ī q̄rto die vel aq̄. qz ī talibz pueit dietā tenuissi-
ma. vt vult p̄po. j. ap̄ho. ibi. Ad vltias egritudies vltiē cura-
tōes ad p̄fectōz sūt potētes.

Quale quid et quādo. quātū quotiēs vbi dādo.
Ista notare cibo debet medicus dietando.

In isto textu ponūt sex a medicosiderāda ī admīstratiōe
diēte. Primū ē q̄le. i. cui^o q̄litas d̄z eē cibo. qz ī egritudie ca-
lida dēm^o egz dietare frigidō cibo. z ī frigida calido. ī hūi-
da sicco. ī sicca hūido. Veruntñ qz natāl^o p̄plexio dietā si-
bi silt^o p̄suari d̄z. vt vult Gal. ī regni. ibi. Calidiora calidi-
oribz īdigēt adiutorijs. frigidiora frigidioribz zc. Scdm̄ ē
qd̄. i. cui^o subē d̄z esse cibo. qz athlete z rustici fortibz exerci-
tjs suppositi dñt dietari cibo grosso. qz ī ciariis digestiua ē

fortis. et sic non dñt vti cibis subtilibz. vt pullis. caponibz. car
nibz vitulis seu hedinis. qz iste carnes i eis adurerent. auc
nims cito digereret. qre necesse eet eis sepe comedere. Robi
les pñz i ocio vinētes dñt vti dicta subtilis sube. qz i eis pñ
digestiua ē debil. nō potēs i grossos cibos. cuiusmodi sūt
carnes porcine salte et bouine. pisces sole exsiccati. Silr in
egrz. Egrotantes egritudibz acutis dñt vti subtiliori dicta
qz egrotātes egritudibz chronicis. i. lōg. sic qrtanis. Tertiū
est qñ. i. q tpe dicta dñz dari. qz i sanis maxie dñz attēdi pñue
tudo. Un i estate hoies surgētes et pñueti bis solū in die co
medere debent comedere hora decima vel modicū ante
et nō expectare mediū diei pñt nīmū diei calozē. Silr dñt
cenare hora sexta vel modicū pñ. In hyeme ho dñt prāde
re hora. xj. vel. xij. pñt longitudinē somni. et deinde cenare
hora. vij. vel modicū pñ. et maxie fuāda ē consuetudo. In
egris ho etiā pñsiderādū ē tps. qz in febriz i paroxismo vel
statim añ paroxismū vel statim pñ. non ē danda dicta. quia
si statim añ paroxismū vel in paroxismo des. nafa diuertit
a digestōe materie febriz. pñ q dñz digestioni cibi ē intēta.
et nō dñz dari statim pñ paroxismū. qz pñ adhuc mltū debilita
ta ē ex paroxismo imediate pñcedēti. Dñz igit dari dicta ante
paroxismū tāto tpe q possit digeri añ aduentū paroxismi.
vel dñz dari aliq tpe pñ paroxismū. Et h ē vez nisi timeatur
mag debilitas pñtut. tūc em dādē cibz qñqz tpe. Acciden
tibz em virtutē dissoluētibz cibz illico dādē. vt vult Gal. in
cōmento illi amphorismi. j. pñ. pñtēplari āt opēz. Quartus
est quantū. i. qñtitas cibi sumendi. qz vt dictū ē pñ. qñtitas
cibi estate comedēdi pñlibz vice dñz esse pauca. qz caloz na
turalis tūc debilis ē pñt nīmias resolutōes. In hyeme ho
cibz vna vice sumēd dñz esse mult. qz virt digestiua tūc for
tis est cū caloz naturalis sit vñt pñt frig circūstās. vt dictū
est pus. ibi. Tempibz veris. Quintū ē quotiens. i. quoties
in die sit cibz dandus. quia in estate debz sepius dari qñ in
hyeme. autumnovēl vere licet modicum pñ qualibz vice.

Alu

ut etiā prius dictum est. Similiter virtute digestiva existente debili sepe et modicum de cibo est dandum. virtute vero existente forti. potest multum dari. et paucis vicibus. Sextū est ubi. id est in quo loco. quia cibus non est sumendus in loco frigido multū. nec multum calido. sed magis in loco temperato

Ius caulis soluit. cuius substantia stringit
Utraque quando datur veter laxare paratur

In B textu autor dicit tria. Primum ē quod ius caulis. id est aqua et maxie prime ebullitionis caulium si bulliant. soluit ventrem. Quod causa est. quia in folijs et primo exterioribus caulium est virtus quidā nitrosa abstersiva debiliter inherens. et facile separabilis per modicā decoctionem siue ebullitionē. quā sparsa per aquā ipsam laxativā reddit. Et hinc etiā ē quod prima aqua decoctionis caulium magis laxat quā secunda. quia ista virtus nitrosa abstersiva per primā decoctionem plurimū separatur. Secundū quod dicitur est. quod substantia caulium. et hoc post decoctionem eorum stringit ventrem. Et causa est. quia omnis virtus qua laxaret. per decoctionem ab ea ablata est. et manet substantia terrea siccā que ventrem stringit. Tertiū quod dicitur est. quod utraque simul sumpta. scilicet aqua decoctionis caulium et substantia eorum laxant ventrem. Et ratio est. quia virtus abstersiva et nitrosa in aqua manet. gratia cuius totū laxat. Pro maiori noticia sciendū ē primo. quod caules generant humorem melancolicū et somnia mala. mali sunt stomacho. parū nutriunt. visum obtenebrant. somnum inducunt menstrua et urinam provocant. ut partim Avicenna. ii. canone. et partim a Ra. ii. alman. colligit. Secundo sciendū quod coactio caulis siue decoctionis siue seminis eius perhibet et retardat ebrietatē. ut videtur innuere Aristoteles. ii. pti. pblem. querens. propter quid caulis soluit crapulam. Et idē voluit Ra. et Avicenna. locis pallegatis. Cuius causa potest esse ista

Libertate fusa

¶ In alijs. qz ppter cōestionez caulis eleuāt sumi valde grossi
 igrossātes fumositates vini. q̄ igrossate ipediūt penetrare
 ad cerebz. ppter eoz grossitudinē. Philo. 80. pbleumate p
 dicto aliā dat cāz. itā scz qz qd̄ trahit hūidū vinosuz ad se
 a corpore repellit. z corp⁹ in frigidat. curat crapulā. s; cau
 lis ē hmōi. ḡ curat crapulā. Q̄ at caulis sit hmōi pbat. q̄a
 p succū caulis q̄ ē diuretic⁹ trahūt hūiditates vinose indi
 geste a toto corpore. z i vesicā deferūt. z p subaz ei⁹ frigidam
 stipticā z terreā i stōacho relictā nō potēt penetrare isfri
 gidat totū corp⁹ Et pōis curat crapulā h̄ mō. qm̄ sup flui
 dates subtiles q̄ n̄ poterāt deorsū tēdere ppter caliditatē vini
 monētē eas ad supiora. vt ad cerebz ferūt rep̄sse deorsum
 z p̄tute succi trahūt ad vesicā. Est ei diuretic⁹ z mēstruozū
 puocatiu⁹. vt dictū est.

malua

Bixerūt maluan veteres quia molliat aluū
 Malue radices rase dedere feces.
 Uluā mouerūt et fluxū sepe dederūt.

Hic ponūt tres p̄betates siue effect⁹ malue. qz p̄m⁹ est q̄
 malua mollificat vētrē. qz ē vnū d̄ remolitiuis. Sūt ei q̄t
 tuoz remolitiua. s. malua. bis malua. brāca vrsina. z mercuri
 al. ex q̄to cōit fit clistere lenitiuū z mollificatiuū qd̄ valz
 ad fecū idurataz eductōz. Et ē duplex malua. qdā ei ē ha
 bēs sāguineos flores. z alia h̄ns albos flores Et i ista ē ma
 ior p̄betas mollificadi q̄ i p̄ma. Scds effect⁹ ē q̄ radices
 malue abraze educūt feces. z h̄ ē qm̄ ex ipis sūt suppositoria
 sic solēt fieri d̄ radice mercurial. Tert⁹ effect⁹ malue ē q̄ fa
 cit fluxū mēstrui i m̄ieribz. z h̄ ē ppter nimīā ei⁹ hūectatōz et
 lubrificatōz. q̄ vene matricis facili⁹ a sanguine acuto fun
 dūt. Et dic̄ plateari⁹ q̄ certo exp̄imēto mēstrua puocat

Remolitiua q̄
 quibz fieri
 suppositoria

menta

Adventur menta si sit depellere lenta
 Ventris lūbricos stōachi vermes qz nociuos.

neruos. qz exsiccat hūiditates qbz ipediūt z relaxāf nervi.
scōus ē qz remouet tremorē manuū. Cui⁹ cā ē. qz cōfortat
neruos. vt dictū ē. Jā omē pfortās neruoz tremorē remo
uet. cū tremor causet ex debilitate neruoz. Et pꝛea senes
aliq z vetule spēalit iponūt potui sine cibo eoz folia saluie
qz pꝛea senes Terti⁹ ē qz remouet febrē acutā. i. ipedit eā ne pꝛigat. Cui⁹
cā pꝛt esse. qz exsiccādo hūiores ipedit eoz putrefactiōez ad
quā posset seq febris acuta. Et p matorī noticiā sciēdū est
q saluia est calida z sicca. z iō nō mltum pꝛetit p sevia cibi.
Quia tñ ipa saluia mltū pfortat neruos. hoies in sanitate
mltū vtūt saluia duplꝛ. Primo qdē pponēdo ex ea vinuz
saluiatū. q vino hoies i latitudine sanitatē vtūt. spēalit in pꝛ
cipio mēse. z pꝛetit hmoi vinū paraliticis z epilepticis mode
rate sūptū. z pꝛecedente purgatōe antecēdēt medicine. Cum
cūdo vtūt saluia in falsis. nā excitat appetitū z spēalit. Se
stomach⁹ fuerit replet⁹ malis hūioribz crudis z indigestis.
Et est duplex saluia. s. domestica. z hz lata folia et magna.
Alia est q vulgariter nobilis dz. z hz minora z strictiora fo
lia. z apud medicos dz lilifagus. Tertio enumerat auctor
sex res medicinales valētes in curatione paralif. Et dz q
saluia castoreū lauēdula premula veris. nasturciū. et atha
nasia curāt z sanāt mēbra palitica. i. palif tacta sine debili
tata. De saluia at causa pz ex dictis. qz vt dictū ē. saluia pfor
tat neruos. q in paralifi debilitati sūt. Et etiā qz saluia ca
lida est z sicca psumit materiā rheumaticā imbibitā neruis
ex q fit paralifis. De castore pz. qz castoreū ē maxie pforta
tiū calefactiū z exsiccatiū neruoz. Dicit em̄ Auicē. ij.
can. c. De eo. qd subtili⁹ z forti⁹ omi qd calefacit et exsiccat.
Et postea dicit qz pfortat neruis z calefacit z pfortat tremori z
spasmo hūido z stupori z paralifi. Et postea adhuc sbdit
q nō est aliqd magis inuatiū ventositatū aure qz ipm cū
ex castorio accipit quantuz est lens vna z dissoluit in oleo
nardino z distillat in eam. Plures alios effectus habz ca
storeū. quos Aui. narrat loco pꝛall. Et est castoreū testicu

lus cuiusdam animalis marini. quod dicitur castor. Et oleum
de castore etiam multum valet in paralisi sicut castoreum
post euacuacionem materie. quia tunc illam materiam quam reser-
ua est consumit et nervos confortat. De lauridula etiam patet.
quia sua aromaticitate confortat nervos. et sua calefactione con-
sumit materiam paralisi. De premula veris etiam patet. quia sua
aromaticitate et calefactione confortat nervos. Et dicitur premu-
la veris quia est de primis aromaticis in vere crescentibus. De
nasturcio patet. quia nasturcium est calidum et siccum subtiliat
vires et incisium et resolutionum. quare aufert materiam para-
lisi. Et dicitur Avicenna. in canon. c. de eo quod confortat omni molli-
ficationi nervorum. quia calefacit et educit fleumata et mundi-
ficat nervos a fleumate. Et ideo consulunt medici ut nastur-
cium in quadragesima edatur propterea quia cibi quadra-
gesimales sunt fleumatici. Et est nasturcium herba comu-
nis crescens in locis frigidissimis. scilicet in locis petrosis et
aquosis ubi sunt multi fontes. De athanasia pro quoque alio
nomen dicitur tanacetum. teuthonice tence vel reynuaen. patet. quia
ista herba habet virtutem purgandi fleumata et sua calidi-
tate exsiccat nervos. Et etiam habet virtutem purgandi humores
et materiam ex qua generantur. Et ideo gallici communiter
in diebus paschalibus utuntur athanasia frisa cum ovis
ad purgandum fleumata ex piscibus in quadragesima ge-
nerata ex quibus facile generantur vermes in dispositis.
Et in fine textus auctor subdit quod salvia dicitur quasi sal-
uatrice nature.

*de lauridula
quod paralysium*

Nobilis est ruta. quia lumina reddit acuta
Auxilio rure vir quippe videbis acute
Ruta viris coitum minuit. mulieribus auget
Rura facit castum. dat lumen. et ingerit astum
Docta facit ruta de pulcibus loca tuta

Hic ponit autor quattuor effectus rute. Primus est quod acuit visum.
 Et propter succum eius videtur dicitur Aul. ij. can. c. de ea. et hoc dictum est ibi.
 Allea nux ru. Secunda est quod ruta minuit desiderium coeundi viri
 sed in mulieribus auget. Tercia est quod ruta facit astuciam. id est faci-
 le apprehensionem et inuentionem aliorum medicorum in causa subtili. quod propter
 calefactionem et exsiccationem spiritus in viris minorat. quod subtile est et aereum. sed in
 mulieribus subtiliat et calefacit. quod in eis spiritus est aquosus et frigidus.
 et ideo eas magis ad coitum incitat propter subtilitatem et caliditatem
 spiritus ex ruta. Quartus effectus eius est quod ruta facit astuciam. id est faci-
 le apprehensionem et inuentionem aliorum medicorum in causa subtili. quod propter
 calefactionem et exsiccationem spiritus in viris minorat. quod subtile est et aereum. sed in
 mulieribus subtiliat et calefacit. quod in eis spiritus est aquosus et frigidus.
 et ideo eas magis ad coitum incitat propter subtilitatem et caliditatem
 spiritus ex ruta.

q. 2 pulices

De cepis medici non consentire videntur
 Colericis non esse bonas dicit galienus
 Pleumaticis vero multum docet esse salubres
 Idresertim stōacho pulcrūq; creare colorē
 Cōritis cepis loca denudata capillis
 Sepe fricās poteris capitis reparare decorē

Hic loquitur autor de cepis. et dicit quodammodo. Primum est quod medici

dissentiunt de natura cepae. quod aliqui vident quod cepe bene sunt fleu-
 maticae. alii vero quod eis non valent. sic forsitan Ra. vult. quod dicit eas
 in alima. generare humores superfluos in stomacho et fleumaticos
 Scdm e quod Ba. dicit cepas multum obesse colericis. Cuius causa est.
 quod ut dicit Aui. in can. c. de cepe. Cepe est calidum in tertio. et igitur
 nocet calidis. ut sunt colerici. Tertium est quod cepe multum valent
 fleumaticis. quod sunt calide incisive subtiliative absterfue et
 apitive. quare fleumaticos humores et viscosos in fleumati-
 cis multiplicatos digerunt. incidunt subtiliant et abstergunt.
 Quartum est quod cepe valent stomacho. quod mundificant ipsum a fleu-
 matibus et ipsum calefaciunt. Et igitur dicit Aui. loco pal. quod istud quod
 ex cepe comeditur propter suam caliditatem confortat stomachum debi-
 lem. et propter istud etiam decorat colorem faciei. quod non est possibi-
 le colore faciei esse viuidum stomacho existente multum fleu-
 matico aut repleto malis humoribus crudis et fleumaticis.
 Quintum est quod loca depilata. id est loca pilis puata. pilos sine cri-
 nes recuperant si igitur terantur cepe cocte et ex eis fricentur loca de-
 pilata. et istud verum est quod depilatio accidit propter opilationem pororum
 et corruptioem materie sub cute. quod cepe aperiunt poros et re-
 solvunt materiam malam quod sub cute est et bonam ad locum attrahunt.
 Et igitur fricatio cum cepis valet ad alopiam multum. ut vult Aui.
 in can. c. alle. et vii. in iii. c. de cura alopie. Et propter istud infer-
 textus quod capitis decor poterit reparari per istam fricationem cum ce-
 pis. quod capitis decor pilis sunt. Pro maiori noticia effectuum
 cepae sciendum est quod cepe excitant coitum. appetitum. puocant.
 faciem rubificant. cum melle verrucas eradicant. si cum faci-
 unt. intellectui nocent. quod humorem malum grossum gene-
 rant. salivam multiplicant. et succus earum confert aque descen-
 denti in oculum. et abstergit visum. sic colligitur ex Aui. in can. c.
 alle. Sciendum igitur vltimum quod cepe trite cum melle et aceto conferunt
 morsui canis rabidi. et igitur quidam supradunt textum precedenti
 istos duos versus. Appositas prohibent morsus curare cani-
 nos. Si trite cum melle pus fuerit et aceto. Et de isto etiam
 pus dictum est ibi. Allea nux ruta.

in morsu rab.
 et nux ruta.

Id ē. epilēticos Et dicitur notāter i textu. dicūt. qz cōdes autores
nō attribuūt istū effectū violē Et si iste effectus pueniat vio
le. causa ei⁹ pōt esse. qz ppter aromaticitatē violē cerebrū pforta
tur. q̄ existente forti a modicis nocumētis nō ledit. 7 p pñs eē
nō incurrit epilēsiā. q̄ dicitur parua appoplexia ex opilationē ner
uoz sensatiuoz pstringens

De vrtica

Egris dat somnū. vomitū quoqz tollit ad vsū.
Cōpessit tussim veterē. colicisqz medetur
Idellit pulmonis frigus ventrisqz tumorem
Omnibus et morbis subueniet articuloz.

Hic ponūt septem effectus vrtice. Quoz p̄m⁹ est q vrtica
dat egriis somnū. qz est subtiliatina 7 incisina 7 abstersina
fleumatis 7 grossioz hūoz naturā grauantiū 7 somnū im
pedientiū. Scōus effectus ei⁹ est. q tollit vomitū 7 vsū vo
mit⁹. Et rō ē. qz vomit⁹ 7 nausea mltū accidunt ex humore
viscoso. cui⁹ vrtica ē incisina. Terti⁹ ē q vrtica sedat tussim
antiquā et maxie mel in q̄ tpata fuerit semia vrtice. qz vrti
ca de pectore fleuma expellit viscosū. fm Ra. iij. almā. Et
sitr ei⁹ semia cū maxie sint icisina abstersina 7 subtiliatina
Et dicit Aui. ij. can. c. de vrtica. qz cū bibis cum aq̄ orde
mūdificat pect⁹ 7 qñ decoquūt folia ei⁹ in aq̄ orde
hūores grossos q̄ sūt in pectore sz ei⁹ semē est forti⁹ Quar
tus ē q puenit colicis. i. colicā patiētibz. qz vrtica ē incisina
subtiliatina resolutina 7 abstersina hūiditatis fleumatice
aut vctositatis grosse. ex qbz puenit colica plimū. 7 ē colica
egritudo dolorosa i intestio dicto colon. sic iliaca egritu
do dolorosa i intestino dicto plion. Quint⁹ ē q vrtica pel
lit frig⁹ pulmonis. 7 h ppter sui caliditatē. Sext⁹ est q vrtica
est sedatina tumoris vctris. quia resolutina est vctositatis
ex qua vt plurimū fit tumor ventris. Septim⁹ ē q vrtica
subuenit doloribz articuloz. id est. iuncturaz. sicut arteti
ce sciaticę et podagre. Et h verum est quando proueniunt

a materia frigida fleumatica grossa. Qui⁹ cā ē. qz vitica est
calefactiua icisiua subriliatiua materie fleumatice grosse.
Et ppe istos effect⁹ fm Aui. ij. cañ. c. d vitica excitat coitum
ppe semē ei⁹ cū vino. et apit orificiū matricis. et soluēdo edu
cit fleuma et hūorē crudū sua abstersiōe et n cū frute soluti
ua q sit i ipa. Ne tñ aliqz i gutture ex vitica aut ei⁹ semie le
dat bonū ē q p⁹ eius sūptōz bibat aliqd d oleo rosaceo Et
ē vitica calida i pncipio tertij qd⁹. et sicca i scdo. fm Aui.
loco palt.

Ysopus est herba purgans a pectore fleuma
Et pulmonis opus cū melle coquatur yso⁹
Multib⁹ eximiū fertur reparare colorem

Hic ponit⁹ effect⁹ yso⁹. Quoz p⁹ ē q yso⁹ purgat
fleuma a pectore. Qui⁹ cā ē. qz yso⁹ ē herba calida et sicca
in tertio. multū abstersiua. dissolutiua et p⁹ p⁹ p⁹ hūidita
tis fleumatice. et hz respectū singularē sup ptes pectoris. et
pperea yso⁹ p⁹ p⁹ p⁹ purgare fleuma a pectore. Se
cū d⁹ effect⁹ est q⁹ etiā valet ad purgādū pulmonē a fleuma
te. eadem de cā. Et p⁹ si coquat cū melle. qz mel etiā est
abstersiuū et abstersiōe mellis augmētāt abstersio yso⁹ Et
istd idē vult Aui. ij. cañ. c. de yso⁹. dicēs q yso⁹ p⁹ p⁹ p⁹
ctoris pulmoni patientibz adisnia i tussi antiq. et ei⁹ decoc
tio cū sicubz melle silr. Terti⁹ effect⁹ ē q⁹ facit bonū colozē
faciei. Et istud etiā vult Aui. loco palt. dicens q eius po
tus efficit colozem bonū. Et ppe istos effect⁹ soluēdo edu
cit fleuma et vermes. vt vult Aui. ibidē. Et fm Platearium
vinū decoctionis eius matricē mūdificat a supfluis hūo
ribz abstergit.

De cerifolio.

Appositū cancriis tritū cū melle medetur
Cū vino potū poterit separare dolozem
Sepe solet vomitū ventrēqz tenere solutū.

Hic ponunt tres effectus cerifolij. Primus est quod cerifolium tritum cum melle et suppositum cancro curat ipsum. Et istud idem dicitur Placit. c. de cerifolio. Et est cancer apostema melancolicum corrodens partes corporis tam carnosas quam nervosas. Et dicitur cancer quod prode videtur ut canceri. Secundus effectus est quod cerifolium bibitum cum vino abscondit dolorem ventris. Tercius est quod ventris inflationem de grossa ventositate ex qua pueit. dolorem mitigat. cum stomachi ventositatem et omnem viscerum soluit et opilationem aperit. et ad hoc etiam coadiuvatur vinum. Tertius effectus est quod cerifolium cedat vomitum et fluxum ventris. Tercius est quod cum cerifolium calidum est in tertio gradu et siccum in secundo materiam illam digerit et exsiccat. ex qua pueit vomitus. Et istud maxime videtur est quod vomitus aut solutio ventris pueniunt a materia frigida fleumatica. Et propter istos effectus provocat vinum et menstrua et soluit dolorem lateris. renum. et vesice. et precipue datum cum mellificato

Enula campana reddit precordia sana
Cum succo rute si succus sumitur huius
Affirmant ruptis nil esse salubrius istis

Ruptura

Hic ponunt duo effectus enule campane. Quorum primus est quod enula campana confortat precordia. id est orificium stomachi. quod prope precordia dicitur sine membris spiritualia. id est membra animalia. que vicina sunt cordi. et specialiter radix eius. Quod confortat orificium stomachi per quod cum radix enule sit odorifera confortat membra nervosa. orificium autem stomachi membrum nervosum est. Quod confortat membra spiritualia per quod vinum factum ex enula quod vocatur vinum enulatum mundificat peritus et pulmonem. ut vult Aui. ij. can. c. de enula. Et enula etiam cum ipso ibidem deglutita cum melle adiuuat ad expuendum. et est ex eis que letificat et confortat cor. Secundus effectus est quod succus enule cum succo rute maxime valde ruptis. id est patientibus rupturam sine descensu intestinox ad bursam testiculorum. et hoc maxime quando rupta est propter ventositatem. quod illa dissolvunt succus rute et enule. Et propter istos effectus enula bona est stomacho malis humoribus repleto et apertis opilationes epatis et splenis. ut vult Ra. ij. alma. Et confert

omnibus lesionibus et doloribus frigidis et commotōibz
ventositatum et inflationis. fm Auicē. loco pall.

De pulegio

**Cū vino coleram nigram potata repellit
Sic dicūt veterē sumptū curare podagrā**

Hic ponūt duo effect⁹ pulegij. Quoz p^mus ē q^d pulegiū et
pncipalit^r aq⁹ ei⁹ sūpra cū vino purgat colerā nigrā. Scōs
est q^d pulegiū hz p^prietatē curādi podagrā veterē. ex q⁹ habet
p^prietatē liq⁹faciendi et dissoluēdi fleuma ex q⁹ podagra se
p^o generari solet. Et circa istud ē notandū q^d vt dicit Pla.
pulegiū ē calidū et siccū in tertio gradu. subtilē hz substan
tiā. virtutez hz p^ofortatiuam ex aromaticitate. aperitiuā ex
suba et qualitativā. attractiuā ex ignea suba vel nasa p^osum
ptiuam ex calore et siccitate. Et solum vinū decoctōis eius
valet p^o dolorem stomachi et intestinorū ex frigiditate v^l v^o
rositate.

De nasturcio

**Illius succo crines retinere fluentes
Illius asseritur dētisq⁹ curare dolorē
Et squamas succ⁹ sanat cū melle perunct⁹**

Hic ponūt tres effect⁹ nasturcij. Quoz p^mus ē q^d nastur
cium hz p^prietatē retinendi crines defluentes. et h^o si caput
vngat cū succo ei⁹. vel si aq⁹ vel succ⁹ ei⁹ bibat et hūc effectū
tāgit Aui. ij. can. c. de nasturcio dicēs. Retinet capillos ca
pitis cadētes bibitiū et linitiū. Scōs ei⁹ effect⁹ est q^d curat
dolorē dentiū. et h^o maxie ex causa frigida. q^z nasturciū est
incisiuū resolutiuū et calefactiuū. vt patuit p^o ibi. Cur mo
rit hō. Terti⁹ effectus ei⁹ q^d succ⁹ ei⁹ habet p^prietatē curādi
squamas pelli adherentes. qū sumit cū melle. et ex eo liniē
loc⁹. et causa est q^z tales squame generāt ex fleumate salso.
Nasturciū aut. vt p^odictū ē. omne fleuma purgat. et g^o p^oitus

14
sumptū phibet cāz squamāz. 7 ab exteri⁹ linitū. sua abster-
sione eas abstergit. 7 maxie cū melle. qz h⁹ etiā absterfuit ē.
7 sic inuat abstersione nasturcū. 7 pter istos effect⁹ nastur-
cū exsiccat putredinē vacuitatis vētr⁹. mūdificat pulmo-
nē. 7 pferat asmā. 7 in medicinis asmatis ponit p⁹ illō qd
est in ipso de incisione 7 subtiliatiōe. calefacit stomachū et
epar 7 pferat grossicie splenis. 7 p⁹ie qñ ex eo fit emplastrū
cū melle 7 facit euomere colerā. 7 educit eam solutiōe. aug⁹
mentū efficit in coitu. 7 soluendo educit vermes. 7 puocat
mēstrua vt vult Aui. ij. cañ. loco p⁹all⁹.

De celidonia.

Secatis pullis hac lumina mater yrūdo
idlinius vt scribit. quāuis sint eruta reddit.

Nic ponit vnū notabile de celidonia. Et est qz qñ pulli
yrūdinis excecari fuerit tūc mater affert celidoniā et cum
ea fricat oculos pulli excecari. 7 sic visus restituit. Et p⁹ h⁹
dat innuere auctor qz celidonia maxie pfortat visū. Et istō
etiā manifeste p⁹. qz i medicinis valētib⁹ d⁹ debilitatē visus
cōiter ponit. Et ē celidonia herba nota glaucū hñs succū.
Causa at qre ipsi yrūdini data est virt⁹ cognoscendi celi-
doniā pl⁹ qz alijs auib⁹ p⁹ esse ista. qz pulli yrūdinis sepius
cecitatē patiunt⁹ qz pulli aliarū auiū. qz feces yrūdiniū hñt
vim excecatiuā oculorū 7 sepi⁹ patiunt⁹ a fecib⁹ matrū. Et
ē sciendū qz s⁹m Pla. celidonia ē calida 7 sicca i tertio g⁹du
Et ex qualitatib⁹ suis 7 suba habet virtutem dissoluendi
consumendi et attrahendi. Et radices eius trite 7 in vino
decocte valent ad purgandū caput 7 vnuam ab humore
frigidorū humido. si patiens fumū per os recipiat 7 postea
vinum gargarizet.

De salice

Auribus infusus vermes succus necat ei⁹
Cortex verrucas in aceto cocta resoluit

Idomox succus flos partus destruit eius.

Hic autor tria dicit de salice. Primum est quod succus salicis auri in
sus inficit huiusmodi aures. et istud per quod dicitur propter stipticitatem et ex-
siccationem eius. Et est hoc sciendum quod secundum Aui. h. can. c. de salice. Non est
aliud magis utilissimum quam succus foliorum eius in cura saniei quam cur-
rit ex aure. Secundum est quod cortex salicis. id est extrema pars eius in ace-
to decocta resoluit verrucas. Aui. pro loco pal. dicit quod eius ci-
neris eradicat verrucas linitus cum aceto. et istud est propter vehemen-
tem exsiccationem cineris eius. Pro deletionem tamen verrucarum. non est ali-
quid magis abscondens verrucas quam fricatio portulace super ver-
rucas. et facit hoc portulaca sui proprietate et non qualitate secundum Aui.
h. can. c. de portulaca. Tercium est quod flos salicis et succus pomorum. id
est fructuum eius nocet partui. quia propter stipticitatem et exsiccationem eorum
reddunt partum difficile.

Confortare crocus dicatur letificando Adibitque defecta confortat epar reparando

Hic ponit aliquam inuameta croci. Quorum primum est quod crocus
confortat corpus humanum letificando. Et circa istud est sciendum quod
crocus tantam proprietatem habet letificandi quod dat in maiori quantita-
te quam debeat interficit letificando sine ridendo. Unde dicit Aui.
h. can. c. de croco. Tres aurei de ipso interficiunt letificando.
Et est aureum pondus dragma unum et semis. Secundum est quod crocus
confortat membra defecta et principaliter cor. Confortat etiam stom-
achum propter suam stipticitatem et caliditatem. Et propter eandem causam
etiam reparat epar. et maxime propter stipticitatem. quam non permittit dis-
solui epar. Huiusmodi tamen visus eius inducit nauseam et deiecit appeti-
tum. Et istud innuit Aui. loco pal. dicens. Ipse facit nauseam
et deiecit appetitum. propterea quod appositus est acetositate quam est sto-
macho ex qua est appetitus. Et preter istos effectus est faciens
sonum et obtenebrans sensus et cum bibis in vino iebriat. abstergit
visum. et prohibet fluxum ad ipsum. facit abelium facile. et confortat istam
abeliem. excitat coitum. et prouocat urinam. ut vult Aui. loco pal.

Lui

Deporro

**Reddit fecundas permansum sepe puellas
Isto stillantem poteris retinere cruorem**

Hic ponūt duo iuuamēta porri. Primū ē q̄ porrū pman
sum. i. p̄ comestōz ei⁹. reddit puellas sepe fecūdas. Qui⁹ rō
p̄t esse. qz p̄m Aui. ij. cañ. c. de porro. p̄fert coartatiōi mat̄ri
cis z duricieī q̄ ē in ip̄a. q̄ p̄nt esse ip̄edimēta p̄ceptōis. Se
cūdū ē q̄ porrū abscidit fluxū sāguis nariū Idēvult Aui.
loco p̄al. Et p̄les ali⁹ effect⁹ ei⁹ dicti sūt p̄ ibi Allea nux ru.

**Qd piper est nigrū nō est dissoluere pigrū
Fleumata purgabit digestiuāqz iuuabit
Leucopiper stomacho pdest tussiqz dolori
Utile preueniet motū febrisqz rigorem.**

Hic ponūt mlt̄a iuuamēta piperis. z p̄mo tria piperis ni
gri. Quoz p̄mū ē q̄ p̄ piper nigrū nō ē pigrū i dissoluēdo. i.
resoluēdo p̄t fortē ei⁹ caliditatē z siccitatē. Est em̄ calidū
z siccū i q̄rto. Scdm̄ ē q̄ purgat fleumata. qz attrahit ex i
teriori corpe fleuma z ip̄m p̄sumit. silt̄ fleuma i pectore et
stomacho inuiscatū remouet. ip̄m calefaciēdo subtiliādo
z dissoluēdo. Tertiū ē q̄ ē iuuamētū digestiue. Et istō p̄z
p̄ Aui. ij. cañ. c. de pipere. dicētē. q̄ piper ē digestiuū faciēs
appetitū. Et istō mat̄ie itelligēdū de pipere lōgo. qd ē ma
gis pueniēs digestiōi crudoz hūoz q̄ albū vel nigrū. vt te
stat Bal. iij. de regie s̄aitat̄. c. vij. Scdo p̄it. v. iuuamēta
leucopiperis. i. pipis albi. qz p̄muz ē q̄ piper albū cōfortat
stōachū. z istō p̄z p̄ Bal. loco p̄all. dicētē q̄ ē p̄fortans sto
machū sup̄ alia duo pipera. Et idēvult Aui. ij. cañ. c. d̄ pi
pere dicēs. Et albū magis pueniēs ē stōacho z vehemēt⁹
p̄fortat. Scdm̄ ē q̄ piper p̄fert tussi maxime ex mat̄ia fri
gida fleumatica. qz illā calefacit dissoluit z incidit. Et istō

b

Provent febr

*Piperis tria
genera.*

vult Ani. loco pal. dicēs q̄q̄ admistrat pip i electuarijs &
p̄ueniēs tussi & doloribz pectoris. Tertiū ē pip albū cōue/
nit dolori. & p̄t istō intelligi de doloribz pectoris. sic ex Ani.
allegatū ē. vel de dolorē ventoso. Talt ei p̄uenit om̄e piper.
q̄ om̄e piper sui v̄tositate carminatiū ē v̄tositatū. et sic
educit v̄tositates. Ani. s̄o loco pal. dicit pip albū & filr lō
gū p̄uenire in dolore v̄tr̄s p̄gitiuo si bibat cū melle & fo
lis lauri recētibz. Quartū ē q̄ vtiliter p̄t p̄uenire motū fe
bris. i. accessiōem siue paroxisimū febris. & s̄ febris frigide.
q̄ in tali pip aliq̄ mō materiā calefacit & digerit. Quintū
ē piper albū valet i rigore febrili. Cui⁹ cā ē. q̄ piper sua ca
liditate p̄fortat nervos & materiā sparsā sup̄ eos p̄sumit
Et Ani. dicit q̄ fricādo fit inunctio ex ip̄o cū vnguento et
p̄fert rigori. Et ista iuuamēta q̄ncq̄ etiā p̄t p̄uenire alijs
generibz piper. vt ex Ani. loco pal. p̄. Et p̄ter istos effect⁹
piper calefacit nervos & lacertos adeo q̄ i s̄ non ē aliud ei
par. mūdifacit pulmonē. puocat vrināz paucū de ip̄o. sed
m̄tū de ip̄o soluit ventrē. vt colligit ex Ani. loco pal. Et
circa istō sciēdū ē q̄ triplex ē pip. sc̄z pip albū. q̄d̄ d̄r leuco/
piper. pip lōgū q̄d̄ d̄r macropip. & pip nigrū q̄d̄ d̄r melano/
piper. Albū d̄r q̄d̄ ē viride m̄tū hūidū. Et q̄n illō ē defic/
catuz aliq̄ntulū ita q̄ apparet q̄dā discontinuatio int̄ eius
ptes. nō tū sit p̄fecte maturatū d̄r pip lōgū. s̄z q̄n ē p̄fecte
maturatū tūc d̄r pip nigrū.

Et mox post escam dormire nimisq; moueri
Ista grauari solent auditus ebrietasq;

Hic tangūt tria grauedinē audit⁹ inducentia. Primus
est imediat⁹ somn⁹ p̄ cibū sumptū. & h̄vsq; ad repletōz Lu
ius cā p̄t esse ista. q̄ somn⁹ imediate p̄ cibū sumptū fac̄ in
digestiōem ciboz. cibi āt indigesti grossos ac indigestos fu
mos p̄creāt. q̄ sua grossicie meat⁹ audit⁹ opilat. & etiā sp̄s
auditōis ingrossant & p̄turbāt. Sc̄dm̄ est nim⁹ mot⁹ po st

cibū sumptū. q? talis etiā impedit digestōz z clausiōē de/
bitā orificiū stōachi. Aliq? tñ text? loco nimis hñt minus. et
tūc sensus ē paul? mor? post cibū sūptū etiā gnat auditū.
Cui? rō ē. q? tūc orificiū stōachi nō ita facile claudīt sicut
p paucā deambulatōz. q? cibi descēdūt ad fūdū stōachi. Jā
stōacho nō existēte clauso fumi mlti ascēdūt ad caput gra
uātes auditū. Tertiū ē ebrietas. q? ex ebrietate pcreant fu
mi mlti z vapores q? ascēdūt ad caput z ad organū audit?
spñ ei? pturbātes z auditū gnatē. z nō solū ebrietas indu
cit nocuementū auditui. s? etiā visui. Et omībz sensibz ppter
eandē cām. vt etiā pus dictū ē. Aui. fo. iij. in. c. ij. de pser
uatiōe sanitat? auris etiā dat tria nocētia auribz. z dicit. et
ex eis qdē q? nocēt auri z reliqz sensibz sūt fastidiū z reple
tio z pprie somn? sup repletōnem. Et ē sciendū q? aliq? text?
adhuc hñt istū versū ptinentē adhuc alia inducētia graue
dinē audit?. z est iste. Balnea sol vomit? affert repletio cla
mor. q? ista inducūt etiā grauedinē audit?. maxime tamen
tinnitū. q? dicit Aui. iij. in. c. de cura tinnitus. Oportet vt
omēs iste vitent solem z balneū laboriōsum z vomitum et
clamorē z repletōem.

**Obstet. lōga fames. vomit?. percussio. casus.
Ebrietas. frigus. tinnitum causat in aure.**

Hic tāgūt septē inducētia tinnitū ī aure. i. sonum quem
hō videt audire exteri?. Quoz pmiū ē met?. et fm alios mo
tus. Causa ē de metu. q? in metu spūs z hūores mouētur
ad interiora. s. vsus cor subito. ex q? motu facile mor? gene
rat vērōsitas. q? penetrādo ad organū audit? tinnitū cau
sat. De motu etiā pz. q? ex motu corpali etiā comouēt hūo
res z spūs ex q? comotōe etiā generat vērōsitas facile q? veni
ens ad aures tinnitū causat. q? tinnit? causat ppter aliquā com
otōez vaporū aut vērōsitat? circa organū audit? comouentiū
aerē pnatālē ī organo audit? existēte. Scdm ē lōga fames.

Et rōnē subiūgit Aui. liij. in. c. ix. dīcēs. 7 illd ē p̄ragitātō
 nē cadentē i hūoribz sparsis i corpe dēscētibz i ipō. Et cūz
 nō inuenit nāsa cibū aliquē p̄uertit ad eos. 7 r̄soluit ipsoz
 7 mouet eos. Tertiū ē vomit⁹. qz i vomitu q̄ est mor⁹ labo-
 riosus mouēt maxie hūiores ad caput. In signū cui⁹ ocu-
 los 7 faciē videm⁹ fieri rubeos. 7 visus fieri nocumētū. Et
 sic etiā facile mouent⁹ in vomitu vapores 7 v̄tositates ad
 organū audit⁹. Quartū ē pcussio spe in capite 7 maxie i au-
 re. Cui⁹ cā ē. qz ex tali etiā accidit vehemēs p̄motio aeris cō-
 nāsalis in organo audit⁹ existēs. qz nāsa aliq̄ mēbro leso i
 mediate mittit ad ipm spm̄ 7 sāguinē q̄ sunt i nāsa. ex
 q̄bz tūc accidit i aure p̄motio. Quintū ē casus. 7 maxie su-
 pra caput. p̄t eandē cām q̄ dicta ē de pcussioe. 7 etiā ex ca-
 su q̄cūqz vehemēs sit p̄motio hūoz in corpe. Sextum est
 ebrietas. cui⁹ cā ē. qz in ebrietate caput replet⁹ sumis 7 vapo-
 ribz. ex q̄bz ad organū audit⁹ vehemētibz facile cōmouēt aer
 p̄nāsalis i organo audit⁹ existēs. Septimū ē frig⁹. ex forti
 em̄ frigore debilitat⁹ organū. q̄re ex leui cā facile patit⁹ vel
 p̄tingit tinnit⁹ ex forti frigore. qz forte frig⁹ causat v̄tositā-
 tes. Et nō solū existis causis p̄tingit tinnit⁹ aurīū. imo ex
 plibz alijs sicut ex v̄tositatē i capite generata 7 i ipō mora.
 aut ex sonitu saniei q̄ generat⁹ fortasse i ipā. 7 ex feruore pu-
 ris i p̄tibz ei⁹ aut ex motu v̄tositat⁹ accidēt⁹ multotiens in
 meatibz ei⁹. sic fit in febribz aut ex repletōe sup̄flua i corpe 7
 p̄prie in capite. aut ex materia viscosa resoluta i paucā ven-
 tositatem. aut ex medicinis. quaz p̄prietas est vt retineant
 humores et ventositates in temporibz cerebri. vt colligit⁹
 ab Auicē. loco p̄ealle.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
 Balnea vina venus ventus piper allea fumus
 Idorri cum cepis lens fletus f. ba sinapis
 Sol coitus ignis labor ictus acumiā puluis
 Ista nocent oculis sed vigilare magis.

Hic ponunt. xxi. res nocine oculi. Prima est balneum siue huius
dum siue siccu quod stupha dicitur. Primum quod calefacti eos calefactio
multa. et sic ledit eorum complexionem. cum nasaliter sint frigidi de na
tura aqua. Secundo quod exsiccat et resoluit humiditates subtiles
oculorum. quibus spiritus visui qui sunt ignei habent refocillari et temperari.
Et propter istud plures recipiunt ceci super renem. in quibus coitas vitis stu
phis et balneis. quemadmodum etiam plures recipiunt leprosi in
holandia quam in aliqua alia regione. propter indebitum regimen. Secunda
res est vinum. et si imoderate sumptum. tale enim debilitat oculos et
visum. quia caput replet fumis et vaporibus. et igitur hebetat omnes
sensus. Tertia res est venum. id est. nimium visus coitus. qui ab omnibus me
dicis fertur debilitare multum visum. Et Aristoteles. in ij. problem. p. iij.
assignat causam istam dicens. quia. scilicet. per coitum auferuntur quod oportunum est
oculo. Oportet enim humidum aquae subtile eis inesse. in quo visibi
les spiritus fulciuntur. Nam oculum nasaliter est talis. scilicet. humidus. Unde de
sensu et sensato. et. v. d. gene. a. ali. dicitur. oculum esse de natura aque.
Sed euulsis humidis et euacuatis puenit superiora desiccari. propter
quod oculi a sui recedunt natura qui humiditate vigeant. Et merito
oculi videntur humiditate. quia per spiritus igneos qui sunt in multo motu
evanescent nisi humiditas sustentaretur. Et ex isto manifestum est quod
coitus exsiccat partes superiores subtrahendo humidum ad quod se quis
lesio acuitatis visus. Quarta res est verum. et marie meridiona
lis. de qua dicitur ypo. ij. amphorismorum aphorismo illo. Austrum
nisi fiat. quod est caliginosus. id est. caliginem et obscuritatem in oculum in
ducens. quod puenit quia talis verum caput replet humiditatibus hebe
tationibus sensus et spiritus obfuscationibus. Quinta res est pip. quod puenit
propter sui acuitatem que generat fumos oculos mordicantes. Sex
ta est allea que etiam nocet visui. propter eorum acuitatem et vaporositatem.
ut etiam per dictum est ibi Allea nux. Septima est fumus qui etiam nocte
oculum propter sui mordicationem et exsiccationem. Octava est porri. quia ex
usu ipsorum generantur fumi grossi melancolici. quibus visus obum
bratur. ut etiam per dictum est ibi Allea nux ru. Nonna est cepe. quia co
mestio nocet oculum propter earum acuitatem. Decima est lens. de qua dicitur
Aui. ij. can. c. d. lete. quod illi qui plurimum ei comestione utitur
b 5

visus obtenebrat ppter vehemētiā exsiccatois ei⁹. Undecima
res ē flet⁹ nimis q̄ debilitat oculos ex eo q̄ iducit debilitatez
retētiue oculorū. Duodecīa ē faba cui⁹ visus generat fumus
grossū melācoliciū obtenebratē spūs visinos sicut porrum.
Et ḡ etiā comestio fabaz iducit somnia terribilia. Decīa
tertia ē sinapis. cui⁹ visus iducit debilitatē visus ppter ei⁹ acui
tatē. Decīma q̄rta ē aspicere solē. z h̄ ē ppter ei⁹ vehemētē nito
rē z splendore q̄b destruit visus. vt pz ad expientīā. z h̄ iō.
qz vehemēs sensibile nō pportioatū sēsui sic radij solares
corrūpūt sēsū. Decīa q̄nta ē coit⁹ z maxie p⁹ nimīā repletio
nē. vel magis p⁹ nimīā vacuitatē z inanitōez. z ista dicrū ē.
Decīa sexta ē ignis. cui⁹ inspect⁹ causat siccitatē vehemētez
i oculis. z sic ledit visū. z etiā ledit ppter claritatē ei⁹. z ḡ coit⁹
videm⁹ fabros z illos q̄ p̄tinue corā igne opāt rubeos aut
debiles h̄c oculos. Decīa septīa nimis labor. qz tal⁹ etiā ve
hemēter exsiccāt. Decīa octaua ē p̄cussio p̄ oculis q̄ ledit
oculos z visū qz facit sāguinē fluere spm visuiū p̄turbantē.
z aliqū apostema generatē. Decīa nona ē nimis visus rerū
acutaz vicz vti diuersis salsamētis acutis. z h̄ ppter acuitatē su
moz ex ip̄is generatorū. Vicesīma ē puluis siue ambulare
i locis puluerulētis i q̄b de facili puluis ad oculos puenit et
visū obfuscāt. Vicesīma p̄ma. z int̄ ceteras magis ledens
oculos z visū. est nimis vigilare. qz vigilie nimie nimīā sic
citatē in ocul⁹ inducūt. Et i generali ois repletio nocet
oculis. silt̄ oīe qd exsiccāt nafaz. z oīe qd turbāt sāgui
nē ex reb⁹ falsis acutis z alijs z ois ebrietas. Vomit⁹ p̄o cō
fert ei inq̄tū purgat stōachū z nocet ei inq̄tū mouet mate
rias cerebri expellēdo eas ad ip̄m. Et ḡ si fuerit vomit⁹ ne
cessari⁹ d̄z fieri p⁹ cibū cū facilitate. Et silt̄ somn⁹ supflu⁹
nocet visui. z somn⁹ statim p⁹ repletōnem. z mltitudo fleu
bothomie. z p̄rie cū rētosia p̄tinuis. Et istud colligitur ex
Aui. in. iij. trac. iij. c. iij. de rememoratiōe rez visui nocen
tium. vbi etiā Aui. plures ex causis in textu narra^q
exprimit.

Feniculus verbenas rosa celidonia ruta
Ex istis fit aqua que luminareddat acuta

Hic tanguntur quatuor res medicinales. quarum aqua confert
 visui. Prima est feniculus. cuius succus in oculo positus
 accuit visum secundum Raymundum almagor. Secunda est verbenas cu-
 ius aqua a communibus medicis ponitur in receptis valen-
 tibus contra debilitatem visus. Tertia est rosa. cuius aqua
 confortando spiritum animale potest confortare visum.
 Quarta est celidonia. et est herba habens succum citrinum.
 Et dicitur celidonia quia celica dona donans. Quinta est ru-
 ta. et est herba communis. et aque istarum duarum herbarum
 sicut valent. ut ex communibus autoribus medicine patet. Et
 de pluribus istarum herbarum prius in diuersis passibus dictum est
 amplius.

Sic dentes serua porroꝝ collige gran a
Ne careas iure cum insquiamo simul vze.
Sicqꝫ per embotum fumum cape de te remotum

Hic ponuntur alie medicine valentes ad dolorem dentium.
 Et dicitur textus quod semina porroꝝ et insquiamus simul vsta
 valent in dolore dentium. Et debent sic administrari. suc-
 cus insquiami cum seminibus porroꝝ debet simul combu-
 ri et fumus istorum per embotum recipi in illa parte in qua
 est dolor dentis. Insquiamo enim est virtus stupefaciendi id est
 et sic ex stupore dolor non percipitur Et in fumo seminis
 porris est virus interficiendi et eiciendi vermes qui a li-
 quando in concavitatibus dentium existentes intolera-
 bilem faciunt dolorem. Et istud dicit Avicenna. et ca. c. d. por-
 ro. Et est porrum herba nota. Et insquiamus est herba stupe-
 factiva habens longa folia pinguis et fetida.

Et dicitur de insquiamo

**Nux oleū frigus capitis anguillaq; potus
Alc pomū crudū faciūt hoīem fore raucū**

Hic ponūt sex cause raucedis vocis. q̄z p̄ma ē nux. i. co-
mestio nucū. qz nuces mltū exsiccat. z ḡ vocē exasperant z
faciūt eā silem vocib; gruū. Scda ē oleū. cui⁹ vsus p̄t idu-
cere rancedinē. qz p̄tes ei⁹ aliq̄ viscosē adherēt ip̄i cāne pul-
monis faciētes rancedinē. Scdo p̄t inducere rancedinē
in corpib; colericis. qz oleū ī talib; cito inflāmat. z sic iducit
ex tali calefactōe exasperatōz z rancedinē. p̄ma tñ cā videt
melior. Tercia ē frig⁹ capis. Cui⁹ cā est. qz ex frigore capi-
tis fit cōpressio cerebri. Ex cui⁹ p̄ssioe fluūt hūores deor-
sum p̄sus guttur z cannā pulmonis iducētes rancedinē
p̄t nimia hūectatōz cāne Quarta ē anguilla siue comestio
anguille. qz ex eis ei⁹ fleumata viscosa mltiplicat q̄ venien-
tia ad cannā pulmonis illic adherēt inducētes rancedinē
Quita ē pot⁹ nimis. z matie qm̄ itur dormitū. Cui⁹ causa ē
qz ex tali canna pulmonis etiā mltū hūectat. Jā vehemēs
hūectatō cāne pulmonis potissima ē cā raucedis vocis fm̄
oēs medicos. Sexta ē pomū crudū. qz in q̄tū crudū mlti-
plicat fleumata. Et si sit cū h̄ imatur stipticū siue pōticū
guttur exasperat.

Je ieiuna
**Ieiuna vigila caleas dape valde labora
Inspira calidū modicū bibe cōprime flatū.
Ihec bene tu serua si vis depellere reuma
Si fluat ad pectus dicatur reuma catarr⁹.
Ad fauces brancus ad nares esto corisa**

Hic tangūt septē q̄b; curat reuma. Primū ē abstinētia
siue ieiuniū. qz p̄ h̄ materia reumat⁹ diminiuit. qz abstinē-
tia exsiccat z materia meli⁹ maturat z p̄sumit. qz nasa non
h̄ns materiā cibalē in quā agit agit in materiā reumat⁹ z

62
sumit eā z caput min⁹ replet. Et g dicit Aui. v. in tract. j. c. xij. Et oportet qdē ne paties catarrū z corisaz repleat vētrē cibis qre repleat caput ei⁹. Scdm ēvigilia. quia ila etiā ē exsiccatiua cerebri z phibitiua ascēsus mltroz vapo- rū ad caput. Tertiū ē cibi calidi q etiā iuuat i reumate cū ē ex materia frigida. qz p illos etiā tūc digerit matia frigi- da. Quartū ē mltū laborare. qz p h etiā sumit matia reu- matz. qz labor mlt⁹ exsiccet supfluitates corpis. Et loco isti⁹ dictōis valde. qdam text⁹ hnt veste. z tūc sensus ē q in cura reumat⁹ etiā valet calere vestibz. z h etiaz vez ē. maxie tū qn materia reumat⁹ ē frigida. Quintū ē inspiratio aeris calidi. z h maxie in catarro ex materia frigida. qz p aerē in spiratū calidum tūc calefit materia z maturat. Sextum ē modicū bibere et pati sitim. qz p h etiā materia reumatis sumit cū sitis siue modica bibitiō exsiccet. Et etiā p mo- dicā bibitiōem nō replet sicut p multū potū. Septimū est compmere flatum. i. retinere anhelitū. Istud em valde bo- nū est in catarro maxie a cā frigida. qz p istam retentiōem anhelit⁹ calefaciūt pectoralia. z sic meli⁹ digerit matia fri- gida fleumatica faciēs catarrū. z plurima istoz z alia tan- git Aui. loco pal. dicēs q oportet vt assiduet calefactōem capis z elongatōem ei⁹ a frigore. z minuat ipm a septētrio- ne. z pprie post austr. Auster em replet et rarificat z septen- trio stringit z expmit z minorat potū aque z gelate. neqz dormiat in die z siciat et famē patiat z vigilet q̄tum potest qm sunt initiū cure. Rasis p̄o. ix. almā. vult q paties reu- ma dz cauere ne iaceat supinus. Et rō est. ne p illū decu- bitum materia fluat ad prem posteriorem. z cū ps poste- rior nō habet manifestos meatus p q̄s materia fluat timef- ne fluat ad nervos z faciat spasmuz vel paralysim. Et silr dz abstinere oīno a vīno. qz vīnū est vaporosū. Et cū mul- tum calidū sit dissoluit materiā z auget reuma. Et silr nō dz stare ad solem aut ad ignē. qz sol aut ignis dissoluen- do materiā auget reuma. Deinde text⁹ in duobz vltis p̄sibus

ponit differentia in ista tria noia. s. catarr⁹. branc⁹. z cori-
za. Et stat differentia in h^o q est fluere materia ad alia pte.
Uñ reuma ē nomē cōe ad oēs fluxū matie devno membro
ad aliū. Et g^o dī reuma qñ ruēs matia. In cōi tñ vsu capite
solū p noie cōi ad oēs fluxū matie a capite Et pñer sub se
istas tres spēs. s. catarrū brācū z corisā. vñ si illa matia flu-
at ad pecc⁹ vel mēbra vicina dī catarrus. Si pō ad fauces
brancus. S; si fluat ad nares dī coriza.

Auripigmentū sulphur miscere memento
His decet apponi calcem cōmisce saponi
Quattuor hec misce cōmixtis quattuor istis
Fistula curatur quater ex his si repleatur

In h^o textu ponit autor medicinā curatiuā fistule dicēs
q^o ēplastr⁹ factū ex auripigmento sulphure calce z sapone sil-
mice⁹ curat fistulā. Cur⁹ cā est. qz i ist⁹ ē h^o exsiccativa z mū-
dificatiua q̄ intētōes necessario requirūt in curatiōe fistule
De auripigmento dīc⁹ Plateari⁹ q est calidū z siccū in q̄rto
g^odu dissoluit attrahit cōsumit z mūdificat. Et sulphur et
sapo fm eum etiā calida sunt z sicca. sulphur tñ vehemēt⁹
qz ē calidū et siccū in q̄rto. sapo pō nō. De calce dīc⁹ Aui-
cēna q calx abluta ē exsiccativa sine mordicatōe z cōsolidat
Notandū circa istū q fistula ē vuln⁹ assidue z piodice flu-
ens. i. fm diuersa tpa vel fm diuersas lunatōes. Auripig-
mentū pō ē illū q vtunt sculprozes. q faciūt adherere es siue
metallū lapidib⁹. Sapo pō. i. sinigma est illa pinguedo at-
ba siue nigra q mulieres lauant et mūdant vestes. Alia vo-
cabula nora sunt.

Ossibus ex denis bis centenisq; nouenis
Constat hō denisbis dentib⁹ et duodenis
Ex tricentenis decies sex quinq; qz venis

In h̄o textu autor ponit numez ossiū dentiū ⁊ venarū
humani corpis. Et dicit p̄mo q̄ homo p̄stat ex ducentis et
nouemdecim ossibz. Sc̄dm̄ tamen solēnes medicine doc/
tores vt ypo. Gal. Raf. Auer. et Auicenna. ossa hoīs sunt
ducenta et quadraginta octo. licet in particulari enumera/
tione ossium discōueniant. ⁊ istud vult ille cōmunis p̄sus.
Ossa ducentena sunt atq; quater duodena. Secūdo dicit
q̄ homo debet habere triginta duos dentes. Et istud itel/
ligendū est cōmuniter ⁊ vt plurimū in hoībz p̄fectis. Aliqñ
em̄ cōtingit alijs hoies nō h̄re dentes q̄ttuor extremos q̄
sunt post molares. Et in talibz dentes sunt viginti octo tñ.
Et aliq̄ carent his dentibz vltimis in puericia tñ. aliq̄ in
puericia et iuuentute ita q̄ non eis nascunt̄ donec sint se/
nes. aliq̄ tota vita. Circa istud sciendum est q̄ fm̄ Aui. in. j.
doc. v. sum. c. de anathomia dentium. Inter omnes den/
tes duo vocant̄ duales. Et sunt duo dentes anteriores. et
duo quadrupli iuncti dualibz a dextris et sinistris et tam
duales q̄ quadrupli sunt duo ī supiori mādibula et duo ī
inferiori. Et sūt om̄es ordinati ad incidendū. ⁊ idō a qui/
busdam incisores vocant̄ ⁊ specialiter duales. Et p̄ istos
dentes sunt duo dentes qui vocantur canini superius et
duo inferius immediate coniūcti quadruplis. ⁊ officium
eorz est frangere dura. Et post illos sunt quattuor dentes
molares a dextris ⁊ a sinistris quattuor tam ī superiori q̄
ī inferiori mandibula. Et post istos in aliquibz est dens
vnus sensus tam a dextris q̄ a sinistris. ⁊ tam in inferiori
q̄ supiori mandibula. in aliquibz vero non. et sūt isti den/
tes molares ⁊ dentes sensus om̄es ordinati ad molendū.
Et summa toti⁹ numeri dentiū est trigintadu. vel .xxviii.
In non habentibz dentes sensus. scz quattuor duales. q̄ttu/
or quadrupli. et quattuor canini. et serdecim molares. et
quattuor dentes sensus. Tercio dicit q̄ homo habz tricen/
tas et septuaginta quinq; venas vt posset patere enumerā/
ti eas.

Quattuor hūores in hūano corpore cōstāt.
Sanguis cum colera fleuma melancolia
Terra melā. aque fleg. et aer sāguis cole. ignis.

In h̄o textu enumerat p̄rio autor hūores q̄ sūt necessarij
ad cōstitutōz hūani corpis. et dīc q̄ q̄ttuor sūt hūores ī hūa
no corpe. s. sāguis. fleuma. colera. et melācolia. Sc̄do ostē
dit nātaz et cōplexionē cuiusq̄ hūorz p̄ h̄o q̄ p̄patynū quēq̄
vni elem̄toz. Et vult q̄ melācolia ē frigida et sicca. et sic cō
parat terre q̄ siliis nate est. Fleuma ē frigidū et hūidū. et sic
p̄pat aque. Sāguis est calid⁹ et hūid⁹. et sic p̄pat aeri. S̄
colera ē calida et sicca. et sic p̄pat igni. Et iste sensus etiā p̄
in his p̄sib⁹. Humid⁹ est sāguis. calet. est vis aeris illi. Alget
humet fleuma. illi vis sit aquosa. Sicca calet colera. sic ig
ni sit similata. Melancolia friget sicca q̄i tra. Et p̄ maio
ri intellectu sciendū ē q̄ p̄m Aui. in. j. doc. iij. c. j. quattuor
sūt humores in corpe hoīs. s. sanguis. fleuma. colera. et me
lācolia. vt dictū est. Inter q̄s sanguis est melior. p̄mo. q̄ ē
materia spiritūū. in q̄b⁹ vita cōsistit. et oīs opatio vegetati
ua vitalis et aīalis. secūdo q̄ p̄formis est cū p̄ncipijs vite.
Est em̄ calid⁹ et humid⁹ tempate. tertio quia plus nutrit et
restaurat de p̄ditū ceteris humorib⁹. Et vt ad vñū sit dice
re. est thesaur⁹ nature. ex cui⁹ p̄ditōe seq̄tur mors statim.
Deinde seq̄t fleuma in bonitate. p̄mo q̄ aptum est vt tpe
necessitat⁹ fiat sanguis. et ideo nō h̄z p̄p̄riū receptaculum. s̄
incedit cū sanguine. Sc̄do q̄ vicin⁹ est radicali humido.
q̄d est velut basis vite. Deinde seq̄t colera q̄ p̄cipat cum
naturalī calore q̄diu mensurā seruat. Deinde est melāco
lia velut fer et sordicies elōgata a p̄ncipijs vite. inimica le
ticie et liberalitati et cōnata senio et morti. Sc̄do sciendū
p̄ diuisiōe et diffinitōe hūoz q̄ sanguis due sunt spēs sc̄z
naturalis et innaturalis. Naturalis est cuius color est ru
be⁹ sc̄z venalis rube⁹ obscur⁹. et arterialis rube⁹ clar⁹ malo
carēs odore. et ē valde dulc⁹. et h̄o p̄ respectū ad alios humo

res. Innatalis ē duplex. Nā qdā ē innatalis. q̄litate scz q̄
ē mutar^a a p̄lertōe bōa ī se sine alterⁱ hūoris p̄mixtōe Ali^o
ē inatalis p̄t hūorē malū ei admittū peccatē q̄litate suba
vel q̄ntitate vel ī p̄portōe alterⁱ ad altez. Et iste est duplex
Nā qdā ē nō natalis ex p̄mixtōe mali hūoris q̄ ab extra sibi
supueit. Ali^o ē nō natal ex p̄mixtōe mali hūoris generati in
ipsomet sāguie. q̄n ps sāguis putrefacta est. sic z ei^o subtile
puersū ē in colerā. z grossū in melācolia. vel illa colera vel
illa melācolia vel ytraqz māsir ī illo sāguie. Et iste sanguis
nō natalis ex admittōe mali hūoris mltipliciter diuersifica
tur a natali. Primo in suba. qz grossior z turbidior ē cū si
bi mīscet melācolia. vl^t subtilior cū sibi mīscet colera citri
na vel aquositas. Secundo ī colore. quia est declinās ad
albedinem ex parte fleumatis vel ad nigredinem ex parte
melancolie. Tertio in odore. quia fetidior est ex admix
tōe putridoz humoz. vel oīno odore caret ex admittōe
crudoz. Quarto ī sapore. qz p̄git ad amaritudinem ex ad
mixtōe colere l^t ad acetositatē ex pte melācolie vel ad insipi
ditatē ex pte fleumatis. Fleumat^{is} hō natalis etiā due sūt
spēs. s. natalis z innatalis. Natalis ē qd ē aptū vt ī aliq̄ tpe fi
at sāguis. q̄m ē sāguis nō bñ coc^t. Et ē qdā mod^o dulcis
fleumat^{is} qd nō valde existit frigidū. imo corpis p̄paratiōe
ē frigiditat^{is} pauce. sāguis hō p̄paratiōe z colere rubee ē frigi
dū. z ē nataliter albū. Et dīz istō fleuma dulce extēso hō
mīne dulce ad oēs saposores delectātes gustū. qz alio modo
istō fleuma natalis nō ē dulce. cū sit insipidū aq̄sum z sapo
ri aq̄ mltū p̄pinquū. Et nō fecit nata isti fleumati p̄pū re
ceptaculū sic colere z melācolie fecit. s. fecit ipm trāsire cūz
sāguie vt tpe nccitat^{is} vertat^{is} in sāguiez. qz hz similitudinez
p̄pinquā sāguini. Et isti^o fleumat^{is} due sūt nccitates. et vna
vtilitas. Prima vtilitas ē vt sit iuxta mēbra ad h^o vt operet^{is}
ī eo. coz^{is} frutes z coquat^{is} z digerāt^{is} z nutriāt^{is} ex eo cū mēbra
amiserit nutrimentū qd p̄suenit venire ad ipa. qd ē sanguis
bon^o p̄t retentiōem materie sanguis. q̄ qdcm retētiō a stor

macho et epate sit propter aliquas causas accidentales. Secun-
da necessitas est ut misceatur cum sanguine et reddat ipsum aptum
ad nutriendum membra fleumatica et plexionum sicut cerebrum
et nucha. in quibus sanguine ea nutrituro notabile fleumatis pro-
tem esse oportet. Utilitas quoque eius est ut humectet iuncturas et
membra quae multum moventur ne desiccentur propter calorem qui puenit ex
motu et frictione. Fleuma vero innatale per diuisionem primo ex par-
te sube. Et sic quiddam est muscillaginosum. Et est fleuma secundum
sensum diuersum in subtilitate et grossicie in suis partibus
Et dicitur muscillaginosum propter similitudinem quam habet cum muscil-
laginibus extractis a seminibus. Aliud est fleuma grossius quod
apparet equale in suba. id est in subtilitate et grossicie secundum iudi-
cium sensus. sed secundum virtutem diuersum est in suis partibus. et dicitur fleu-
ma crudum. et istud multiplicatur in stomacho et in intesti-
nis. Et propter ipsius expulsionem a stomacho precepit hypo-
cras fieri vomitum in mensebris. Et ad eius expulsionem
ab intestinis statuit natura coleram defluere a cista fellis
ad intestinum ieiunum. et consequenter ad alia inferiora. quate-
nus abstergeret illud fleuma ab orificiis intestinoz. et fa-
ceret ipsum descendere cum fecibus. Multiplicatur etiam interdum
in venis specialiter in senibus propter diminutionem digestionis
et illic moram trahens paulatim augetur et ingrossatur. et cum
ab eo tandem graueatur natura. et non possit ipsum per venas ex-
pulsionis ordinarias expellere faciens de possibilibus quod
melius est. elongat ipsum a corde et alijs membris intrinsicis. et
mittit ad extrema et specialiter ad tibias. quia sua grauedine na-
turaliter tendit ad inferiora. Et ista est causa quare tibie
senum instant inflatione relinquente foueam post impressi-
onem digiti. specialiter circa noctem. et in pinguibus et solius
nutriri humidis. Aliud est fleuma valde subtile. et est fleu-
ma aquosius simile aque atiqua liter inspissate. et sepe inue-
nitur in saluiis et sputis male digerentibus et nimis bibentibus.
et a cerebro ad nares distillare solet in principio corizarum.
et cum per decoctionem ingrossatur conuertitur in fleuma grossius aut

muscillaginosum. Aliud est fleuma valde grossum album
 vocatū gypseum. et est fleuma cuius subtile fuit resolutum
 propter nimiam moram eius in iuncturis et grossum remansit
 quasi lapidificatū. Et istud fleuma facit podagram nodo
 sam fere insanabilem. Aliud est fleuma vitreum et est fleu-
 ma spissum grossum. simile vitro liquefacto. in colore. vi-
 scositate et pondere. Secundo diuiditur fleuma in natura-
 le ex parte saporis. Nam quoddam est fleuma dulce quod fit ex
 admixtione sanguinis cum fleumate. Et sub isto etiam continetur
 fleuma vinctuosum quod fit ex admixtione vinctuositas sanguinis
 cum fleumate. Aliud est fleuma insipidum factum ex cruditate
 sicut quoddam fleuma vitreum. Aliud est fleuma salsum factum ex
 admixtione colere. Et istud est magis mordax siccum et lenius
 ceteris speciebus fleumatis. propter coleram quam suscipit in se. quod
 si cederit lenis et acuta. Et hoc fleuma sepe reperitur in fleu-
 maticorum stomachis potantium sepe vina fortia et vtentium
 salis et acutis. et adherens stomacho causat interdum sitim
 clamorosam. et diu currere per intestina quousque excoxiat ea et in-
 ducit dysenteriam. et in ano frequenter inducit fortiter tenasmo-
 nem. Aliud est fleuma acetosum quod fit quousque propter melancoliam
 acetosam sibi admixtam. Et quousque fit propter ebullitionem quam acci-
 dit fleumaticis. sicut accidit succis dulcibus fructuum quod pri-
 mo ebulliunt et postea acescunt. Et istud fleuma sepe apparet in
 stomacho male digerentium quousque in alijs partibus. Nam ad os sto-
 machi naturaliter profluit melancolia ad desiderium suscitatum.
 quod deorsum cadens quousque fleumati mixta reddit ipsum
 acetosum. Et hoc cognoscitur per ructus acidos et interdum fleu-
 ma tale generatur in stomacho per viam ebullitionis a debili
 calore ex chilo. Aliud est fleuma ponticum. quod quousque causa-
 tur propter admixtionem melancolie potice. Et istud raro reperitur
 propter raritatem melancolie pontice. quousque hoc causatur propter ve-
 bementem in frigiditatem eius qua humiditas eius con-
 gelatur et aliquantulum ad terrestreitatem alteratur. et non super-
 uenit ei calor debilis qui faciendo ipsum ebullire conuertat

ipm i acetositatē. neq calor fortis q digerat ipm z cōuertat
ipm i sāguiez Colere ꝑo spēs silr due sūt. s. nāfalis z inna/
tural. Colera nāfal ē spuma sāguis cuiꝑ color ē rubeꝑ cla/
rus. i. citrinꝑ i vltio gdu citrinitat. sic capilli safrani. et ē le/
uis acuta. z q̄to magis fuerit calida erit maiorꝑ rubedinis
Et ista colera postq̄ generata ē i epate diuiditꝑ i duas par/
tes q̄z vna trāsīt cū sāguie ad venas z alia ꝑs trāsmittitꝑ ad
bursā fellis. Pars at illa colere q trāsīt cū sāguie penetrat
cū eo cā ncēitatꝑ z cāvtilitatꝑ. Neccēitas ē vt misceatꝑ cū sā/
guie ad nutriendū mēbra colerica. Et vtilitas ē vt subtiliet
sāguiez z faciat ipm penetrare i venis Pars at illa q trāsīt
i bursā fellis trāsīt illic etiā ꝑt ncēitatē z vtilitatē. Neccēsi/
tas ē duplex. qdā ē ncēitas corpis totiꝑ. s. mūdare ipm a su/
perfluitatibꝑ colericꝑ. Alia ē respectu burse fell. z ē nutrire
ipaz Vtilitas etiā duplex ē. vna ē abluere intestia a fœtibꝑ z
fleumate viscoso adherētes eis. Altera ē pūgere intestia et
musclos anivt sētiāt qd ē eis nociuū z emittāt egestōem.
Et hꝑ rei signū ē q colica sepe accidit ꝑt opilatōz factā in
foramie qd ꝑcedit a bursa fell vsqꝑ ad intestia. Colera ꝑo
innāfalis duplex ē. Nā vna ē innāfalis ꝑt cāz extrinsecāz
q ei admisceatꝑ. Alia ē innāfalis ꝑt cām i se. qꝑ suba eiꝑ nō ē
nāfal. Colera innāfalis ꝑt cām extrinsecā. alia ē scita z fa/
mosa. z ē illa cui fleuma admisceatꝑ. z dꝑ famosa siue etiā no/
ta. qꝑ sepiissime generari solet. Et ex hac colera sepe fit ter/
tiana nota. Alia est q ē minoris fame. z ē illa cui melācolia
ē admixta. Colera ꝑo famosa vel ē citrina. z generatꝑ ex ad/
mixtōe fleumatꝑ subtilis cū colera nāfali. Vel est vitellina
silis vitellis ouoz. z generatꝑ ex admixtōe fleumatꝑ grossi
cū colera nāfali. Colera ꝑo minoris fame fit duobꝑ mo/
dis. vnus ē qn colera in se adurit. z fit cinis a q non sepatꝑ
ꝑs subtilis colere. sed cum eo misceatꝑ. z hec colera est peior.
Aliꝑ est vt melācolia colere d foris adueniēs cū ea misceatꝑ.
z hec colera est melior alia. z est eiꝑ color rubens. s. nō cla/
rus nec floridꝑ. imo est magis similis sāguini venali. Co/

lere s̄o innatal in ppria suba sine alteri^o hūorū cōmixtione.
 Alia ē q̄ sepi^o generat̄ i epate. p̄ h̄ q̄ subtile qd̄ ē i sanguine
 adurit̄. z trāsīt i colerā z grossū i melācolia. Alia ē q̄ in sto
 macho magi^o generat̄ ex cibis mal^o nō digesti^o s̄z corruptis.
 Vel generat̄ i venis ex hūorib^o alijs Et isti^o colere due sūt
 spēs. Hā qdā ē p̄ssina silis colorī p̄ssī nigri q̄ generat̄ ex vi
 tellina quando adurit̄. Ham adustio facit in colera vi
 tellina nigrediez. q̄ p̄mitta cū citrinitate generat̄ color viri
 dis. Alia ē eruginosa silis i colore erugini eris. et generat̄
 ex p̄ssina qm̄ p̄ssina tm̄ adurit̄ donec sicce^o ei^o hūiditas. z i
 cipiāt redire ad albedinē p̄t suā siccitatē. Et iste due vltie
 colere male sūt z venenose. eruginosa tm̄ maior ē Melācolie
 s̄o spēs silr due sūt. s. natal z innatal. Natal est fer boni s̄a
 guis z turbulētia z supfluitas. cui^o sapor ē med^o int^o dulce
 dinē z pōticitatē. Et ista melācolia cum generata ē i epate
 p̄t in duas ptes. q̄z vna penetrat cū sāguie z manat cum
 eo ad venas Alia trāsmitit̄ ad splenē. Prima ps penetrat
 cū sāguie p̄t necessitatē z vtilitatē. Necessitas ē vt misceat̄
 cū sāguie ad nutriēdū mēbra melācolica frīgida z sicca sic
 ossa. Utilitas ē vt fluxibilitatē sāguis nimia coerceat z vi
 gore corpulētiā ei^o p̄deset donec fiat ps solida membrorū
 duoz q̄ d̄z nutrire. Alia ps q̄ sāguis n̄ idiget vadit ad sple
 nē p̄t necessitatē z vtilitatē. Necessitas ē duplex. vna ē fm̄
 totū corp^o. s. ipm̄ a supfluitate melācolica m̄fidare Alia est
 fm̄ splenē. s. ipm̄ nutrire. Utilitas s̄o p̄cedit ex ea p̄t h̄ q̄
 ipa p̄fluit ad orificiū stōachi exp̄mēdo hūiditates q̄s illic
 inuenit. sic mulier mulgēdo exp̄mit digit^o lac ab vberibus
 vacce. Et h̄ vtilitas ē duob^o modis. vno mō ipa m̄tra p̄stri
 git z inspissat z p̄fortat orificiū stōachi. Scdo qz facit i ore
 stōachi p̄morōz p̄t acredinē ei^o. z exsiccat famē et facit de
 sideriū. Melācolia s̄o innatal est sic res adusta vel cinis
 respectu alioz hūorū. Et ei^o q̄tuor sūt spēs famose. l̄z p̄les
 sint nō famose. P̄ria ē q̄ ē cinis colere. z illō qd̄ adurit̄ d̄
 colera. z h̄ spēs ē amara. Scda ē q̄ ē cinis fleumat̄. z illud

qđ fuit adustū ex fleumate. z si fleuma qđ adustum ē fuerit
valde subtile z aq̄sū. tūc melācolia ex eo genita erit salsa in
sapore. Si at̄ fuerit fleuma grossū qđ adurit tūc cinis ei⁹
aut melācolia ex eo generata tēdit ad acetositatē aut ponti
citatē. Tercia ē q̄ ē cinis sāguis et illō qđ adustū ē ex san
guie. z h̄ melācolia ē salsa pax trahēs ad dulcedinē. Quar
ta ē q̄ est cinis melācolie natal. z si melācolia natal ex qua
fit fuerit subtil. tūc ē mltū acetosa. z cū effundit sup terras
ebulit. z ei⁹ odor est acris. z ab eo fugiūt musce z animalia
Si igit̄ talis melācolia natalis ex q̄ fit fuerit grossa. erit mi
noris acetositatis cū pauca ponticitate.

Natura pingues isti sūt atq; iocantes
Semper rumores cupiūt audire frequētes
Hos venus et bach⁹ delectant fercula risus
Et facit hos hilares et dulcia verba loquētes
Omib⁹ hij studijs habiles sūt et magis apti
Qualibet ex causa nec hos leuiter mouet ira
Larg⁹ amās hilaris ridēs rubeiq; coloris
Cantās carnosus satis audax atq; benign⁹.

Hic poit̄ autor siq; p q̄ cognoscere possum⁹ hoīez sāguinee
plexiōis. q̄z p̄mū ē q̄ sāguine⁹ ē natalit̄ pinguis. Et non
debē⁹ itelligere q̄ sāguine⁹ sit piguis piguedie p̄p̄e accep
ta. qz tale fecit sp̄ frigiditatē plexiōis. vt vult Aui. ij. i doc.
ij. c. iij. S; p̄ piguis piguedie extēsa ad mltā carnositatez
qz ē mltū carnosus. Vult em̄ Aui. loco p̄al. q̄ multitudo
carnis rubee cū decēti firmitate z nō laxitate ei⁹ fecit com
plexiōnē calidā z hūidā q̄lis ē sāguinea. Et rō ē qz mltitu
do carnis rubee attestat sup fortitudie p̄tut̄ assimilatiue z
mltitudie sāguis q̄ vigēt z inualescūt calido z hūido. teste
Gal. ij. plexiōnū dicētē. Multitudo at̄ carnis a multitu
dine sāguis general. Calidū p̄o p̄fecte digerēs z assimilās

carnis soliditatē opat. Dicit etiā Aui. loco p̄al. q̄ oē corp⁹
 carnosū sine mltitudine pinguedis ⁊ adipis ē sāguineū. Et
 idē vult Gal. q̄. regni. cañ. illo. Humida h̄oz calida crassis
 Scōm ē q̄ ē iocosus. s. p̄ferēs p̄ba alios ad risū puocātia
 vel let⁹ ⁊ h̄ ē p̄p̄ benignitatē h̄uorū sāguinei puocāt⁹ hoīez
 ad leticiā ⁊ iocūditatē p̄p̄ spūs claros ⁊ p̄fectos ex sāguine
 generatos. Tertiū ē q̄ libēter audit fabulatōes iocosas. ea
 dē de causa. Quartū ē q̄ inclināt⁹ ad luxuriā p̄p̄ calidita
 tē ⁊ hūiditatē puocātiū ad coitū. Quintum ē q̄ tal⁹ libēter
 bonū vinū potat. Sextū ē q̄ libenter comedit bona cibā
 riā. Quoz cā p̄t esse. q̄ talis appetit similioza p̄plexiōis ei⁹
 q̄ sūt bona vīna ⁊ bona cibaria. Septimū ē q̄ talis de sa
 li ridet. Cui⁹ cā est. q̄ sanguis puocat ad risum. Octauū ē
 q̄ talis ē hylaris. i. hylarē faciē amabilē ⁊ iocūdū h̄ns p̄pter
 viuacitatē coloris ⁊ formositatē p̄plexiōis ex p̄plexiōe san
 guinis. Nonum ē q̄ talis p̄fert dulciā verba p̄p̄ amicabili
 tatem nature sanguis. Decimū est q̄ talis est aptus omni
 bus artib⁹. i. de facili potest addiscere quālibet artem p̄pter
 viuacitatē ⁊ p̄p̄acitatem ingenij ei⁹. Undecimum est q̄
 talis non facile irascit⁹. ⁊ istud puenit p̄pter humiditatē ebe
 tantem feruorē colere puocant⁹ ad iram. Deinde textus in
 duob⁹ vltimis versib⁹ repetit aliqua signa dicta ⁊ aliq̄ ad
 dit. Primū est q̄ sanguine⁹ est largus nō auarus s̄ liberal⁹.
 Secundum est q̄ talis est amans siue amorosus. Tertiū
 est q̄ talis est hylaris. i. habens vultū iocūdū. Quartum
 est q̄ talis quasi semp videtur ridere. quoz omnium causa
 est benignitas sanguinis ad ista puocantis. Quintum est
 q̄ talis est rubei coloris. Vult em̄ Aui. loco p̄al. q̄ color
 cutis rubeus significat mltitudinē sanguis. Et d̄z istō in
 telligi de colore rubeo cum quodam splendore ⁊ nō d̄ ru
 beo fusco qualis repiri solet in vultib⁹ h̄oz qui libenter et
 abunde bibūt fortia vīna ⁊ vtuntur salis et speciebz acu
 tis. q̄ talis significat lepram futurā. Sextū est q̄ talis li
 bēter cātat vel audit cātare p̄p̄ letū ei⁹ animū. Septimū ē

q̄ talis est carnosus. p̄p̄ cām p̄us dictā. Octauū ē q̄ tal' est
satis audax. p̄p̄ caliditatē sanguis q̄ ē cā audacie. Nonū ē
q̄ talis ē benign' p̄p̄ sanguinei hūoris bonitatem.

Est et humor colere qui cōpetit impetuosus.
I hoc gen' est hoīm cupiēs p̄cellere cūctos
Ibi leuiter discūt mltū comedūt cito crescūt.
Inde magnanimi sūt largi summa petentes
Ihirsutus fallax irascens prodigus audax
Istutus gracilis siccus croceiq; coloris

Hic poit autor q̄dā siḡ p̄ q̄ cōgscere possum' hoīez coleri
ce p̄plexiōis. Primū ē q̄ coleric' ē ipetuosus. i. faciēs rē cū
ipetu. Cui' cā ē. q̄ sup̄flu' calor q̄ ē i colerico mouet ad ipe
tū. Et ḡ etiā vult Aui. ij. i doc. ij. c. ij. q̄ opatōnes excessiui
mor' fecat caliditatē. Scdm ē q̄ tal' est cupid' honor' s; ap
petit cē in p̄mis sedib; z p̄cellere cūctos alios. Cui' cā ē. q̄
sup̄flu' calor p̄nificat aīaz ad arrogātiā z temeritatē. Ter
tiū ē q̄ isti cito discūt. z h̄ p̄p̄ subtilitatē hūoris colerici z ei'
caliditatē. Et ḡ etiā dic̄ Aui. loco p̄al. q̄ itellec'. i. p̄mpti
tudo z viuacitas ad itelligētiā fecat caliditatez p̄plexionis.
Quartū ē q̄ isti mltū comedūt. q̄ i ip̄is fortior ē calor di
gerēs z maior resolutio q̄ i alijs corpib;. Quitū ē q̄ isti ci
to crescūt. i. pueniūt ad augmētū. z h̄ p̄p̄ fortitudinē calo
ris nascit in eis q̄ ē cā augmētū. Sextū ē q̄ isti sūt magna
nimi. i. nō potētes tolerare iniurias. z h̄ p̄p̄ caliditatē i eis
Et ḡ dic̄ Aui. loco p̄al. q̄ p̄az pati ab ynaq; re. i. patiētes
se reddere fecat caliditatē. Septimū ē q̄ isti sūt largi. et h̄
respectu illoz q̄b; honores accidere p̄nt. Octauū est q̄ isti
appetūt summa. i. sūmas dignitates z officia. p̄p̄ cām secū
di signi. Nonū q̄ coleric' ē hirsutus. i. pilosus et h̄ns mul
tos crines. p̄p̄ caliditatē apientem poros z mouentē mate
riā piloz ad cutē. Et d; hirsut' q̄i bircos sequēs. quia iter

oia aialia bruta hirc⁹ bz lōgiores crines. Decimū ē q̄ ip̄e ē fallax. i. deceptor⁹. Undecimū ē q̄ ip̄e ē irascēs. i. de facili irascit⁹ p̄t caliditatē. Et ḡ dīc Aui. loco p̄al. q̄ ira frequēs ⁊ a leui cā fcat caliditatē. ⁊ h̄ ē p̄t facilitatē p̄motōis colere ⁊ ebullitōis sāguis circa cor. Duodecimū ē q̄ ip̄e ē p̄digus. q̄ larg⁹ ē i exponēdo p̄t honores habēdos. Decimū tertiu ē q̄ tal ē audax q̄ audacia etiā pueit p̄t nīmīā caliditatē ⁊ marie cordis. Decimū q̄rtū ē q̄ ip̄e sit astut⁹. i. cautus. Decimū q̄ntū ē q̄ tal ē ḡcilis. i. nō grossor mēbroz ne q̄ mltē carnis p̄t supflūā caliditatē vehēmter resoluētē Decimū sextū ē q̄ tal est sicc⁹. i. macer p̄t siccitatē p̄plexionis. Decimū septimū ē q̄ tal ē crocei color⁹. i. citrini. ⁊ ḡ dīc Aui. loco p̄al. q̄ color subruissus fcat colere dominū.

Fleūa vires modicas tribuit. latosq; breuesq;
Fleūa facit pigues. sāguis reddit mediocres
Ocio nō studio tradūt. sed corpora somno
Sensus ebes tard⁹ mot⁹ pigricia somn⁹.
Hic somnolent⁹ piger in sputamine mult⁹.
Et huic sensus ebes piguis facit color alb⁹.

Hic poit autor aliq̄ siḡ p̄plexiōis fleūatice. Primū signū ē paucitas viriū. Pleumatici ei paucitas vires hnt p̄t paucitatē calor⁹ natal⁹ a q̄ oia vis hz exordiu. Scdm ē q̄ fleūatici sūt lati ⁊ breues. q̄ i eis ē pauc⁹ calor natal⁹ nō sufficiēs extēdere corp⁹ i longū. extēdit igit corp⁹ p̄m latū. Tertiū ē q̄ fleūatici sūt pingues p̄t eoz frigiditatē ⁊ hūiditatē. Et ḡ dīc Aui. loco p̄al. q̄ pinguedo v̄l adeps supflua fcat excessū frigiditat⁹ ⁊ hūiditat⁹ ⁊ p̄plexionē corpor⁹ frigidam ⁊ hūidā. q̄ sāguis vinctuositas q̄ est v̄riusq; materia cū resudat a venis ⁊ obuiat mēbris frigide vel remisse calidis coagulat⁹ ab eoz frigiditate v̄l remissa caliditate ⁊ fit pinguedo. vt vult Gal. ij. p̄plexionum. Et postea subdit h̄ text⁹ q̄

in dno v. m. c. lxxvi. Considera qd dicitur qd paucitas viriū p̄t paucitatē calor⁹ natal⁹ a q̄ oia vis hz exordiu. Scdm ē q̄ fleūatici sūt lati ⁊ breues. q̄ i eis ē pauc⁹ calor natal⁹ nō sufficiēs extēdere corp⁹ i longū. extēdit igit corp⁹ p̄m latū. Tertiū ē q̄ fleūatici sūt pingues p̄t eoz frigiditatē ⁊ hūiditatē. Et ḡ dīc Aui. loco p̄al. q̄ pinguedo v̄l adeps supflua fcat excessū frigiditat⁹ ⁊ hūiditat⁹ ⁊ p̄plexionē corpor⁹ frigidam ⁊ hūidā. q̄ sāguis vinctuositas q̄ est v̄riusq; materia cū resudat a venis ⁊ obuiat mēbris frigide vel remisse calidis coagulat⁹ ab eoz frigiditate v̄l remissa caliditate ⁊ fit pinguedo. vt vult Gal. ij. p̄plexionum. Et postea subdit h̄ text⁹ q̄

et paucorum saporum propter frigiditatem. sic nimis garrulitas propter caliditatem. Quartum est quod melancholici sunt apti studio. quia se cupiunt esse soli. Quintum est quod tales sunt insomnolenti. nec bene dormiunt. propter nimiam siccitatem cerebri et propter fumos melancholicos commouentes in eis sonia horribilia quibus excitantur a somno. Sextum est quod tales sunt tenacis propositi. id est. pertinaces. et cum aliquid in mente habent diu retinent. et difficulter placabiles sunt. et hoc propter siccitatem eorum quam non sinit propositum cito mutari. Septimum est quod melancholici nihil reputant eis esse tutum. imo se timeant. et hoc est propter spirituum tenebrositatem. Postea in duobus vitiis sibi ponunt aliquid ex signis predictis et aliquid addunt. Primum est quod melancholicus est inuidiosus. secundum est quod est tristis. tertium est quod est auarus. quartum est quod est tenax. id est. nihil volens exponere et male solucens. quintum est quod est frauduloseus simplex. et propterea homines melancholici sunt deuoti. multum legentes. ieiunantes. et alias multas abstinencias facientes. Sextum est quod est mulierum timidus. Septimum est quod est lutei coloris. id est. terrestris siue fuscus coloris. Color enim fuscus et maxime si viri dicitur appropinquat significat dominium melancholicus secundum Raym. alman. in pñ.

Hii sūt humores qui prestāt cuiq; colores
 Omnib⁹ in reb⁹ ex fleumate fit color alb⁹
 Sanguīe fit rube⁹. colera rubea quoq; ruffus
 Si peccet sanguis. facies rubet. extat ocell⁹
 Inflātur gene corpus nimīūq; grauiatur
 Est pulsusq; frequēs plen⁹ mollis. dolor ingēs
 Maxime fit frōtis et cōstipatio ventris
 Siccaq; lingua sitis et somnia plena rubore
 Bulcora deest sputi sūt acria dulcia queq;

[illegible]

psuū. 7 de istis oīb; dictū ē p^o. Scdo pols. xij. sig supabun/
dāt; sāguis. qz p^omū ē q facies ē rubea p^o ascēsu sāguinis
ad caput facie. Scdm ē q oculi p^o vident exire solito p^o
extēsiōe quā fac sāguis mltiplicat^o. Tertiū ē q gene inflā
tur p^o silēm cām. Quartū ē q corp^o totū gnat. qz nasa sup
peditat nō sufficiens regere hūores 7 sustēare debite corp^o
Quintū ē q pulsus sit frēqns p^o caliditatē quā iducit sā/
guis mltiplicat^o. Sextū ē q pulsus ē plen^o p^o mltitudiez
vaporū calidoz 7 hūidoz. Septimū ē q pulsus ē mollis
p^o hūiditatē nimia mollificantē arteriā. Octauū ē q do/
lor sit in frōte. 7 h p^o sāguinē mltiplicatuz i rethi mirabili.
Nonū ē q vēter p^ostipat. i. dur^o sit. nec bñ assellāt p^o calidi
tatē nimia exsiccātē feces. Decimū ē q lingua sit sicca p^oter
silez cāz. Undecimū ē q sitis ē mag^o p^o exsiccatiōez orificiū
stōachi ex nimia caliditate. Duodecimū ē q sūt sōnia de/
clinātia ad rubediez. et istō vult Aui. ij. i doc. ij. c. vij. dicē
Et sōnia q illō scāt. s. abūdātia sāguis sūt sic cū bō i sōnis
res videt rubeas aut sāguinē mltuz ex suo corpe exire aut
se i sāguie natāre. 7 silia. Decimūtertiū ē q spurū est dulce
p^o sāguis dulcediez. Notādū circa istō q sic h ponūt sig
supabūdāt; sāguis. ita qdā etiā ponūt signa supabūdātie
alioz hūoz sub qbusdā psib; Sig qdē supabūdāt; colere
sub istis psib; Accusat colerā dextre dolor aspa lingua. Tini
tus vomitusq; frēqns vigilātia mltā. Alia fit p^oguis ege
stio torsio vētr; Hausea fit. morsus cordis. lāguēscit orez
Pulsus adest gēil^o dur^o veloxq; calescēs Arē amarescit icē
dia sōnia fingit. Sig p^o supabūdāt; flētiaz sub istis versib;
Flētia supgrediēs p^opas i corpe leges De fac ispidū fasti
dia cerebrā saluās Costaz stōachi sil occipitūq; doloros
Pulsus adest rar^o tard^o moll^o ianis. Precedit fallax fantas
mata sōnia qsa. Sig p^o supabūdāt; melācolie sb his psib;
Dñoz plēo dū fex i corpe regt. Nigra cut^o dur^o pulsus re/
nuis 7 vrina Sollicitudo timor 7 titia sōnia tps Accrescet
rugit^o. fapor 7 sputamīs idē. Leuaq; p^ocipue tinnit 7 sibi

latauris.

Venus septen⁹ vix fleubothomiā petit ann⁹
 Spūs vberior exit per fleubothomiā
 Spūs ex potu vini mox multiplicatur
 Humorūq; cibo damnū lente reparatur
 Lumīa clarificat sincerat fleubothomiā
 Mētes et cerebꝝ calidas facit esse medullas
 Viscera purgabit stōachū ventrēq; coercet
 Iduros dat sensus dat somnū tedia tollit
 Eluditus vocem vires pducit et auget

In h̄o textu auctor loq̄t de fleubothomiā. 7 p̄mo ostendit
 etatē req̄sītā ad fleubothomiā dicēs q̄ ann⁹. xvij. vix petit
 fleubothomiā. Et p̄ isto dicit Gal. xi. de ingenio q̄ pueri
 nō debēt fleubothomari nisi habeant. xiiij. annos ad min⁹
 Et cā est q̄ corpa puerorū sūt facilliter resolubilia a calore
 extraneo. 7 idō debilitant multū ex euacuatiōe forti facta
 p̄ fleubothomiā. Item q̄ indigēt nutrīmento duplici de cā
 scz p̄ nutrimentū et augmentū. idō minutio sāguis non
 competit eis. Item q̄ facile dissolunt a calore extraneo
 sufficit q̄ ab eis dissoluit q̄re nō indigēt fleubothomiā Et
 circa istud sciendū est q̄ sicut fleubothomiā nō oueit pue-
 ris p̄dictis. sz cauenda ē. ita etiā ē cauenda in māg etate. scz
 senij. vt vult Gal. ix. megategni. q̄ fm Gal. et Haly. iij. reg-
 ni. In pualescentibz senibz est paucus sāguis bonus 7
 multus mal⁹. fleubothomiā igit rapiet bonum 7 dimittet
 malū. et innuit Aui. iij. in. c. xx. de fleubothomiā. et idō in
 talibz nō p̄petit fleubothomiā. Scdō poit nocumētū fleu-
 bothomie. 7 ē q̄ spūs vberies creūt p̄ fleubothomiā. Qui⁹
 rō p̄t esse. q̄ cū mltā euacuatiōe sāguis q̄ fit p̄ fleubotho-
 miā necesse est etiā multitudinē spiritūū euacuari. Tercio
 tāgit remedia p̄ q̄ spūs emissi r̄focillāt 7 iterato multiplicāt

Et dicit q ex potu vini subito regenerat spūs. qz omniūz
subito nutriētū maximū ē vinū. vt p^o dictū ē. Et spūs etiā
regenerat z refocillat ex cibo. s; h fit lēte et ū subito sicut ex
vino. Et cibo q d; dari erit digestibil' z mlti sāguis genera-
tiū. sic oua sorbilia. z silia. Et circa istō sciēduz ē q l; cibo
regeneret spūs p^o fleubothomiā. tñ debēt cauere patiētes
a mltō cibo i pma z scda die. Un diē ysaac i dieti. cibo ē eis
minuēd' z pot' augend'. s. respectu cibi. nō tñ respectu sue
suetudis. imo min^o dñt bibere q; aū fleubothomiā. qz p^o
digestiua debiliōr est. Quarto poit autor. xj. iuuamta fleu-
borthomie debite facite. Primū ē q tpata fleubothomia cō-
fortat visū. qz minuēdo hūiores ec minuit effumatōz ad ca-
put z repletōez ei'. offuscātes visū. Scdm ē q clarificat et
sincerat mētē z cerebz. p^o silem cām. Tertiū ē q calefacit
medullā. qz minuit supfluitates q ad eā veniētes ipam in-
frigidāt. Quartū ē q purgat viscera. i. interiora. qz exone-
rata nasa a sāguie. hūiores crudos i interiorib; p^oretos mē-
li^o digerit. Quintū ē q fleubothomia restrigit vomitū z flu-
rum ventris. qz diuertit hūiores ab interiorib; ad exteriora.
Et istō vult Ani. loco pal. dicēs. Ampli^o fleubothomia p-
pterea qad diuersa trahit. nasa; fm plimū retinet. Et istō
maxime vey ē qñ fleubothomia sit deuenis brachij. Nam
fleubothomia facta deuenis pedū nō sic retinet. Pōt tñ p
accidēs p^origere q ad fleubothomiā seq^o maior flux^o vētr^o
Et h dupl^o p^orio qz ex fleubothomia facta tollit on^o nase.
tūc ei p^o fortata aliqñ. puocat alias euacuatiōes. Scdo
si flux^o vētris fiat ex mltā debilitate p^out p^oreine. tūc ei qd
ex fleubothomia debilitat p^o. mag^o augebit flux^o ventris.
Sextū est q fleubothomia fac puros sensus. qz minuit eua-
poratōez ad caput vñ turbant sensus. Septimū ē q ipsa
iuuat somnū impeditū. qz p ipam euacuant hūiores pluri-
mia qbz eleuant vapores acuti z diuersi impediētes sonū.
Octauū est q ipa tollit tedia z grauitates nimias. quia p
ipaz p^o exonerat a suo grauamie. Et etia; educto p ipsam

Lxx

sanguinē educit simul melancolia fer sanguis q̄ inducit te/
dia z grauitates. Nonū ē q̄ ip̄a pfert auditui. qz p ip̄az di/
minuūt vapores z hūiores ascēdētes ad caput ipedientes
auditū. Decimū est q̄ ip̄a pfert voci. qz p ip̄az diminuunt
supfluitates et hūiditates q̄ possent puenire ad pect⁹ vel
cannā pulmonis z impedire vocē. Undecimū ē q̄ ip̄a au/
get vires. qz p ip̄am corp⁹ a suo grauamine exonerat qua/
re virt⁹ augmentat.

Tres insūt istis mayus septēber aprilis
Et sūt lunares sūt velut ydra dies
Prima dies primi postremaqz posterior.
Nec sanguis minui nec carnib⁹ anseris vti
In sene vel iuvene si vene sanguine plene
Omni mēse dene confert incisio vene
Istj sūt tres mēses may⁹ septēber aprilis.
In quib⁹ eminas vt lōgo tēpore viuas

In h̄o textu auctor tria facit. Primo dicit q̄ isti tres men/
ses. scz Mayus. September. Aprilis. sūt mēses lunares
et in eis sūt dies phibiti a fleubothomia. videlz p̄ma dies
Mayi. et vltima Septēbris et Aprilis. Et istud p̄munes
dicūt. veruntū est dictū fictū. nec alic⁹ valoris. imo p̄dicti
dies p̄nt esse ita boni et electi sic et alij. fm q̄ diuersa p̄stel/
lacio in eis pōt esse. Et subdit auctor q̄ in talib⁹ dieb⁹ nulli
vesci debēt carnib⁹ anseris. qd̄ etiā falsū est z erroneum. et
magis sortilegio attribuendū. z forte auctor istud habuit
a iudeis q̄ istū ritū obseruāt Scdo dicit q̄ sener a senectu/
te z non a senio et iuuenis venas plenas habentes sangui/
ne minui possunt om̄i mēse. qz isti nō faciliter resolubi/
les sūt. nec in eis solū paucus est sanguis bon⁹. imo mult⁹
Tercio dicit q̄ incisio vene. p̄ regimine sanitat⁹ custodien/
do d̄z fieri in aliq̄ istoz trium mensib⁹. qui sunt Mayus

Septēbris & Aprilis differēt tñ. qz i apli & mayo dz icidi ve/
na epas ppe multiplicatōz sāguis eo tpe. cū sit tps pñale. & i
septēbris vena splenis ppe melācolia q tūc bz multiplicari.
cū sit tps autūnale.

Frigida natura frigēs regio. dolor ingens
Post lauacrū coitū minor etas atqz senilis.
Morbis plix⁹ repletio pot⁹ et esce.
Si fragilis vel subtilis sensus stōachi sit
Et fastiditi tibi nō sūt fleubothomiādi

Hic autor ponit. xij. q̄ ipediūt fleubothomiā. Primū est
frigiditas pplexiōis. Cū ei fm Gal. i megategni fleubotho
mia ifrigidat tūc augmētaret frigiditatē. Cā at qre fleubo
thomia ifrigidat ē. qz fm ysaac i vrinis. sāguis ē sūda mītū
calorū nafal. i. illō i q calor nafal fua. & qz fleubothomia
sāguiez euacuat. iō & calorē nafalē. & tūc p pñs ifrigidat.
Scdm regio frigida vebemter. sub q dz pphēdi tps mltū
frigidū. qd etiā. phibz fleubothomiā. qz i regiōe tpe mltū
frigidis. sāguis i frigiditate corpis icludī. & ille q circa ex
tremitates existit a frigiditate pdesat & iep⁹ fit ad h q fluat
Tertiū ē intēsus dolor. sub q etiā p pphēdi nimia corpis
inflāmatio. qz si i istis accidētibz fieret fleubothomia seqret
mor⁹ agitatiu⁹. q ē pri⁹ nate. cū sit difformis & maior inflā/
matio. q etiā ē nafaz magis debilitās. Et cā mor⁹ agitatiui i
dolore intēso ē. qz sit tract⁹ ad diuersas pres. Per fleubo/
thomiā ei sit tractio ad locū fleubothomatum. & ex dolore
forti fieret tractio ad locū dolorū. Cā pō maioris inflāmatōis
est. qz ex fleubothomia pmouent hūiores qre magis inflam
mantur moru. Et istō vez ē qn fleubothomia sit pua & ar/
tificialis. Si tñ fiat v⁹ qz ad sincopim pdest i pdictis casibz.
qz ita cū vincit attractōz dolorū nō fac motū agitatiuū. et
sitr tollit inflāmatōz cū nō sint hūiores ibi q cōmoueant et
calefiant et maiorē inflāmatōem inducant. et istud voluit.

Baln p̄mēto illi⁹ aphorismi. i. pti. ampho. q̄ egerūt. cum
 dixit. q̄ n̄ ē melior medicina i apostemate vehemētis inflamaci
 onis. z s̄lī i febribz dolore forti q̄ fleubothomia Quartū
 ē balneū z maxie r̄solutiū. Tale ei phibet fleubothomiā
 qz tale etiā ē euacuatiū iā nasa nō facile tolerat euacuati
 onē sup euacuatōz. Quītū ē coit⁹ imediate p̄cedēs. P^o talē
 em̄ nō statim dz fieri incisio vene. qz ex h̄ maria debilitatio
 nate seq̄ret. cū p coitū p̄us nasa debilitata sit. Sextum est
 etas maior vel minor q̄ requir̄ ad fleubothomiā. sic etas i
 fācie z etas senij. put declaratū ē p^o. Et ista ipedimēta tan
 git Aui. loco p̄al. dicēs. Tibi qz cauere debes a minutōne
 in p̄plexiōe vehemētis frigiditatis z i regiōibz foris frigiditatis.
 z in hora foris doloris. z p^o balneū r̄solutiū z p^o coitū z in
 etate q̄ ē minor. xij. ānis senij q̄romag⁹ poteris. nisi i figura
 p̄fusus fueris z i soliditate m̄isculoz z venaz amplitudine. et
 eaz repletōe z coloris rubedine. Et vlt⁹ subdit. Nos nā
 qz ex adolecētibz z senibz fleubothomare audebīs. Adole
 scētes tñ fm ordinē ad fleubothomādū paulatī p̄uehe de/
 bes cū pauca minutōe. Septimū ē morbo p̄lit⁹. qz tunc ex
 tali fleubothomia nasa dupl^r debilitat. puta a morbo pro
 lito z a minutōe. Et istō ē vez fm Aui. loco p̄al. nisi san
 guis affuerit corruptio qz si sic fleubothomia p̄t cōuenire
 Octauū ē nimia repletio por⁹. Nonū ē nimia repletio ci
 bi. sub q̄ etiā p̄prehēdit indigestio cibi. Et cā hoz ē. qz fm
 Aui. in. i. attrahētia sūt tria. s. vacuū. calidum. z tota spēs.
 Si ḡ vene p fleubothomiā a sāguie euacuarēt cibū indi
 gestū vel supflūū siue potū supflūū a stōacho l^r epate attra
 herēt q̄ indigest⁹ veniēs ad mēbra n̄ corrigeret. qz tertia di
 gestio n̄ corrigit p̄ctm̄ scdē. n^o scdā p̄me. si p̄ctm̄ sit magnū
 p̄t qd i mēbra n̄ p̄uertet. s. ibi remanēs possz esse cā egri
 tudis. Decimū ē fragilitas. i. debilitas r̄cutis. fleubotho
 mia ei ē foris euacuatio. fm Bal. ij. aphorismoz i p̄mento
 illi⁹. In q̄ morbo. s. p^o debil⁹ nō p̄t pati morū fortē. Unde
 cimū ē subtil⁹ sensatio orificij stōachi. qd p̄cordiū dz. qd ex

fleubothomia in tali statim seq̃t sincopis. Et sub isto etiā
p̃hendit debilitas stōachi z facit flux⁹ colere ad orificiūz
et inducēs ad vomitū facile colere. Uñ in hūitib⁹ p̃dicta ac
cidentia nō puenit fleubothomia. Per fleubothomiā enīz
hūiores omoti ad os stōachi inducerēt tāq̃ ad locū cōsue
tū. z q̃z ē mēbz debile z ipotēs illi fluxui resistere. idō illis
m̃ta mala p fleubothomiā accidūt. Et h̃ ē vna cā q̃re qñ/
q̃z aliq̃ i fleubothomia sincopāt. s. q̃z colera ad stōachū flu/
it q̃ mordicādo stōachū et p̃passiōe cordis z stōachi sincop/
pim inducit. Duodecimū ē fastidiūz. si em̃ i fastidio fieret
fleubothomia cū vene euacuarent traheret ad se materiaz
malā faciēte fastidiū. Et p̃ima istoz sexvltioz accidentiū
tāgit Aui. loco 3al. Et circa istō ē sciēdū q̃ p̃ter p̃dicta ac/
cidentia sūt adhuc aliq̃ alia etiā ipediētia fleubothomiā. q̃z
p̃mū ē alia euacuatio. vt qñ ē flux⁹ mēstruoz aut emorroy/
daz. tūc em̃ nō d̃z fieri fleubothomia. z h̃ ad euacuatoz. l̃z
ad diuertēdū fluxū seu materiā posset fieri. Scōm ē cor/
poris siue p̃positōis raritas. q̃z a cor̃pib⁹ raris m̃tū dissol
uit. z idō sufficit ista resolutio nec euacuatiōe indigēt. vt
vult Gal. ix. magetegni. Tertiū est hūoz cruditas z visco/
sitas. tūc em̃ ē cauēda fleubothomia q̃z augmētaret crudi
tas hūoz. z p̃p̃ h̃ in morbis lōg⁹ ñ ē faciēda fleubothomia
q̃z cruditas hūoz augmētaret z h̃ debilitaret z morbz p/
lōgaret. z idō timēdū est de casu h̃tut. Et p̃p̃ h̃ vult Aui. q̃
in morbis cronicis faciēda ē farmacia añ fleubothomiā z
nō fleubothomia añ faciēda. licet vtroq̃z indigeant patien
tes. S̃z cruditas hūoz p̃t accidere duab⁹ de causis. vna
causa est p̃p̃ abundantia hūoz calore natālem suffocatiū
q̃ debilitat⁹ z suffocat⁹ hūiores crudos generat. z tūc bñ cō
petit fleubothomia. Uñ fm Alexandruz. ij. libro suo. c. de
ydropsi. fleubotomia in p̃ncipio ypozarce p̃petit cū pueit
ex m̃ltitudine sāguis mēstrualis cū phibeāt fluxu mēstrua
p̃p̃ cām aliquā. aut ex m̃ltitudine sāguis emorroydat. quia
sic ignis paru⁹ sub multa lignoz p̃gerie suffocat. s̃l̃r est de

calore innato suffocato sub hūoz mltitudine. Scda causa cruditatis hūoz ē calor innatus debilitas vti illis q̄ sūt debiles p̄plexiōis z q̄ habuerūt lōgā egritudinē z in senibz. z tūc nō p̄petit fleubothomia. qz p̄ h̄ augeret cruditas. quia sanguis in q̄ calor p̄seruat extraheret. z ita corp⁹ in frigidaretur et humores magis in crudarent. Debet ḡ sanguis dimitti vt hūoz cruditatē digerat. Quartū ē aeris indebita dispositio z nimia caliditas aut nimia frigiditas. qz p̄ caliditatē multā fortis fit resolutio. z p̄ frigiditatē mltā ineptificatio humoz ad fluxum.

Quid debes facere quādo vis fleuorthomari.
Vel quādo minuis fueris vel quādo minutus
Uictio siue potus lauachū vel facias mot?
Debent nō fragili tibi singula mente teneri

In B passu autor ponit qñq q debet fieri circa fleubor-
thomiā. aliq̃ quidē añ fleuborhomiā. aliq̃ in fleuborho-
miā. z aliq̃ post fleuborhomiā. Primum est vñctio q̃ aliqñ
sit in fleuborhomiā. sic vñctio fleuborhomi. vt doloꝝ lenia-
tur. al. qñ vero post fleuborhomiā. vt p̃solidatio vulneris
retardet ad B̃vt post fleuborhomiā hūozes relictī in venis
aliquā possint habere respiratōem z fumi ali q̃ mali exalēt
Scdum est pot⁹ z maxime vini q̃ valet in fleuborhomiā si
sincopis accadat. z etiā valet post fleuborhomiā p̃ regene-
ratione nouoz spiritūū z noui sanguis. z isto mō iam faci-
unt cōes. Tertiū est lauachz. i. balneū q̃ valet p̃ duos vel
p̃ tres ante. et p̃ duos vel tres post fleuborhomiā et nō co-
dem die. Ante quidem. si quis timeat q̃ habeat iu se hūo-
res grossos. quia balneum humores dissoluit et commo-
uet eos. z p̃pter hanc causam etiāz competit ante acceptio
sirupī acetosi. et motus vt humores dissoluantur et subti-
liantur. et ergo quando d̃z fieri fleuborhomiā d̃z fricari

ad actus sanguinis per membrum. Vnde si sanguis in membris
non potest dari ubi quiescit fit et per aliosque partes deest.

brachii. ut hūiores existētes i venis p̄p̄is brachio subtiliē
z p̄parē ad exēdū facili. P̄fleubothomia kovalz vtrūq
hūoz z vaporz d̄relicta resoluā. In die p̄o fleubothomie
n̄ p̄ueit. q̄z p̄ balneū curz lenis sit q̄ lenificata p̄cussione fa
cta i fleubothomia fugit. z h̄ ē piculū. Quartū ē fasciā. i. li
gatura cū p̄anis lineis q̄ valz p̄fleubothomia imēdiate ad
retinēdū fluxū. z aū fleubothomia ad trahēdū hūiores ad
locū vbi q̄rit fleubothomia. ut ex eo etiā vene ingrossent z
meli⁹ videant. Quitū ē mor⁹ siue ābulatio moderata q̄ p̄t
fieri aū vt hūiores dissoluā z subtiliē. z p̄. ad resoluendū
reliq̄as hūoz ex fleubothomia d̄relictas. Circa p̄dicta sciē
dū ē q̄ omnes faciūt se fleubothomare ieiūni. s̄z q̄busdā
doctoribz meli⁹ videt z p̄ueniēt. q̄aū fleubothomia p̄mū
vnū ouū sorbeāt molle cū vno haustu vini circa nonā l̄ de
cimā horā aū p̄adiū z statū postea se fleubothomari faciāt
Et h̄ cā ē. q̄z stomacho vacuo nāsa fort⁹ sāguiez retinet ne
d̄ficiat i nutrimento. s̄z cū cibo q̄ de se mltū nutritiū ē sit i sto
macho cuiusmodi sūt oua sorbilia z vinū. tūc nāsa melius
sāguinē exire p̄mittit.

**Exhilarat tristes. iratos placat. amentes
Ite sunt amentes fleubothomia facit**

In h̄ passu autor ponit tres effect⁹ fleubothomie. Prim⁹
est q̄ fleubothomia exhilarat. i. letificat tristē hoīez Scd⁹
est q̄ fleubothomia placat iratos. z cā vtriusq̄ ē. q̄z in san
guie q̄n mltā p̄misces melācolia sit tristitia. z q̄n mltā co
lera. sit ira. cū melācolia sit cā tristitia. z colera ire Jā vterq̄
istorz duoz hūoz educit eductōne sāguis. q̄z ei p̄misceatur
Tert⁹ ē q̄ phibz amētes ne ifaniāt. q̄z fac humores fluere
ad ptes exteriores. z a capite diuernt. Pro maiori decla
ratōe sciēdū ē q̄ q̄nq̄z sūt cause p̄p̄ quas d̄z fieri fleubotho
mia. quaz p̄ma ē directa et alie q̄t̄noz indirecte. Prima q̄
est directa est vt abundantia sāguis eua cūet. siue abundet
sanguis in q̄litate siue quantitate siue vtroq̄ modo. Nam

fm Aui. lo. pal. duo genera hoim sūt fleubothomāda. qñ
vnū ē ille mod⁹ hoim q̄ iā pati sūt incide i egritudies. vt q̄
bñt abūdātiā sāguis i q̄titate. 7 r̄liquū gen⁹ ē gen⁹ illorum
hoim q̄ iā egritudiez icidef. p̄t hūoz sine sāguis maliciā.
S; differt fleubothomia iūta 7 illa. qz p̄t sāguis abūdan/
tia; d; fieri mltā fleubothomia. s; si i q̄litate peccet sine sit
maliciosus tūc opetit fleubothomia pauca. Uñ fm Ba. ix.
megategni. si sāguis sit mal⁹ i corpe d; euacuari paulatim
7 iō peccāt mltū illi q̄ qñ videt sāguiez malum fleubotho/
māt se q̄sq; videāt sāguiez bonū exire cum forte p⁹ tot⁹ sā/
guis exiret q̄ bon⁹ exiret. s; d; fieri pauca euacuatio. et tūc
fm Ba. i casu isto. p̄t q̄ fiat fleubothomia d; dicta bonuz
sāguinē generās exhiberi vt loco malī sāguis bon⁹ sāguis
generet. Et postea d; fieri p⁹ modicu; tps fleubothomia
pauca. 7 sic deiceps Ista fleubothomia ē directa qz sit p se
ad euacuatoz illi qd p se d; p fleubothomiā euacuari. scz
ad euacuatoz plenitudis hūoz sine sāguis. pncipaliter tñ
fm q̄cū eo sunt alij hūozes. P̄ia cā idirecta ē magnitudo
morbi 7 magnitudo apostemat; vehemēt; i flāmatiōis. q̄a
fm Ba. i com. illi apho. Que egerit zc. Nō ē melior medici/
na i apostemate vehemēt; i flāmatiōis 7 i febrib; dolore for/
ti q̄ fleubothomia. vt etiā dictū ē ibi Frigida nasa. Scda
cā idirecta ē vt attrahat matia ad ptē illā p quā d; euacua/
ri matia. vñ i retēōe mēstruoz 7 emoroydaz d; apiri so/
phena fm Ba. 7 Aui. vt trahat matia sāguis ad iferi⁹ Ter.
tia cā idirecta ē vt hūozes trahāt ad locū f̄riū illi loco ad
quē fluūt hūozes. 7 h; ad diuertēō matia a loco ad quē fluūt
hūozes. vñ i nimio fluxu mēstruoz d; fieri fleubothōia d
basilica vt trahat matia ad f̄riū locū ad quē declinat 7 di/
uertat a suo fluxu. Et p̄t h; i pleuresi sinistre p̄s. deb; fieri
fleubothomia i pte dextra vt diuertat matia 7 attrahat ad
locū f̄riū loco ad quē declinat. 7 s̄l̄r si sit in pte dextra d;
fieri fleubothomia i pte sinistra. Quarta cā idirecta ē vt p
fleubothomiā vna porcio matie euacuet 7 nasa potentior

fit sup̄ residuū. ⁊ sic ꝑpetit fleubothomia qñ repletio est in
corpe ne fiat apostema. qz nafa ē debil' respectu regis illo/
rū hūoz. Iōrna porcio illi' mat'ie ē euacuāda ne ꝑꝑꝑ impo/
tētiā nafa i regēdo illā materiā. illa mat'ia fluat ad aliquez
locū debilē in q̄ aggreget ⁊ apostema generet

Fac plagam largā mediocriter vt cito sum?
Exeat. vberius liberiusqz cruor.

In h̄ passu autor poitvñū documētū d̄ qñtitate scissure i
fleubothomia. Et dīc qz scissura d̄ esse larga mediocriter
vt sum? ⁊ grossus sāguis liber? exeat. qz qñ scissura ē stric/
ta tūc solū subtil' sāguis exiet ⁊ grossus r̄manet. Circa istd̄ ē
sciēdū qz aliqñ i fleubothōia d̄ fieri vuln' magnū ⁊ aliqñ
puū. Debz at fieri vuln' magnū tribz d̄ causis. P̄rio qz hu/
mores sūt grossi. ⁊ grossus sāguis ē euacuād' vt p̄ illd̄ vul/
nus magnū sāguis facili' possit exire. ⁊ ḡ melācolic' faciē/
dū ē magnū vuln' Scdō ꝑꝑꝑ t̄pis frigiditatē qd̄ hūores i/
grossat. ⁊ ḡ i hyeme d̄ fieri vuln' magnū. Tercio ꝑꝑꝑ abun/
dātiā hūoz. qz tūc fit meli' euacuatio p̄ vuln' magnū q̄ p̄/
uū. S̄z vuln' puū fit cum ē p̄ꝑꝑ debil'. vt d̄ spiritibz ⁊ calore
min' euacuet. Et i tpe calido eadē de cā. Et qñ est sanguis
subtilis.

Sāguine subtracto sex horis est vigilandū
Ne somni sum? ledat sensibile corpus
Ne neruū ledas nō sit tibi plaga p̄funda
Sanguīe purgat? nō carpas p̄tin' escas

In h̄ passu autor tāgit tria p̄siderāda circa fleubothōiaz
Primū ē qz fleubothomat? nō d̄ dormire imēdiate p̄ fleu/
borthomia. nisi ad min' trāsiuerit sex hore. Et h̄ subdit au/
tor cām ne sumi q̄ scz i sōno causāt moti ad caput ledāt ce/
rebz. Alie tñ p̄nt assigri cause. qz p̄ma ē. ne in sōno p̄tat se

patiens sup̄ brachiū fleuborhomia. et p̄ h̄ ledat. Sec̄da est.
 ne hūiores ī sōno fluāt ad mēbz lesū in q̄ ē dolor p̄t̄ ictum
 fleuborhomia et fiat apostema Un̄ Ba. ij. aphorismoz. sup̄
 illo āphorismo. in q̄ morbo. vult q̄ ī sōno si fiat apostema ī
 tra corp̄ aut mēbz sit lesū ad ip̄m fluunt hūiores. Alii. h̄o
 aliā affligit cām. s. q̄ p̄ talē sōnū. possz accidere p̄fractio mē/
 bzo. Et isti cā p̄t̄ esse. qz sic fm̄ Ba. sup̄ illo ampho. ī quo
 morbozē. Sōn̄ in p̄ncipio paroxismi nō cōpetit. qz calor
 nafat̄ ad interiora regredit̄. et exteriora īfrigidat̄. et sumi re/
 manēt nō p̄sūpti. p̄t̄ qd̄ rigor augm̄tat̄ et paroxis̄m̄ etiā p̄/
 lōgat̄. sic etiā sumi p̄ cōmotōz hūoz et ī fleuborhomia ad
 nervos et ad lacertos eleuat̄ q̄ nō p̄sūpti remanētes ī sōno
 īfrigidat̄ in exterioribz īngrossat̄. et iō faciūt ad nervozū et
 lacertoz p̄fractōz si fiat sup̄dormitio īmediate post fleubo/
 rthomiā. Aliā cā p̄t̄ esse. qz materiā est īngrossās ē faciēs cō/
 fractōez. sic in q̄rtana in cui⁹ typo sit p̄fractio p̄t̄ frigidita/
 tē et grossiciē materiē. s. nerui et lacerti sūt frigidi. iō ad ip̄/
 sos veniēs iste sum⁹ in somno in q̄ sit retractio caloz ad ī/
 teriora īfrigidat̄ et īngrossat̄. et iste sum⁹ īfrigidat⁹ et īn/
 grossat⁹ frigiditatē et īngrossatōez inducit ī mēbro siue cō/
 fractōez. siue ad mēbz p̄sile p̄perat̄ egritudies p̄siles. Et
 istō vez ē d̄ somno fleuborhomie vicinor̄ n̄ de remoto post
 q̄ sumi illi fuerit p̄sūpti. Sc̄dm̄ qd̄ dicit̄ est q̄ fleuborbo/
 mas d̄z cauere ne faciat nimis pfundam aperturā in mī/
 nutione. ita q̄ cum fleuborhomo ledat nervum vel arteri
 am vene supposituz. Nam ex lesione nerui sequit̄ spasmus.
 ex quo vlt̄er⁹ acerbissima mors sequit̄ vel ad minus perdi/
 tio mēbri. puta brachiū vel digiti. zc̄. Ex lesione arterie se/
 quitur fluxus sanguinis arterialis difficilime curabilis.
 Tertium est q̄ fleuborhomatus nō illico. id est. īmedia/
 te post fleuborhomia. cibum sumere debet. s. d̄z expectare
 quousq̄ in eo humores fuerint quieti. ne cibus ante ei⁹ di/
 gestionem ad subueniendū mēbro leso cum sanguine si/
 mul attrahat̄.

Omnia de lacte vitabis rite minute
Et vitet potū fleubothomatus homo
Frigida vitabis qz sūt inimica minutis
Interdict⁹ erit minutis nubilus aer
Spūs exultat minutis luce per auras
Omnib⁹ apta quies est. mor⁹ valde nociu⁹.

Hic autor ponit qnqz vitanda ab ipso fleubothomato.
Quorū pmū est qz fleubothomat⁹ d3 vitare lac z lacticiā.
Cui⁹ cā est. qz ex cōmōtione hūoz p fleubothomiam sepe
fluunt humores aliq ad stomachū. Si g lac sumeretur ex
cōmitione illoz hūoz lac in stomacho corrūperet. ex quo
de se maxime corruptibile est. Etiam lac ppter dulcedinez
ei⁹ posset trahi indigestū ad venas. Et ppter commotiōem
humoz facile corrūpi. Scdm est qz fleubothomat⁹ debet
cauere a potu nimio. qz ppter euacuatiōez venaz talis pot⁹
traheret facile ad venas indigest⁹. prout p⁹ dictū est. Terti
um est qz fleubothomat⁹ d3 vitare omnia frigida tam intus
sumpta qz exteri⁹ adhibita. puta cibaria multum frigida.
aerem frigidum. balneum frigidum. tenuitatem vestium.
sessionem supra petraz. frigiditatem capitis vel pedū. quia
cum calor naturalis p fleubothomiā debilitat⁹ est. corpus
facile supflue infrigidaret. Quartum est qz fleubothoma
tus nō d3 ambulare in aere tenebroso nebuloso turbato.
quia talis trīsttat animā. z pigriciā in corporibz inducit.
vt p⁹ dictum est ibi. Aer sic mund⁹. nam tristitia causa ē
sanguinis melancolici. Sed d3 ambulare in aere claro et
lucido. quia in tali aere spūs vitales naturales z animales
recreant⁹ et ad extra mouent⁹ congaudentes simili. Quin
tum est qz fleubothomatus d3 querere quietem tempera
tam. similiter z motū excessiuum vitare. qz mor⁹ excessiu⁹
tūc maxime debilitat et hūozes cōmouet. quies vero tem
perata motū sedat.

Bali. sup illū ampho. Inchoantibz morbis. vult q opor/
tet fieri fleubothomia aut farmaciaz vt nafa allenief. q scz
onerata ē ppr materie mltitudine. Tercio bz instantiaz in
morbi magnitudine z acuitate. vt qñ ē apostema magnū et
dolorosū. lz nō sit mltā materia. s. añcedēs i corpe. Un̄ dic
Bal. viij. megategni. Si apostema sit magnū fleubotho/
mef in pncipio. licet nō sit materie mltitudo ne crepet aut
aperiat apostema añ sui maturatōnem. Ergo vt mala sin/
thomata vitē minutio ē faciēda. Scda regla ē q non fiat
fleubothomia in die mor⁹egritudis. sic in crisi nō ē facien/
da fleubothomia. nec aliq euacuatio. ne materia a loco ad
quē nafa micrit ipm diuertat. Sitr neq i paroxismo. Un̄
fm Bal. j. amphorismo. In statu. neq fleubothomia ne/
q farmacia fieri debz. qz i eo fit coctio morbi. q meli⁹ sit in
dete qz motu. Sz sic se bz stat⁹ ad morbū totalez. ita paro/
xismus respectu diez interpolatōis. sic g i statu nō est eua/
cuādū. ita nec i paroxismo. Tercia regla ē q fleubothomia
nō ē faciēda in pncipio morbi. cum crisis ē remota. qz fm
ysaac i vrinis. Sāguis ē fūdamētū caloris nafal. ipm. s.
sustinēs. lz cor sit fūdamētū generās. z spūs fūdamētū
deportās. sz sanguis ē fundamētū caloris nafal. qz ex eo ma/
terialit⁹ generat calor nafal. z iō aliqz sanguinē euacuādo
euacuat calore q materiā morbi bz digerere. z p pñs mor/
bus. plōgat z h⁹ debilitat. ppr qd r mēdū ē ne p⁹ lōgitudi/
nē morbi z debilitatē p⁹ nafa succubat. Quarta regla ē
q i corpe habēte fecem i intestis nō dz fieri fleubothomia.
Lup⁹ cā ē. qz tria sūt attrahētia. s. calidū. vacuū. z tota spēs
Quia g p fleubothomia vene euacuāt q a mēbz sibi p⁹ in/
qs attrahūt. z ita meseraice a stomacho. vēter pl⁹ stipat. z
materia p⁹ tēta in ventis plus inficit. z meseraice attrahūt
hūiditatez secū. z feces plus desiccant. Debet gr⁹ter pmo
leniri vt p suppositoria aut clisteria. nisi p se laxet. Quia re/
gula ē q nō dz fieri fleubothomia mltā. qz ex h malū acci/
dit in senio. s. mlti morbi mali. sic epilēsia apoplexia et pa/

raliss. qz ppter remotōez sanguis et calor generāt multe sup-
 perfluitates fleumatice q̄ sūt cause harz egritudinū. Sex-
 ta regula est q̄ nō d̄z fieri fleubothomia ī muliere mēstrua-
 ta aut impregnata. In impregnata nō d̄z fieri. qz p hoc ca-
 lor digerēs cibū diminueret et nutrimentū fetus auferret.
 et maxie q̄n fetus ē magn⁹ cum tūc indiget ampliori nutri-
 mento. Et istō dicit ypo. v. amphorismoz. In mēstruata
 flo nasaliter. s. fm reuolutōem mēsis nō d̄z fieri fleubotho-
 mia. qz ī fluxu nimio mēstruoz esset faciēda ad diuertē-
 dū materiā. s. q̄n eueniūt naturaliter et fm debitū cursum
 nature tunc nō d̄z fieri fleubothomia. cū materia euacuet
 sufficiēter a nasa. et nasa nō d̄z diuertere ab opatiōe. Septia
 regula ē q̄ post colericā passionē nō d̄z fieri fleubothomia
 Cū em̄ fleubothomia omoueāt hūiores p̄ h̄ posset humor
 coleric⁹ ad stomachū fluere et ipm inflammare. nec d̄z fieri
 post vomitū ne silr hūiores fluāt ad stomachū. neqz p fluxū
 vētr̄. neqz post vigiliās magnas. neqz p motū fortē. et bre-
 uiter nec post vllū calefaciēs multū. aut multū dissoluēs.
 qz fleubothomia hūiores pl⁹ omoueret et p̄turē magis debi-
 litaret. Deinde videndū ē ī q̄b hoibz p̄petit fleubothomia
 Et p illo ponēde sūt aliquę regule. Quaz p̄ma ē q̄ fleubo-
 thomia p̄petit hōibz delicat⁹ ociosis et q̄scentibz. multum
 carnosis. et cibus multum sanguinem generantibz. et cibus
 Secunda regula est q̄ fleubothomia conuenit illis ī qui-
 bus est abundantia sanguinis. quod cognoscitur p vine
 spissitudinem. Abundantia enim sanguinis facit eam sp̄s-
 sam. sed coleram subtilem. Tertia regula est q̄ fleubotho-
 mia debet fieri in illis in quibus melancolia abundat. Un-
 cum est multa melancolia naturalis currens cum sangui-
 ne per totum corpus. quia sanguis in epate ab ea mundi-
 ficatur. tunc competit fleubothomia siue minutio postea
 farmacia. Unde duplex est melancolia. naturalis et inna-
 turalis. Naturalis est fer sanguis. que quādo abundat ipsa
 est currens cū sanguine. quare cū sanguine p fleubothomiaz

euacuaf. ideo faciēda est fleubothomia ad eū euacuandū; cū
 sanguis ab eodē cū calore. s. calore tpatō sūt sūguis et me
 lācolia. q̄ est eī⁹ fer. et postea faciēda ē farmacia. Quarta re
 gula est q̄ in illis in q̄b⁹ timet hūoz ebullitio. turbatio et
 calefactio. ppetit fleubothomia. et isti statim qñ sentiunt se
 calefieri debēt fleubothomari cū sit timor ebullitiōis tur
 batōis et calefactōis. ppter hūoz abundantia. Aliqñ tñ aliq
 decipiūt p istā regulā. qz statim qñ sentiūt calefactiōem et
 timēt de humoz ebullitiōe statim fleubothomāt se. Et qñ
 istō ē ex colere calefactiōe et incēsiōe. p fleubothomiā non
 cessat calefactio nec ebullitio. imo p hūoz augmentat. qz fleu
 bothomia hūozes pmouet. et p corp⁹ currere facit. Et qñ nō
 ppetit fleubothomia nisi h sit ex abundātia hūoz qd cog
 scit p sudoris multitudinē et marie in mane. Aliq cū sunt
 q nō sudāt nisi qñ euacuatiōe indigent. Quinta regula est q
 illis d3 fieri fleubothomia q hnt pture forte et q sūt sūgu
 nec complexiōis non frigide et sicce. Unde Ra. viij. alman.
 Corpora apta ad fleubothomiā et q hnt venas amplas et ma
 nifestas et corpora pilosa et bruna et ex colore rubeo et fusco
 mixti sūt colorata. et iuuenes et adolecētes et senes nō decre
 piti. s3 pueri et infirmi nō sūt minuēdi nisi magis vigente ne
 cessitate. Et plurime istaz reglar colligunt ex Aui. iij. in
 de fleubothomia.

Estas ver dextras. autū⁹ hyemsq3 sinistras
 Quatuor h⁹ mēbra. cephe. cor. pes. epar. vacuā
 Cler. cor. epar estas. ordo sequēs reliquas. da

Sic poit autor aliq pcernētia mēbra euacuāda fleubo
 thomia. Et dic pmo q i vere et estate debēt euacuari vene
 dextre. vt dextre man⁹ vel dextri brachij vel pedis. S3 in
 hyeme et autūno debēt fleubothomari vene sinistre. s. sin
 stre man⁹ vel sinistri brachij vel pedis. Et isti cā pte esse. qd
 ver est multiplicatiūū sanguis et estas colere. q i vere et estas

te debet euacuari ille vene i qbo magis abundat sanguis z co-
lera. sz ille sut vene dextre. qz i pte dextra corpis situatu est
mēbz generatiuū sanguis. s. epar z receptaculū colere. scz
cillis fellis. Sz autū est generatiuū melācolie q etia col-
aceruat z nō resoluit p hyemē. g in autūnoz hyeme debet
fleubothomari ille vene in qbo magis dñatur melācolla q
sut vene sinistre cū in sinistra pte corpis contineat splen. q est
receptaculū melācolie. Sedo dic q ista qttuor mēbra. scz
cephē. i. caput. cor. pēs. et epar. fm qttuor partes anni sunt
euacuanda. cor qdem in vere. epar in estate. caput i hyeme
et pedes in autumno.

Bat saluatella tibi plurima dona minuta
Idurgat epar. splenē. pectus. precordia. vocē
Innaturalem tollit de corde dolorem

Hic tangit sex inuasmēta pueniētia ex fleubothomia ve-
ne q dicit saluatella. z est vena in dorso manū. in loco q ē inter
auricularē digitū z medicū. Primū ē q ipa purgat epar.
Scdm est q ipa mūdificat splenē. Tertiū est q mūdifi-
cat pectus. Quartū ē q pseruat pcoria. i. orificiū stōachi a
nocumēto. Quintū est q aufert nocumēta vocis. Sextū
est q aufert dolorē innatalē cordis. Et rō oīm inuasmētoz
ē qz pdicta vena ab oīmibz istis locis sanguinē euacuat. vt po-
stea etiā patebit. Pro maiori declaratiōe pdictoz sciendū
est q in fleubothomia aliquā aperiunt vene z aliquā arterie.
In aptiōne at arterie ē timor. Et b^o cā potissima ē nimi^o
flux^o sanguis. q duplici cā bz fieri in fleubothomia arterie
Una cā ē caliditas vebemēs sanguis arterialis. Caliduz
em ē facile mobile z arteriā dilatās z aperiēs. et ido iuuat
multū ad euacuatiōz sanguis i fleubothomia arterie. Se-
cūda cā ē arterie mobilitas. z iō tard^o in ea vuln^o curat cū
vulnera nō sanāt nisi qescāt Prodest tñ ista fleubothomia
triplex. Primo cū est in corpe sanguis subtilis abundantia.

Secundo quoniam vaporosi. Tercio quoniam calidissimi. Sanguis est subtilis. ex quo calor nascitur et spiritus sunt. habitant in arteriis. Sed sanguis grossus. ex quo membra nutriuntur in venis. sicut sanguis vaporosus in arteria continetur. et sanguis sanguineus in venis. Sanguis etiam calidissimus quia corde efficitur et digeritur. quod est calidissimum membrum etiam continetur in arteria. Alius autem sanguis in venis. Secundo sciendum quod venarum apertio est in multis membris. Aliquod in brachio siue manu magna. aliquod in pua. aliquod in pede. aliquod in naso. aliquod in fronte. aliquod in labijs. aliquod in lingua siue in palato. aliquod in angulis oculorum. siue in fronte. In manu maiori quod est ab ascellis usque ad cubitos sunt quoniamque vene apertae secundum Raimundum. vii. alimam. et Aulio. pal. Una vocatur cephalica quod est vena capitis. Secunda basilica. quod est vena epatica. Tercia mediana siue cardiaca siue nigra. secundum quod vocatur ab Aulio. siue matrix. sic vocatur a Rasi. Quarta ascellaris. et quanta sunt in brachij. In manu minori est scelles siue saluatella. et ita in brachio secundum quod continetur maiorem manum et minorem sunt apertae servene. Cephalica a partibus quod sunt supra collum euacuat. et ideo passionibus capitis valet ut in enigranea. mania. et in alijs calidis passionibus siue ex materia calida. Unde et ista incipit siue oritur ab huius et tendit per se ipsum preter sinistram brachij. Basilica euacuat immediate a partibus sub collo ut a pectore et epate. Unde in passionibus pectoris et epatis et siliis valet. unde valet in pleuresi. Et incipit ista ab ascellari et tendit ad preter domesticam brachij. Mediana vero est media inter duas predictas in situ et in oppositoe. quia ex eis proponitur. Est etiam ramus virius. quod. Et est etiam media in euacuatione. quia vndeque euacuat et ab inferioribus partibus sub collo. et a collo. et super collum. Unde in vniuersa lis totius corporis in euacuando. non vniuersaliter sic dicunt quodam quia a corde oritur. sed quia ramus est cephalice et basilice. Et ergo cum volumus fleuorothomare de cephalica. et non apparet. demus accipe magis medianam quam basilicam. et sicut cum volumus fleuorothomare basilicam et non apparet. magis demus fleuorothomare medianam quam cephalicam. quia magis conuenit cum utraque quam vna cum alia. cum sit ramus istarum. et ista extrema. Scelles siue saluatella est vena quod

est in auriculari et medicu. tēdēs pl⁹ s⁹us medicu digiti
et oris a basilica. et ista ap⁹ in dextra manu i⁹ opitatio epar⁹
et in sinistra manu i⁹ opitatio splenis. Et q⁹re h⁹ sit nescitur
rōe. sic dicit Aui. sed experientia. hāc em inuenit Gal. p som
niū. vt ipse dicit. q⁹ habebat q⁹ndam i cura habēre opitatio
nem epar⁹ et splenis. et somniabat se fleubothomare patiēte
de illa vena. et sic fecit et curat⁹ est. De ista sit fleubothomia
ponēdo manū i aq⁹ calida. q⁹ subtilis ē. iō vt ingrosset et di
latef et nerulu⁹ claudat. cit⁹ debito. et vt sanguis grossus sb/
tillet. Accellat ē i la q⁹ posita ē sub basilica. et illa apparet i
ligatura brachij. et d⁹ ista idē ē iudiciū cum basilica. Funis
brachij ē illa q⁹ ē sup⁹ cephalicā siue osyltimum siue altius
brachij s⁹us p⁹te siluestre. Et ē idē iudiciū d⁹ ista et d⁹ cepha
lica. I⁹ g⁹ fm Aui. et Ga. i apertōne vene sit euacuatio vni/
uersal a toto corpe. nō tñ ab oib⁹ venis eq⁹liter. vt visus est.
I⁹ etiā vene a toto corpe euacuēt. nō tñ i eis ē timor eq⁹lis
imo cephalica fm Ra. vñ. almā. ē securior. Et basilica est
mag⁹ timēda. et cardiaca etiā mltū ē timēda I⁹ min⁹ q⁹ basi
lica. Cephalica ē securior. q⁹ neq⁹ iuxta eā est neru⁹ neq⁹ ar
teria neq⁹ sup⁹ eā. S⁹ sub cardiaca ē neru⁹ et aln⁹ sup⁹ eam
est neru⁹ subtilis. iō timēdū ē ne icidat neru⁹. Basilica est
p⁹iculosa valde. q⁹ ē sub ea arteria et iuxta eā est neru⁹ et ma
scul⁹. et iō ē timēda valde. Sceiles siue saluatella nō ē peri
culosa. s⁹ tñ subtil⁹ est. et iō vt ap⁹at. meli⁹ ē q⁹ ponat⁹ i aqua
calida. In pede sūt tres vene. s. sciatica. sophena. et vena po
plicis. Et hee aperiūt cū volum⁹ trahe sanguīez ad ptes i/
feriores vt i puocatōne mēstruoz et illa q⁹ est i poplice fm
Aui. mag⁹ valet q⁹ sophena aut sciatica. q⁹ p⁹inq⁹or est ma
trici. et ideo meli⁹ potest ab ea trahere. Sophena s⁹o a s⁹ga
testiculis et a matrice sanguīne attrahit. S⁹ sciatica ab an
chis renib⁹ membris q⁹ sunt situate versus p⁹tem siluestre
meli⁹ trahit. Sophena vero a matrice et a membris posi
tis s⁹us p⁹tem domesticā I⁹ sint rami vni⁹ vene. In medio
frōtis est vena vna q⁹ aperiēda est in antiq⁹is passionibus

fron
ma

faciel vt i morphea z i petigine scabie z i passiōibz oculoꝝ.
p^{ri}o tñ d^z fieri minutio de cephalica. Et silr ē vna vena in
naso. z i vniūsq; aptione d^z collū ligari. z postea apiri vna
ante aliā. p^o ligatōz ei colli meli⁹ maifestat. In alijs etiā sūt
vene q̄ apiunt p^o apostemata existētia i ore aut gingiuis.
cephalica tñ p^o minuta. In palato sūt q̄tuoꝝ vene. q̄ si ape
riat valēt fluxui reumat^z z ad dētes i eis faciētes dolorem
Et iste vene sūt maifeste z debēt apiri ma⁹ digesta. Itēz
q̄dā sūt vene i angulis oculoꝝ versus frōtē. z apiunt i passi
onibz oculoꝝ. cephalica p^o minuta. Itē q̄dā sūt vene sub lin
gna q̄ apiunt i squinātia. cephalica p^o minuta. Itē vene q̄
sūt i timpozibz incidūt p^o emigraneā. z p^o dolorē magnū
capit^z. z egritudine capit^z diuturnam. Et iste sūt q̄s vocat
ypo. et Aui. iuuenales. q̄z incisio reddit hoiez impotentēz
generare. Itē i collo etiā sūt vene q̄ vocāt guides q̄ minūē
desūt in pncipio lepre. z maxie q̄n anbelit⁹ angustat. vñ in
squinātia impediēte anbelitū minuunt.

Si dolor est capitis ex potu limpha bibatur
Ex potu nimio nam febris acuta creatur.
Si vertex capitis vel frons estu tribulētur
Limpoza frōsq; siml moderate sepe fricentur
Mozella cocta nec nō calidaq; lauentur

In h^o passu autor duo notat. Primū ē q̄ si dolor capit^z
accidat ex potu nimio z maxie vini vel alie⁹ alteri⁹ pot⁹ quo
p^otingit hoies inebriari. tūc supbibi d^z aq̄ frigida q̄ sui fri
giditate atq; ingrossatōe ipedit ne sumi ex tali potu eleua
ti cerebz ledāt vel ad ipm eleuēt. Scōm ē q̄ si summitas
capit^z vel frōs nimio calore vexet tūc debēt timpoza z frōs
moderate fricari. z postea debēt ex aq̄ decoctōnis mozele
calida lauari. qz mozele q̄ a cōmunibz medicina solatrū d^z
habet infrigidare. qz frigida est.

Lxxv

Temporis estiu ieiunia corpora siccant
 Quolibz i mēse cōfert vomit^o quoqz purgat
 Hūiores nocuos stōachi. lauat ambit^o omēs
 Uer autūn^o hyems estas domiatur in anno
 Tempore vernali calid^o fit aer hūidusqz
 Et nullū temp^o meli^o fit fleubothomie
 Usus tūc homini veneris cōfert moderat^o
 Corporis et mot^o ventrisqz solutio sudor
 Balnea purgētur tūc corpora cū medicinis
 Estas more calet sicca nascatur. in illa
 Tūc quoqz precipue colerā rubeā dominari
 Hūida frigida fercula dētur. sic venus extra.
 Balnea nō. p̄sūt. sint rare fleubothomie.
 Utilis est requies. sit cū moderamie pot^o

In h̄ passu autor pla notat. Primū ē q̄ ieiunare mltū ex-
 siccāt corpa i estate. qz exq̄ estas d̄ nata ē calida ⁊ sicca. ip̄a
 f̄soluit hūiditates corp̄is. q̄ etiā f̄soluūt p̄ sudores i estate
 mltiplicatos. ⁊ sic supueniēte ieiunio corpa pl^o exsiccat. qz
 absēte hūido cibali. calor n̄ri corp̄is agit i hūiditates p̄p̄as
 ip̄as exsiccādo Et ḡ bñ dīc̄ ypo. vii. p̄ti. apho. Corp̄ibz hūi-
 das carnes hūitibz famē adhibere p̄ueit. fames ei corpa ex-
 siccāt. Scdm̄ ē q̄ vomit^o p̄fert q̄libz mēse. qz p̄ vomitū eua-
 cuat hūiores nociui p̄tēti i totō ābitu stōachi. Et istd̄ ec̄vo-
 luit Aui. liij. i. c. xij. d̄ inuam̄t q̄ affert vomit^o. cum dixit. q̄
 ypo. p̄cepit vomitū fieri bis i vnoqz mēse. s. duobz diebz p̄ti
 nuis vt sc̄do die expellat illd̄ qd̄ p̄rio die n̄ potuit ipelli Et
 p̄ h̄ fm̄ ypo. p̄fuit sanitas. cū tal̄ vomit^o mūdificat stoma-
 chū euacuādo fleumaz colerā Stōach^o ei nō h̄z aliqd̄ qd̄
 mūdet ip̄m. sic intestia h̄nt colerā rubeā ip̄az mūdificantē
 Et postea Aui. lo. pal. poit pla alia inuam̄ta vomit^o bñ fa-
 cti. Quoz p̄mū ē q̄ p̄fert ḡuitari capite. ⁊ h̄ ē rez qm̄ illa ḡ-
 uitas accidit ex matia hūorali vaporosa pueniēte a stoma-

chor mēbz i ferloribz ad caput. Si ei gūtas corpīs fieret
a nocuūto. ppo ipi? cerebri. tū vomit? magi noceret q̄ cō
ferret Scdm ē q̄ clarificat vīlū. z h qñ obscuratio vīlū p
ueit ex matīa vaporali. pueniēte a stōacho ad ipos oculos
alias at n. Tertiū ē q̄ aufert fastidiū. i. nanscā z abhomiā
tionē. r̄ mouēdo z euacuādo hūorē a stōacho q̄ ē cā fastidiū.
Quartū ē q̄ pfert ei ad cui? stōachū descēdit colera corru
pēs ei? cibū. Quintū ē q̄ r̄ mouet abhomiātōz q̄ fit ppe vnc
tuositatē. Sextū ē q̄ r̄ mouet cāz desiderij z illd qd fac de
siderare acutū pōticū aut acetosū. qz vomit? r̄ mouet cām
oīm istaz dispositionū. iā r̄ mota cā remouet effect? Sep
timuz ē q̄ pfert laxitati. i. cathecie q̄ pcedit ydropisim. eua
cuādo materiā tal laxitatē z mūdādo stōachū. Octauū est
q̄ pfert vlcētibz i renibz z vesica diuertēdo materiās currē
tes ad illa loca ad ptē oppositā. Nonū ē q̄ etiā cōfert lepre.
maxie qñ fit cū vomitino forti. sic elleboro. qz tal vomitus
euacuat matīas q̄ sūt i locz remotz z difficil eradicatoris. ex
q̄bz fit lepra. Etiā vomit? corrigū digestiōez pma. ex q̄ aliē
digestiōes meli? fiūt. vñ lep peccat i corruptiōne digestiue.
Decimū ē q̄ pfert malicie colorz i cute ex aliq hūore. diuer
tēdo ipm a cute. Undecimū ē q̄ pfert epileſie stōatice. eua
cuādo hūorē r̄tēru i stōacho. ex cui? effumatōe causat epile
sia Duodecimū ē q̄ pfert ictericie. maxie illi q̄ ē ex opilatōe
Nā ppe motū forte i vomitu. matīa opilās mouet z remo
uet a loco i q̄ faciebat opilatōz. Silr euacuat matīa fleu
matica p vomitū q̄ cōiter ē cā ist? opilatōis. Decimūtertū
ē q̄ pfert asmati. euacuādo materiā antecēdētē ex stōacho.
q̄ fouebat materiā asmatz. z etiā calefaciēdo mēbra spūa
lia z pulmonē. ex q̄z calefactiōe seqt p̄suptio supfluitatū fa
ciētū asma Decimūq̄rtū ē q̄ pfert tremori z palſi. euacuā
do materiā istaz passionū. Decimūq̄ntū q̄ pfert hūitibus
viscera nigra mag sup ptes extremas. diuertēdo hūores
a ptibz extremis. Et lz vomit? debite mīstrat ista pferat iu
uamta. supflue tū facit mltā iducit nocuēra. qz debilitat

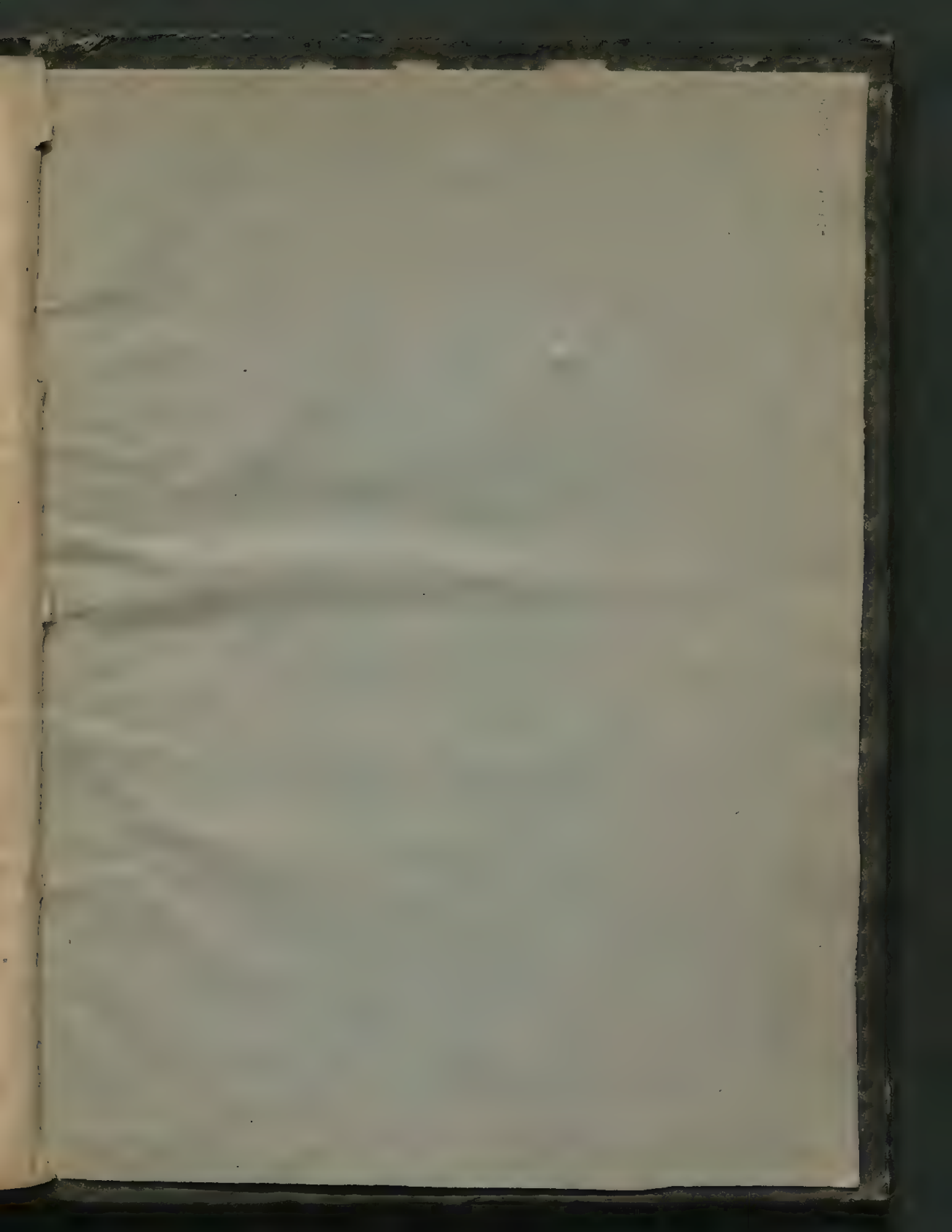
XXXII

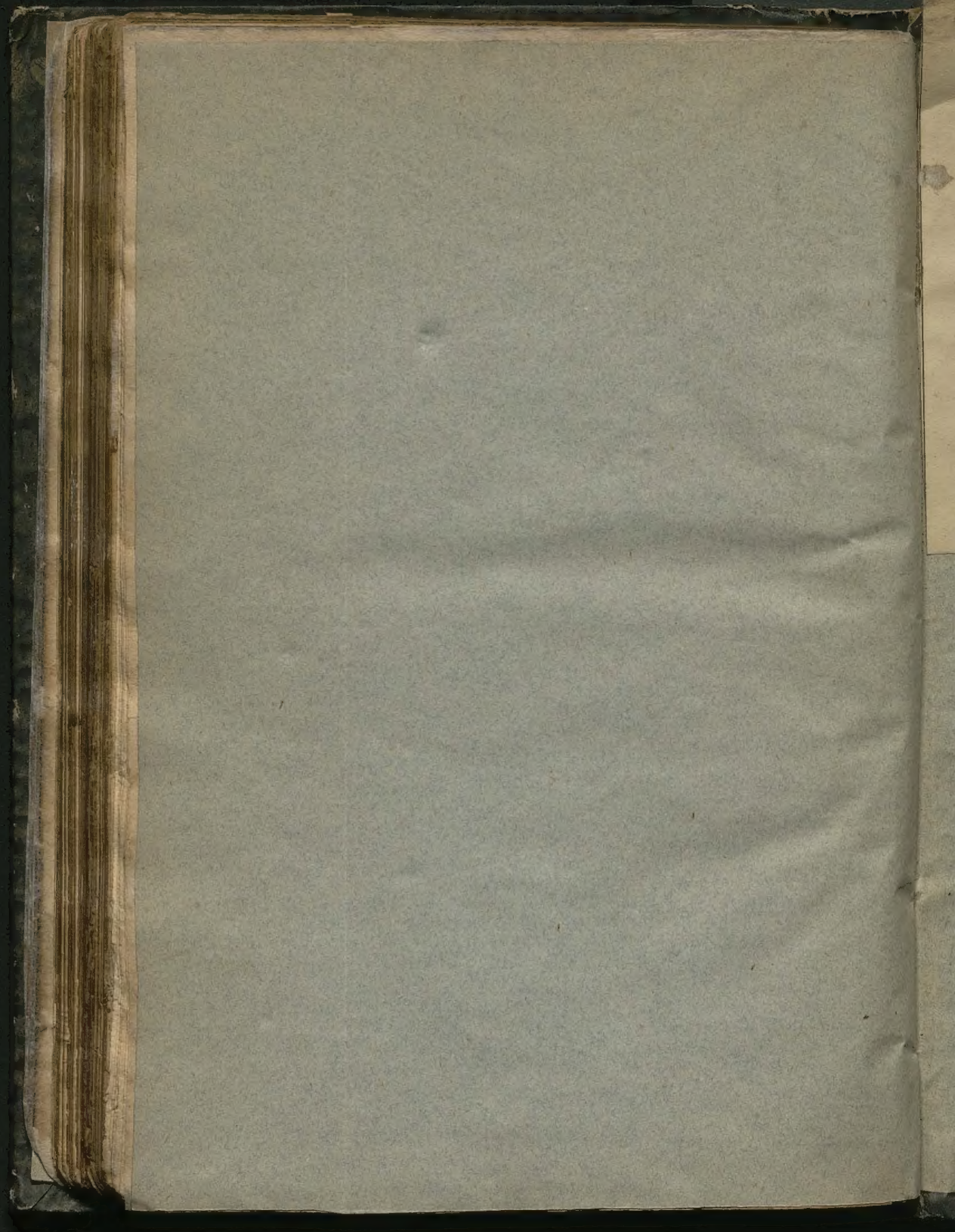
Stoachū z resoluit ipm. z fac eū aptū vt matie fluāt ad ipm.
z obest pectori z visui z dētibz z antiq̄s capitis doloribz. zc.
Prout dicit Aul. iij. i. c. xij. Tertiū qđ notat h̄ text⁹ ē qđ q̄t/
tuor sūt tpa āni. scz Uer Estas Autū⁹ z Hyems. put ma
nifestū ē. Et int̄ ista tpa ver ē calidū z hūidū. z h̄ respectu
alioz tēpoz. lz i se sit tps tpa mēto attinēs. vt vult Ga. in de
p̄plexiōibz Et ex isto seq̄t qđ istd tps magis aptū ē fleuborho
mie qz magis ē mltiplicatiūū hūoz q̄ alia tpa Et ḡ etiā isto
tpe p̄t puenire moderat⁹ vsus coit⁹ z mor⁹ tpat⁹. z vētris so
lutio siue flux⁹. z sudor tpat⁹. z silr balnea tpat⁹ ad diminu
endū repletōz. Et ḡ etiā istd tps aptū ē ad purgatōez cor
poris cū medicinis Quartū est qđ estas calefacit z exsiccat.
et ḡ in ipa etiā mltiplicat colera rubea q̄ calida ē et sicca.
p̄ h̄ etiā i estate fercula debēt esse frigida z hūida. ad r̄mo
uēdū disparatiā caliditatis z siccitatis ex p̄plexiōe estas indu
ctā. Et d̄z fieri abstinētia coit⁹. cū talia etiā exsiccat. Et ab
stinētia a multis balneis. silr de cā. Et rara fleuborhomia.
eadē de cā. nisi necessitas hoīem p̄pellat. Et d̄z fieri quies
z paucus mor⁹. qz quies humectat et mlt⁹ mor⁹ nimīū ex
siccat. Et d̄z hō p̄dicto tpe vti potu cū moderamēte z maxi
me frigido. qz ex supflua sumptōe pot⁹ frigidi. p̄t aperitio
nē poroz aliqñ seq̄t subita ifrigidatio corporis vlt palis siue
laxitas mēbroz vel mors subita. A q̄ nos defendat q̄ eter
naliter viuit z regnat. Amen.

Hoc opus optatur qđ flos medicine vocatur.

Tractatus qui de regimine sanitatis nūcupat
Finit feliciter. Impressus Argē. Anno dñi
M. cccc. xci. In die sancti Thome cātuariens.

BIBLIOTHECA
UNIV. LASELL
GRACOVIA

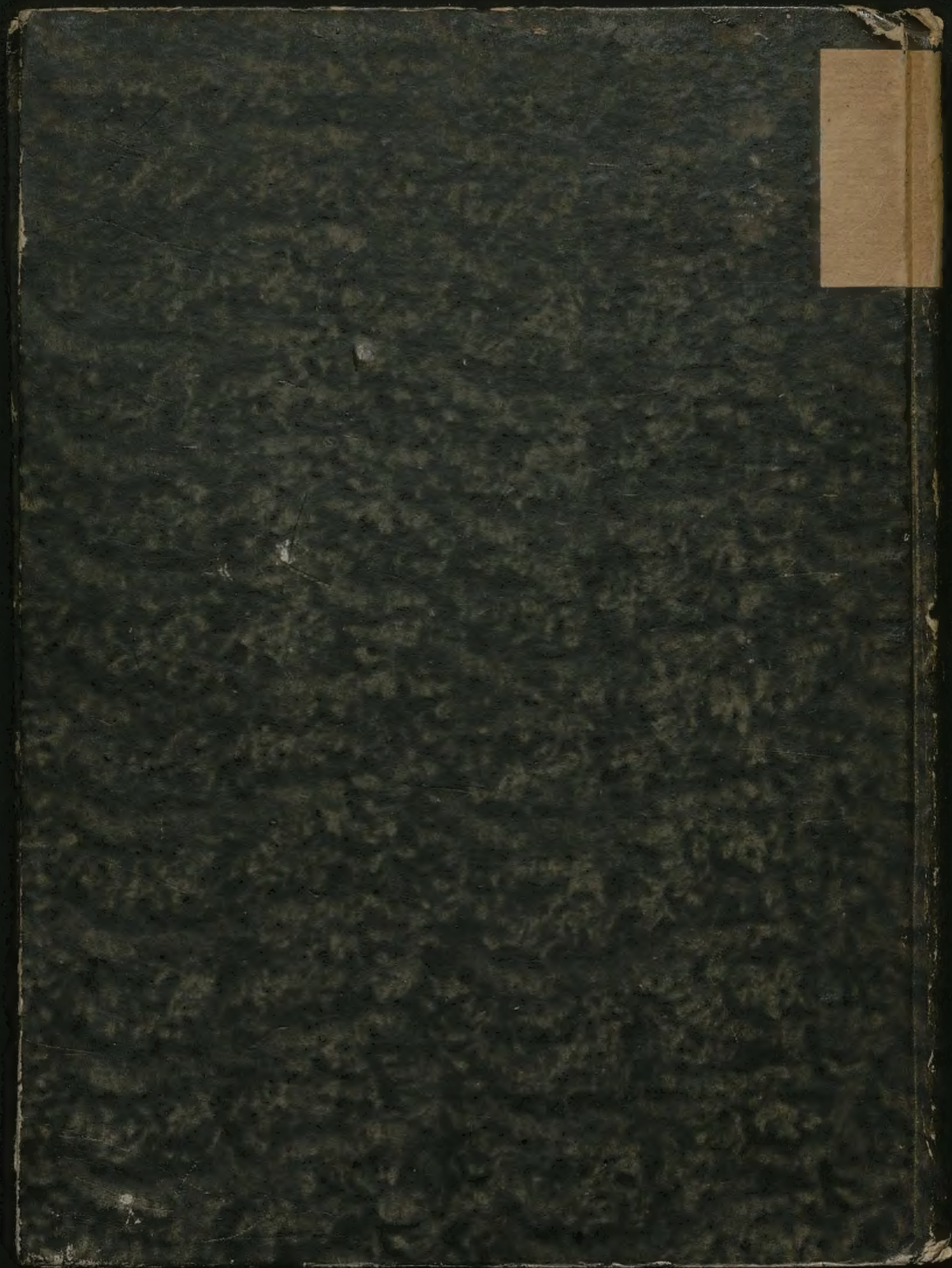

96

sidr0008945

Biblioteka Jagiellońska

De ver
mied
en ma
toren
Anger
1499.